

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart
Verrijn Stuartlaan 1-F, 2288 EK Rijswijk
E-mail: Bestuursbureau@bprb.nl
Internetsite: www.rijnenbinnenvaartpensioen.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41126757

Jaarverslag 2024

Verslag over het boekjaar

1-1-2024 t/m 31-12-2024

Inhoud

	Pagina
1 Voorwoord	5
2 Kerncijfers	7
3 Bestuursverslag	
3.1 Verslag van het bestuur over 2024	9
3.2 Financiële positie	12
3.3 Vooruitblik	20
4 Vermogensbeheer	
4.1 Inleiding	23
4.2 Jaaroverzicht 2024	23
4.3 Beleggingscategorieën, beheerders en benchmarks	25
4.4 Z-score en performancetoets	30
4.5 Maatschappelijk verantwoord beleggen	30
4.6 Beleggingen in Nederland	32
5 Risicomanagement	
5.1 Inleiding	33
5.2 Risicostrategie	33
5.3 Financiële risico's	35
5.4 Niet-financiële risico's	38
5.5 Financieel crisisplan	40
5.6 Eigenrisicobeoordeling (ERB)	41
5.7 Vooruitblik	42
6 Communicatie	43
7 Kosten vermogensbeheer en pensioenbeheer	
7.1 Kosten vermogensbeheer	46
7.2 Kosten pensioenbeheer	48

	Pagina
8 Governance	
8.1 Organisatie	51
8.2 Goed pensioenfondsbestuur	53
8.3 Toezichthouders	56
9 Verslag van het verantwoordingsorgaan	
9.1 Verslag van het verantwoordingsorgaan	59
9.2 Reactie van het bestuur	64
10 Raad van toezicht	
10.1 Rapportage Raad van Toezicht	65
10.2 Reactie van het bestuur	69
11 Jaarrekening	
Balans per 31 december	72
Staat van baten en lasten	74
Kasstroomoverzicht	76
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	77
Toelichting op de balans per 31 december	84
Toelichting op de staat van baten en lasten	91
Risicoparagraaf	98
Gebeurtenissen na balansdatum	108
Resultaatbestemming	108
12 Overige gegevens	
12.1 Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten	109
12.2 Actuariële verklaring	110
12.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	112
Bijlage 1: Fondsorganen en uitbestedingspartijen	
Fondsorganen	123
Bijlage 2: Pensioenregeling	127
Bijlage 3: Code pensioenfondsen	129
Bijlage 4: Nevenfuncties	131

Alle bedragen in het jaarverslag moeten in duizenden euro gelezen worden, tenzij anders vermeld.

1 Voorwoord

Het jaar 2024 was een zeer bijzonder jaar voor ons pensioenfonds: het was het laatste jaar waarin we een verplichtgesteld pensioenfonds waren en ook het laatste jaar van actieve pensioenopbouw in het fonds. Inmiddels, anno 2025, zijn we een 'slapend fonds'. Alleen arbeidsongeschikte deelnemers bouwen nog premievrij pensioen bij ons op.

Werkgevers en werknemers in de binnenvaart sector hebben zelf kunnen kiezen waar ze vanaf 1 januari 2025 hun pensioen verder opbouwen, en dat kunnen ze nog steeds – voor zover ze dat nog niet geregeld zouden hebben. Er zijn meerdere opties om uit te kiezen: de Aegon Cappital ppi, Pensioenfonds Vervoer of een andere partij.

Wij hebben als pensioenfonds de belangrijke keuze gemaakt om niet zelfstandig verder te gaan, want er zijn betere alternatieven voor onze deelnemers. In het najaar van 2024 kwamen we, na uitgebreide verkenning en studie, tot de conclusie dat onze deelnemers het beste af zijn als we alle pensioenen overdragen aan Pensioenfonds Vervoer. Dit is een groot en solide fonds, wat qua karakteristieken veel overeenkomsten heeft met ons pensioenfonds, en het heeft een gezond toekomstperspectief. Niet alleen zijn de pensioenen van onze deelnemers bij Pensioenfonds Vervoer veilig, maar er is voor deelnemers direct bij de overdracht zicht op een verbetering (lees: verhoging) van het pensioen.

Ook zijn de kosten van de pensioenuitvoering (kosten per deelnemer), die we bij ons pensioenfonds ook in 2024 weer verder zagen toenemen, bij Pensioenfonds Vervoer significant lager. Eens te meer reden om niet als slapend fonds verder te gaan. En tot slot zullen onze deelnemers samen met de bestaande deelnemers van Pensioenfonds Vervoer de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel gaan maken. Daarmee is de stap naar Pensioenfonds Vervoer ook een toekomstbestendige stap.

De overdracht zelf staat voor 1 oktober 2025 gepland. Daarmee wordt ook dit jaar, 2025, weer een spannend en belangrijk jaar.

Op het moment van schrijven van dit jaarverslag zijn we druk bezig met de voorbereidingen voor de overdracht. De afspraken met Pensioenfonds Vervoer zijn inmiddels ondertekend. De belangrijke stap die nu nog volgt is het verkrijgen van groen licht van DNB.

De waardeoverdracht is een zogenaamde "collectieve waardeoverdracht op grond van artikel 84 van de Pensioenwet", wat betekent dat zodra de overdracht is uitgevoerd, we de laatste fase van het pensioenfonds ingaan: ons fonds gaat er daarna definitief mee stoppen.

De melding aan DNB is eind mei 2025 gedaan.

We staan er goed voor

Op dit moment staan we er financieel gezond voor. En 2024 was een goed jaar. We hebben een positief rendement geboekt van 9,3%. We hebben de inflatie weer enigszins tot een normale waarde van 2,58% zien terugkeren. Door onze gunstige dekkingsgraad konden we een volledige toeslag verlenen per 1 januari 2025, en bovenop die 2,58% konden we zelfs nog 0,20% extra toeslag verlenen. Ook na deze toeslagverlening stonden we er financieel nog steeds goed voor: we sloten het jaar af met een dekkingsgraad van 133,3%.

Pensioenopbouw

Het laatste jaar van actieve pensioenopbouw hebben we aardig kunnen invullen: door de gestegen rente konden we het opbouwpercentage in 2024 naar de hoogste waarde sinds tijden brengen, namelijk 1,65%. En ook al is dit percentage in het huidige jaar 2025 voor de meeste deelnemers inmiddels niet meer relevant omdat de opbouw is gestopt, toch geldt het percentage nog wel voor de kwetsbare groep van arbeidsongeschikte deelnemers die nog premievrij opbouwen.

Om de pensioenopbouw op 1 januari 2025 ordentelijk af te sluiten, hebben we in 2024 de nodige aanpassingen in het pensioenreglement doorgevoerd, en daar waar mogelijk voorgesorteerd op de naderende overdracht. Alle vrijwillige aansluitingen zijn contractueel beëindigd per 31 december 2024.

Bestuurlijke zaken

Sinds op 1 januari 2024 Ingrid Blom en Xander den Uyl toetraden tot ons bestuur en VO-voorzitter Egbert Schelhaas nog voor een extra termijn bijtekende, hebben we gedurende het hele jaar een constante bezetting gehad in onze fondsgremia. We zijn blij dat we alle kennis en ervaring aan boord kunnen houden in deze bijzondere fase van ons bestaan: afgelopen jaar hebben bestuurslid Cees Blokzijl en onze voorzitter van de raad van toezicht Conchita Mulder zich bereid verklaard nog een termijn aan te blijven; zij zijn inmiddels beide herbenoemd.

In 2024 heeft het fonds zich voorbereid op de komst van de Europese cybersecurity richtlijn DORA en gezorgd voor de implementatie van deze nieuwe Europese regelgeving, die per 17 januari 2025 van kracht is.

Toekomst pensioenfonds

Zoals gezegd staat 2025 in het teken van de collectieve waardeoverdracht naar Pensioenfonds Vervoer. Belangrijk in de voorbereiding daartoe is, dat we zorgen dat onze administratie helemaal op orde is. We zijn, zoals veel pensioenfondsen, bezig de kwaliteit van de data in onze pensioenadministratie grondig te controleren. Met het oog op de naderende collectieve waardeoverdracht willen we dat al onze pensioenaanspraken in de administratie gecontroleerd zijn en kloppen voordat we overdragen. Dit controleren we niet alleen zelf, ook onze accountant en Pensioenfonds Vervoer checken of alles op orde is vóórdat we overdragen.

Behalve het voorbereiden, het maken van goede afspraken met Pensioenfonds Vervoer en het verkrijgen van instemming van De Nederlandsche Bank, hoort hier ook bij dat we al onze belanghebbenden hierover juist en tijdig informeren. Wat kan je van ons fonds verwachten, wat is de 'eindstand' bij ons fonds en wat gebeurt er als je 'over' bent naar Pensioenfonds Vervoer? Dat gaan we allemaal netjes regelen en duidelijk uitleggen.

Daarna komt de liquidatiefase: ons pensioenfonds gaat ermee stoppen na de waardeoverdracht. Het historische besluit tot liquidatie is inmiddels genomen in het bestuur. Nu maken we afspraken met onze uitbestedingspartners: tot wanneer zijn hun diensten nog nodig en hoe wikkelen we de zaken samen netjes af?

Tot slot

Het aantal thema's dat we in een jaar aansnijden is te groot om allemaal in dit voorwoord te benoemen. Daarom hebben we het hier bij de belangrijkste onderwerpen gehouden. Uiteraard zijn er in 2024 nog meer onderwerpen aan de orde geweest. Die vindt u terug in dit bestuursverslag.

Wat ik hier nog wil zeggen is het volgende: namens het bestuur wil ik iedereen hartelijk danken die zich in het afgelopen jaar heeft ingezet voor het pensioenfonds. De inzet van onze uitbestedingspartners, het bestuursbureau, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht, is een oprecht compliment waard! Samen met u koersen wij vol energie af op de slotfase van ons bestaan als pensioenfonds.

Rotterdam, 16 juni 2025

Namens het bestuur,

Ronald van Oostrom
Voorzitter

2 Kerncijfers

	2024	2023	2022	2021	2020
Aantallen					
Deelnemers	4.347	4.554	4.634	4.964	5.061
Gewezen deelnemers ¹⁾	13.288	12.889	12.432	12.546	12.070
Pensioengerechtigden	3.620	3.504	3.377	3.266	3.174
Totaal aantal	21.255	20.947	20.443	20.776	20.305
Premiebetalende werkgevers	979	986	1.022	1.061	1.072
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Toeslagen ²⁾					
Toeslag deelnemers	2,58%	0,24%	9,50%	3,28%	0,00%
Toeslag gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	2,58%	0,24%	9,50%	3,28%	0,00%
Extra toeslag deelnemers	0,20%	0,00%	0,00%	0,30%	0,79%
Extra toeslag gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0,20%	0,00%	0,00%	0,30%	0,28%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1.188.823	1.080.149	978.804	1.337.587	1.284.418
Beleggingsopbrengsten ³⁾	99.951	91.017	-318.269	61.229	139.323
Rendement (inclusief rente-overlay)	9,3%	9,3%	-24,2%	5,0%	12,7%
Benchmarkrendement (inclusief rente-overlay)	9,9%	8,3%	-20,4%	3,0%	13,5%
Z-score ⁴⁾	n.v.t.	0,69	-2,35	1,30	-0,50
Performancetoets ⁴⁾	n.v.t.	1,41	0,77	0,92	0,69
Reserves					
Algemene reserve	296.805	273.257	227.750	302.241	204.187

1) In 2022 werden uit hoofde van een eenmalige actie kleine pensioenen van gewezen deelnemers afgekocht. Het aantal gewezen deelnemers nam hierdoor in 2022 af en de pensioenuitkeringen namen toe.

2) Toeslagen gelden per 1 januari van het volgende jaar, dus de toeslag in de kolom 2024 geldt per 1-1-2025.

Extra toeslagen in 2019 en 2020 zijn het gevolg van aanwending van het VPL-overschot. In 2021 is de extra toeslag het gevolg van het benutten van ruimte volgens het toeslagbeleid van het pensioenfonds.

3) Betreft directe en indirecte beleggingsopbrengsten onder aftrek van kosten vermogensbeheer, zoals opgenomen in de staat van baten en lasten. De benodigde intresttoevoeging aan de technische voorziening is er niet in opgenomen. In de actuariële analyse van het resultaat maakt deze post wel deel uit van de beleggingsopbrengsten.

4) In het kader van het vervallen van de verplichtstelling per 1 januari 2025 is de berekening van de z-score en performancetoets niet meer van toepassing.

	2024	2023	2022	2021	2020
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	890.091	814.302	769.566	1.014.948	1.050.659
Overige technische voorzieningen	205	200	202	199	194
Totaal technische voorzieningen	890.296	814.502	769.768	1.015.147	1.050.853
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	30.143	27.339	26.123	25.092	24.166
Inkoopsom VPL-aanspraken (eenmalig)	0	0	0	0	4.521
Pensioenuitkeringen ¹⁾	24.874	24.376	24.262	20.365	19.388
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	1.187.101	1.087.759	997.518	1.317.388	1.255.040
Pensioenverplichtingen	890.296	814.502	769.768	1.015.147	1.050.853
Dekkingsgraad	133,3%	133,5%	129,6%	129,8%	119,4%
Beleidsdekkingsgraad	137,4%	135,7%	134,7%	127,1%	110,0%
Vereiste dekkingsgraad	120,0%	121,7%	122,0%	119,7%	119,4%

1) In 2022 werden uit hoofde van een eenmalige actie kleine pensioenen van gewezen deelnemers afgekocht. Het aantal gewezen deelnemers nam hierdoor in 2022 af en de pensioenuitkeringen namen toe.

3 Bestuursverslag

3.1 Verslag van het bestuur over 2024

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart, statutair gevestigd te Rotterdam is opgericht op 6 december 1960. De laatste statutenwijziging was op 17 oktober 2023. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41126757. Het pensioenfonds is een bedrijfstakpensioenfonds en is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Het pensioenfonds heeft statutair ten doel om binnen de bedrijfstak Rijn- en Binnenvaart de gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en deelnemers te beschermen tegen de financiële gevolgen van ouderdom en overlijden. Hiertoe geeft het pensioenfonds uitvoering aan het pensioenreglement. Het pensioenreglement is vastgesteld op basis van de pensioenovereenkomst zoals overeengekomen in het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen sociale partners. Sociale partners hebben het pensioenfonds opdracht gegeven tot uitvoering van de pensioenregeling, welke door het pensioenfonds is aanvaard. Voor een samenvatting van de belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling wordt verwezen naar bijlage 2.

Het pensioenfonds kent een visie, een missie en een strategie om de doelstellingen te bereiken. De kernwaarden die wij hebben geformuleerd vormen daarbij een solide basis. Nadat het besluit was genomen om de regeling op 1 januari 2025 te sluiten voor nieuwe pensioenopbouw, hebben wij in 2022 in lijn daarmee de missie en de strategie herzien en aangepast.

In de bestuursvergadering van 27 januari 2025 heeft het bestuur besloten de missie beperkt te herzien:

- Visie: Het realiseren van een geïndexeerd pensioen bij een beperkte en vastgestelde maximale kans op korting van de nominale pensioenen.
- Missie: Het pensioenfonds voert de (tot en met 2024 verplicht gestelde) pensioenregeling uit ten behoeve en in opdracht van werkgevers en werknemers in de Rijn- en Binnenvaart.

In de verplichtstellingsbeschikking van 9 januari 1982, die gold tot en met 31 december 2024, stond dat deelname aan de pensioenregeling verplicht was voor alle werknemers, die krachtens een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in loondienst zijn van een werkgever en die krachtens dit dienstverband:

- a) werkzaam zijn op vaartuigen, die gebruikt worden ten behoeve van de nationale en/of internationale binnenscheepvaart (met uitzondering van de zogenaamde opstapper), waarbij onder binnenscheepvaart wordt verstaan de vrachtaart (exclusief het binnenbeurtaartbedrijf) met binnenschepen, waaronder begrepen tankschepen, sleepschepen, sleepboten en duwboten, dan wel
- b) belast zijn met werkzaamheden van laden en lossen en van onderhoud en reparatie van de vaartuigen van de werkgever mits op hem Nederlandse loon- en arbeidsvoorwaarden van toepassing zijn of worden toegepast.

Kernwaarden van het pensioenfonds:

- Eenvoud & transparantie: de pensioenregeling en het beleggingsbeleid moeten uitvoerbaar en uitlegbaar zijn. We streven naar heldere en begrijpbare communicatie om de belanghebbenden een zo goed mogelijk inzicht te bieden.
- Collectief & solidair: samen sta je sterk. Op een solidaire manier kunnen zo risico's en kosten door velen worden gedeeld. Door dit als bedrijfstak zelf te organiseren hebben de belanghebbenden ook invloed op het pensioen.
- Dichtbij de sector: er is een nauwe relatie met werkgevers- en werknemersorganisaties uit de sector en de daarbij horende achterban.
- Kostenbewust: er wordt een continue afweging gemaakt tussen kwaliteit, rendement, risico en kosten.

- Deskundig & professioneel: er wordt gestreefd naar eenheid van beleid en besturing middels een deskundig en collegiaal bestuur. Dit bestuur voert op een efficiënte en effectieve wijze zijn opdracht uit en heeft affiniteit met de achtergrond van de belanghebbenden van het pensioenfonds.

De strategie van het pensioenfonds kende sinds de herijking van de visie, missie en strategie in 2022 een zevental speerpunten, te weten:

1. blijvende focus op de ambitie: het realiseren van een geïndexeerd pensioen bij een beperkte en vastgestelde maximale kans op korting van de nominale pensioenen;
2. het behouden van binding met en vertrouwen van belanghebbenden en sociale partners;
3. de uitvoering van de pensioenregeling zo eenvoudig mogelijk inrichten;
4. stoppen met de pensioenopbouw per 1 januari 2025;
5. duidelijke communicatie over het einde van de nieuwe pensioenopbouw;
6. opschonen van de pensioenadministratie (datakwaliteit) en
7. periodieke monitoring van de strategische opties voor de toekomst na 1 januari 2025.

Van deze speerpunten zijn punt 4, punt 5 en punt 7 inmiddels voltooid, en vervangen door een nieuw punt:

8. ordentelijk voorbereiden en uitvoeren van een collectieve waardeoverdracht naar de nieuwe pensioenuitvoerder, gevolgd door liquidatie van het pensioenfonds.

3.1.1 Selectie van de overnemende pensioenuitvoerder

2024 heeft in het teken gestaan van het vinden van de meest passende bestemming voor de reeds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. Eind 2023 zijn de volgende strategische routes in kaart gebracht:

1. default route: slapend fonds blijven;
2. route richting een ander Bedrijfstakpensioenfonds (BPF);
3. route richting een Algemeen Pensioenfonds (APF);
4. route richting een buy-out naar een Verzekeraar;
5. hybride route (deel naar APF en deel naar Verzekeraar);
6. invaren in het nieuwe stelsel.

De keuze voor een strategische route is gemaakt door toetsing aan vooraf door het bestuur gestelde selectiecriteria:

Nr	Criterium	Beschrijving
1	Resultaat goed voor de deelnemers	In de afweging die het bestuur maakt, staat het belang van de deelnemers voorop. Welk pensioenresultaat kan de deelnemer straks tegemoet zien en hoe dicht komt dat resultaat bij de huidige ambitie? Met welke mate van zekerheid wordt dit resultaat behaald? Het bestuur streeft een verbetering na ten opzichte van de huidige situatie.
2	Continuïteit	Hoe is de continuïteit van de overnemende partij (aantoonbaar) geborgd? Het bestuur streeft een verbetering na ten opzichte van de huidige situatie.
3	Beheersbaar risico	De risico's die samenhangen met de overgang naar de betreffende partij moeten beheersbaar zijn. Hoe complex is de overgang? Welke afhankelijkheden zijn er? Op welke manier faciliteert de overnemende partij de overgang? Het bestuur streeft een beheersbare overgang na.

Nr	Criterium	Beschrijving
4	Aanvaardbaar tijdspad	Is de overgang inpasbaar in een reëel tijdspad (tussen 1-7-2025 en 1-1-2028)? Overweging daarbij is dat ons fonds voldoende op orde moet zijn en dat de ontvangende partij open staat voor ontvangst.
5	Buffer komt ten goede aan eigen deelnemers	Uitgangspunt is dat de in het fonds opgebouwde buffer (aantoonbaar) ten goede komt aan de (op datum overgang) bestaande deelnemerspopulatie.
6	Kwaliteit en flexibiliteit	De huidige standaard v.w.b. kwaliteit/flexibiliteit van de regeling, communicatie, helpdesk, keuzebegeleiding is de standaard waar een toekomstige oplossing minimaal aan moet voldoen. Hierbij kijken we ook naar het gekozen administratieplatform.
7	Voorkeur van de achterban	De overgang kan rekenen op steun van (de meerderheid van) de deelnemerspopulatie (actief en inactief).
8	Uitlegbaarheid	De keuze ('waarom deze route' en 'wat gebeurt er met je pensioen') moet helder onderbouwd zijn uit te leggen aan de stakeholders. Belangrijke stakeholders voor RBV zijn naast interne gremia (VO en RvT) en deelnemers en werkgevers, ook sociale partners en DNB.

3.1.2 Besluitvorming en keuze voor Pensioenfonds Vervoer

Het bestuur heeft bovenstaande routes getoetst aan de gestelde criteria en heeft uiteindelijk in de bestuursvergadering van december 2024 besloten om per 1 oktober 2025 alle in het pensioenfonds aanwezige pensioenaanspraken en -rechten over te dragen naar Pensioenfonds Vervoer via een Collectieve Waardeoverdracht ex artikel 84 PW, onder voorbehoud van a) totstandkoming van een wederzijdse overeenkomst tussen het pensioenfonds en Pensioenfonds Vervoer, b) positief advies van het verantwoordingsorgaan, c) goedkeuring van de raad van toezicht en d) geen bezwaar van DNB.

De beweegredenen voor het besluit en de gevolgen voor de verschillende deelnemersgroepen zijn vastgelegd in een verantwoordingsdocument. De belangrijkste redenen daarvoor waren:

- Voor de deelnemers is in veruit de meeste economische scenario's een duidelijk beter pensioenresultaat te verwachten door de overstap naar Pensioenfonds Vervoer te maken, waarbij eerst wordt overgedragen onder het FTK en vervolgens wordt ingevaren. Belangrijk daarbij is, dat op deze manier een belangrijk deel van de buffers direct, of althans voor het invaren bij Pensioenfonds Vervoer, ten goede kunnen komen aan de pensioenen van onze deelnemers.
- Pensioenfonds Vervoer is een groot en solide bedrijfstakpensioenfonds, dat net als ons fonds veel MKB-ondernemers onder de aangesloten werkgevers kent, waar de continuïteit voor de toekomst gewaarborgd is en de kwaliteit van uitvoering goed op orde is.
- De overgang naar dit fonds past binnen datgene wat onze deelnemers aangegeven hebben belangrijk te vinden: een goede balans tussen zekerheid en perspectief op toekomstige stijgingen van de pensioenen.
- Hoewel een overgang altijd met risico's gepaard gaat, is de overstap naar dit fonds op beheerste wijze uit te voeren binnen een aanvaardbaar tijdspad.

Begin december 2024 heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies afgegeven. Op 12 december 2024 hebben het pensioenfonds en Pensioenfonds Vervoer een intentieverklaring ondertekend. Direct daarop zijn de deelnemers geïnformeerd en eind januari 2025 organiseerden wij samen met Pensioenfonds Vervoer een webinar over de voorgenomen overgang. De komende tijd worden de nadere details verder uitgewerkt en de afspraken vastgelegd in een formele overeenkomst collectieve waardeoverdracht.

3.2 Financiële positie

3.2.1 Balans en staat van baten en lasten

De balans per 31 december 2024 en de staat van baten en lasten over het verslagjaar luiden als volgt.

Activa	2024	2023
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
Vastgoedbeleggingen	169.201	153.866
Aandelen	417.288	396.473
Vastrentende waarden	556.341	501.633
Derivaten	16.496	18.586
	1.159.326	1.070.558
Vorderingen en overlopende activa	17.005	13.287
Liquide middelen	39.528	28.051
Totaal activa	1.215.859	1.111.896
Passiva	2024	2023
Algemene reserve	296.805	273.257
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	890.091	814.302
Overige technische voorziening	205	200
	890.296	814.502
Kortlopende schulden en overlopende passiva	28.758	24.137
Totaal passiva	1.215.859	1.111.896

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten	11.623	11.571
Indirecte beleggingsopbrengsten	89.507	80.532
Directe kosten van vermogensbeheer	-1.179	-1.086
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	99.951	91.017
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	30.143	27.339
Saldo van overdrachten van rechten	-1.540	-261
Pensioenuitkeringen	-24.874	-24.376
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Wijziging rentecurve	-20.161	-23.344
Benodigde intresttoevoeging	-28.313	-25.144
Inkoop nieuwe pensioenaanspraken	-28.430	-18.727
Binnenkomende waardeoverdracht	-354	-897
Uitgaande waardeoverdracht	2.328	1.169
Toename voorziening toekomstige kosten	-932	-593
Vrijval excassokosten	872	850
Uitkeringen	24.893	24.284
Actuarieel resultaat op sterfte	-630	2.420
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-83	-398
Actuarieel resultaat op mutaties	370	-294
Toeslagverlening	-23.436	-1.838
Wijziging sterftegrondslagen	-1.871	0
Overige mutaties technische voorzieningen	-42	-2.224
	-75.789	-44.736
Mutatie overige technische voorzieningen	-5	2
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.099	-3.760
Overige baten en lasten	-239	282
Saldo van baten en lasten	23.548	45.507

In de jaarrekening (hoofdstuk 11) vindt u een nadere uitwerking van de balans en staat van baten en lasten.

3.2.2 Actuariële analyse

In 2024 is een positief resultaat behaald van 23.548. Voor het verkrijgen van inzicht in de verschillende resultaatbronnen is een actuariële analyse van het resultaat gemaakt. Het resultaat over 2024 is te verdelen naar de volgende bronnen:

Resultaat	2024	2023
Rendement en rente	51.472	42.524
Premies	-1.855	5.109
Waardeoverdrachten	434	11
Kosten	-591	0
Uitkeringen	19	-92
Sterfte	-630	2.420
Arbeidsongeschiktheid	-83	-398
Reguliere mutaties	370	-294
Toeslagverlening	-23.436	-1.838
Overige (incidentele) mutaties	-1.913	-2.217
Andere oorzaken	-239	282
	23.548	45.507

Bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen worden aannames gedaan met betrekking tot sterftekansen, interest en andere grondslagen. Omdat de werkelijkheid afwijkt van deze aannames, ontstaan resultaten ten gunste of ten laste van het pensioenfonds. Onderstaand worden de belangrijkste resultaten verder toegelicht.

Het resultaat op rendement en rente is 51.472 positief. Dat komt doordat de stijging van de voorziening pensioenverplichtingen kleiner was dan het positieve rendement op de beleggingen als gevolg van de gedaalde rente. De beleggingsopbrengsten (rendement) zijn 71.633 positief.

De benodigde interesttoevoeging (rente) aan de voorziening pensioenverplichtingen is 20.161 negatief (deze is gebaseerd op de 1-jaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2024 van 3,439% positief). Ultimo 2024 is de voorziening pensioenverplichtingen omgerekend naar de rentetermijnstructuur per 31 december 2024. Doordat de rente gedurende 2024 is gedaald, leidde de wijziging van de rentetermijnstructuur tot een negatief resultaat van 20.161 zijnde de toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen. De vaste rekenrente is 0,20%-punt gedaald (ultimo 2024: 2,07%, ultimo 2023 2,27%).

In 2024 is een resultaat op premies van 1.855 negatief gerealiseerd. Dit resultaat vloeit vooral voort uit de daling van de rente gedurende het boekjaar. De kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2024	2023
Kostendekkende premie	37.871	26.480
Gedempte kostendekkende premie	30.103	24.301
Feitelijke premie	30.143	27.339

De samenstelling van de kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijke premie luidt als volgt:

	Kosten- dekkende premie	Gedempte premie	Feitelijke premie
	2024	2024	2024
Koopsom pensioeninkoop	29.362	14.053	27.156
Opslag voor uitvoeringskosten	2.636	2.636	2.636
Solvabiliteitsopslag	5.873	2.810	0
Voorwaardelijke onderdelen	0	10.604	0
Premiemarge			351
Totaal	37.871	30.103	30.143

De kostendekkende premie is gebaseerd op de marktrente (de nominale rentetermijnstructuur van 31 december van het voorgaand jaar gepubliceerd door DNB). Bij het vaststellen van de gedempte kostendekkende premie –waarop de feitelijke premie wordt getoetst– is rekening gehouden met een verwacht rendement. De feitelijke premie is in 2024 hoger dan de gedempte premie. Er is geen sprake van premiekortingen dan wel premieopslagen.

De koopsom pensioeninkoop betreft de kosten van de jaarinkoop van de pensioenen inclusief de premies voor het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico. De toeslagverlening is voorwaardelijk en daarom geen onderdeel van de koopsom pensioeninkoop. De opslag voor uitvoeringskosten is de opslag die nodig is ter dekking van de uitvoeringskosten in het verslagjaar en volgt uit de staat van baten en lasten. De component “voorwaardelijke onderdelen” in de gedempte kostendekkende premie betreft de verplichte opslag in de premie voor voorwaardelijke toeslagverlening waarmee rekening gehouden moet worden bij premiedemping op basis van verwacht rendement. De hoogte van de feitelijke premie is medebepalend voor het opbouwpercentage, dat per 1 januari 2024 verhoogd is naar 1,65% van de pensioengrondslag (2023: 1,16%).

In 2024 is een negatief resultaat op sterfte gerealiseerd. Dit resultaat bestaat uit een verlies op langleven van 2.503 en een winst op kortleven van 1.873. Het verlies op langleven is behaald, omdat de deelnemers gemiddeld langer zijn blijven leven dan op grond van de sterftegrondslagen werd verwacht. De winst op kortleven komt doordat de omvang van het nieuw ingaand partnerpensioen lager was dan verwacht werd op grond van de actuariële grondslagen.

In 2024 is een negatief resultaat op toeslagverlening gerealiseerd van 23.436. Wij hebben eind 2024 besloten om de opgebouwde pensioenen per 1 januari 2025 te verhogen met 2,78%. Dit bestaat uit een reguliere toeslag van 2,58% en een extra toeslag van 0,20%.

De post Overige (incidentele) mutaties betreft met name het effect van de gewijzigde overlevingsgrondslagen aangepast door toepassing van de Prognosetabel AG2024 (1.538 positief) en correctiefactoren ervaringssterfte (3.409 negatief).

3.2.3 Dekkingsgraad

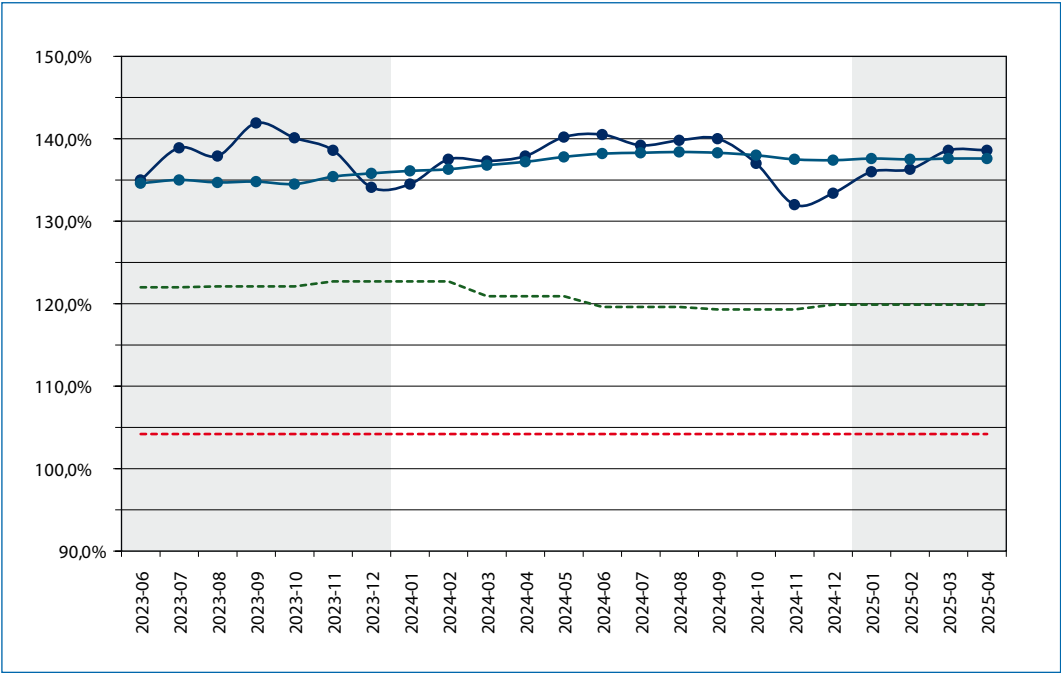
De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds is ultimo 2024 uitgekomen op 133,3% (ultimo 2023: 133,5%).

De beleidsdekkingsgraad ultimo 2024 is 137,4% (ultimo 2023: 135,7%). De minimaal vereiste dekkingsgraad is ultimo 2024 104,3% en de vereiste dekkingsgraad is 120,0%. De reële dekkingsgraad, waarbij ervan wordt uitgegaan dat pensioenen in de toekomst worden verhoogd met de verwachte prijsstijgingen, bedraagt ultimo 2024 102,6% (2023: 98,5%).

De bijdrage van verschillende elementen aan de toename van de dekkinggraad zijn in onderstaande tabel actuariel gespecificeerd.

Verloop actuele dekkinggraad	2024	2023
Dekkinggraad primo boekjaar	133,5%	129,6%
Premie	-1,3%	-0,1%
Uitkeringen	1,1%	0,9%
Toeslagen	-3,7%	-0,3%
Rentetermijnstructuur	-3,2%	-3,8%
Rendement	7,4%	7,3%
Kosten	0,0%	0,0%
Overig	-0,5%	-0,1%
Dekkinggraad ultimo boekjaar	133,3%	133,5%

De grafiek hieronder toont het dekkinggraadverloop in het verslagjaar en het voorgaande jaar, met daar achteraan de eerste vier maanden van 2025.

In 2024 heeft de dekkinggraad geschommeld rondom het beginpunt van 133,5% en het eindpunt van 133,3%. In de loop van het jaar zagen we een geleidelijke stijging tot naar een niveau van boven de 140% als gevolg van stijgende rente en positieve beleggingsresultaten. Na de zomer zagen we een daling door de omgekeerde beweging van zowel de rente als de beleggingen. Eind november is het besluit om een toeslag te verlenen van 2,78% verwerkt in de dekkinggraad, waardoor deze op het laagste (maar nog steeds gezonde) niveau van het jaar kwam (132%). Sindsdien is er weer een klim van de dekkinggraad waar te nemen geweest, waardoor deze ultimo 2024 uitkwam op 133,3%.

3.2.4 Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

De dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen van het pensioenfonds bedraagt 104,3% van de technische voorzieningen en de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen bedraagt 120,0% van de technische voorzieningen. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de laatste 12 maanden) eind 2024 bedraagt 137,4%. Daarmee is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen (VEV). Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaardmodel van De Nederlandsche Bank (DNB).

3.2.5 Risicohouding en haalbaarheidstoets

Jaarlijks wordt met een haalbaarheidstoets gecontroleerd of het te verwachten pensioenresultaat op fondsniveau en de risico's die daarbij spelen, in lijn liggen met de afspraken die hierover met sociale partners zijn gemaakt. Daarbij realiseren wij ons dat het nemen van risico onvermijdelijk is om de gestelde doelstellingen te behalen. Een en ander leidt tot de volgende kwantitatieve en kwalitatieve risicohouding.

Kwantitatieve risicohouding

Ten behoeve van de kwantitatieve risicohouding wordt onderscheid gemaakt tussen de risicohouding op de korte termijn (bandbreedte rondom het vereist eigen vermogen) en de risicohouding op de lange termijn (ondergrenzen pensioenresultaat). De risicohouding op de lange termijn wordt getoetst met de haalbaarheidstoets (zie hieronder).

Korte termijn

Voor wat de risicohouding op de korte termijn betreft, wordt een strategisch niveau van de vereiste dekkingsgraad van 120% gedefinieerd, met een bandbreedte van 5%-punt naar boven en naar beneden. Dit betekent dat de vereiste dekkingsgraad in principe ligt tussen 115% en 125%.

Lange termijn

Het pensioenfonds heeft de volgende ondergrenzen gedefinieerd voor wat betreft de risicohouding op de lange termijn:

- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie (situatie waarbij het eigen vermogen gelijk is aan het vereist eigen vermogen): 100%.
- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 100%.
- De maximale afwijking van de mediaan in een 'slecht weer scenario' (5e percentiel) ten opzichte van de mediaan vanuit de feitelijke situatie: 50%.

Haalbaarheidstoets

Zoals aangegeven worden in de haalbaarheidstoets de gedefinieerde (lange termijn) ondergrenzen getoetst en in hoeverre het verwachte pensioenresultaat nog steeds aansluit bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijke financiële positie van het pensioenfonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat in voldoende mate aansluit bij de gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat in het slecht-weer-scenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat.

De uitkomsten van de in april 2024 uitgevoerde haalbaarheidstoets zijn als volgt:

uitgaande van de beleidsdekkingsgraad van 135,8% per 31 december 2024 bedraagt het pensioenresultaat gemiddeld circa 165%, maar als het tegenzit (5e percentiel) circa 55%. De relatieve afwijking bedraagt daarmee 67%. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets blijven hiermee niet binnen de hiervoor in de lange termijn risicohouding gestelde grenzen. De belangrijkste oorzaken van de verschillen met vorig jaar en van de grote relatieve afwijking bij slecht weer zijn:

- De nieuwe rendementsparameters van de Commissie Parameters en de DNB scenarioset werken verlagend op de mediaan en verhogend op de relatieve afwijking.
- Het vervallen van de premie en opbouw werkt verhogend op de mediaan maar ook (sterk) op de relatieve afwijking.

Omdat er niet voldaan wordt aan de vastgestelde maximale relatieve afwijking van 50%, moet het pensioenfonds in overleg treden met sociale partners. Uit het overleg met sociale partners is naar voren komen dat de uitkomsten worden geaccepteerd en er geen nadere actie wordt ondernomen.

In het kader van de voorgenomen CWO per 1 oktober 2025 naar Pensioenfonds Vervoer heeft het bestuur besloten in 2025 geen haalbaarheidstoets uit te voeren.

Kwalitatieve risicohouding

De kwalitatieve risicohouding komt tot uiting in de beleidsuitgangspunten van het pensioenfonds. Naast het besef dat het nemen van risico noodzakelijk is voor het behalen van de doelstellingen, hebben wij op dat vlak het volgende vastgesteld:

- het vermijden van een korting op de opgebouwde pensioenen heeft de hoogste prioriteit;
- het risico van lagere/geen toeslagverlening bij tegenvallende economische omstandigheden wordt geaccepteerd;
- het risico op kleine kortingen wordt geaccepteerd;
- verliezen worden in principe niet doorgeschoven naar de toekomst (tekorten worden dus niet per definitie uitgesteld of gespreid conform de maximaal toegestane termijnen, waarbij evenwichtige belangenafweging het uitgangspunt is).

3.2.6 Herstelplan

Als er sprake is van een beleidsdekkingsgraad die lager is dan de vereiste dekkingsgraad dient er jaarlijks een actualisatie van het herstelplan te worden opgesteld. Op 1 september 2021 hebben wij het pensioenfonds “uit herstel” gemeld bij DNB; DNB heeft op 21 oktober 2021 schriftelijk laten weten in te stemmen met het einde van het herstelplan. Sindsdien is er geen sprake meer geweest van een tekort situatie.

3.2.7 Toeslagverlening

Toeslagbeleid

Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenen van de deelnemers alsmede de pensioenen van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden jaarlijks per 1 januari te verhogen op basis van de prijsinflatie.

Wij hanteren voor een besluit over de feitelijke toekenning de onderstaande beleidsstaffel als leidraad. Deze staffel geldt slechts als uitgangspunt; bij de jaarlijkse besluitvorming nemen wij eveneens relevante economische omstandigheden (zoals economische vooruitzichten en verwachte bestandsontwikkeling) in ogenschouw.

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening (als percentage van de maatstaf)
-----------------------------	--

Lager dan of gelijk aan 110%	0%
Tussen 110% en de TBI-grens	>0%;<100%
TBI-grens	100%
Hoger dan TBI-grens ¹⁾	100% + extra toeslag

¹⁾ De TBI-grens is de grens voor Toekomstbestendig Indexeren. Het is een grens waar het pensioenfonds niet onder mag komen door verhoging van de pensioenen. De getalswaarde van deze grens verschilt per jaar en is van meerdere factoren afhankelijk. De afgelopen jaren lag de waarde rond de 126%. In 2024 lag die waarde daar ruim boven, op 133,9% als gevolg van de hoge inflatie(verwachting).

Als maatstaf voor de (gedeeltelijke) toeslagverlening voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden geldt de relatieve stijging van de prijsinflatie zoals vastgesteld door het CBS over de periode oktober-oktober. Als onderdeel van deze maatstaf hanteert het pensioenfonds hierbij echter een minimum van 2% (gelijk aan de lange-termijnverwachting voor de hoogte van de prijsinflatie). De feitelijk toe te kennen toeslagverlening bedraagt echter nooit meer dan de feitelijke stijging van het (afgeleide) consumentenprijsindexcijfer (periode oktober-oktober), zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Er bestaat geen recht op toeslagen. Bovendien wordt er geen bestemmingsreserve aangehouden en er wordt geen premie betaald om in de toekomst toeslagen te kunnen verlenen. De toeslagen worden derhalve gefinancierd uit rendement.

Toeslagverlening 2023 en 2024

De afgelopen jaren is er veel te doen geweest rondom inflatie en toeslagverlening. In 2022 hadden we te maken met dubbele inflatiecijfers, en in 2023 met negatieve inflatie. Ook binnen het pensioenfonds is er uitgebreid gediscussieerd over de manier om hier mee om te gaan. Uiteindelijk is er gekozen voor een aanpassing van de maatstaf, waarmee de extreme inflatiecijfers op beheerste wijze zijn vertaald in een hoge, maar niet extreme toeslag van 9,5% per 1-1-2023 en een bescheiden toeslag van 0,24% per 1-1-2024. Hierover is destijds ook uitgebreid overleg gevoerd met sleutelfunctiehouders, VO, RvT, sociale partners en DNB; ook werd het toeslagbeleid aangepast.

Toeslagverlening 2025

De prijsinflatie over de referteperiode (oktober 2023 – oktober 2024) bedroeg 2,58%.

In november 2024 hebben we besloten om de opgebouwde pensioenen van de deelnemers alsmede de pensioenen van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2025 te verhogen met 2,58% (= 100% van de maatstaf).

Omdat de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de TBI grens hebben wij besloten naast de volledige toeslagverlening een extra toeslag van 0,2% te verlenen (dit is 20% van de 1%-punt dekkingsgraad boven de TBI grens).

De toeslagverlening is verwerkt in de voorziening pensioenverplichtingen en komt daarmee tot uitdrukking in de dekkingsgraad vanaf eind november 2024, direct nadat het besluit genomen was.

Daarnaast hebben we ook besloten de grondslag voor AO-deelnemers met 2,78% te verhogen.

3.2.8 Gelijke premie, meer pensioenopbouw in 2024

Sociale partners hadden in november 2022 al besloten om de pensioenpremie voor 2023 én 2024 gelijk te houden op 22,5% van de pensioengrondslag. Wel was er –vooral als gevolg van de renteontwikkeling– op grond van het premiebeleid een flinke verhoging van het opbouwpercentage mogelijk voor 2024: dit ging met 0,49%-punten omhoog naar 1,65% van de pensioengrondslag. Deelnemers bouwen dus voor dezelfde premie meer pensioen op in 2024. De franchise is voor 2024 gehandhaafd op het niveau van 2023, te weten € 20.935.

3.3 Vooruitblik

3.3.1 Slapend fonds in 2025

Nadat de minister van SZW in 2021 vanwege te lage representativiteit besloot om de verplichtstelling in te trekken met ingang van 1 januari 2025, hebben wij als bestuur besloten, eveneens vanwege het lage draagvlak, dat het pensioenfonds na die datum géén pensioenregeling op vrijwillige basis meer uitvoert. Dit betekent dus ook het einde van de pensioenopbouw binnen ons pensioenfonds. Vanaf 1 januari 2025 is het fonds een zogenoemd “slapend fonds” geworden. Dat houdt in dat in het fonds alleen nog gewezen deelnemers (‘slapers’) en pensioengerechtigden zijn, geen actieve deelnemers meer. De enige uitzondering hierop is de groep (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers: voor hen loopt –voor het deel dat zij arbeidsongeschikt zijn– de pensioenopbouw op kosten van het fonds, dus premievrij, door. Ook deelnemers die ultimo 2024 ziek waren en in 2025 of 2026 in de WIA terecht komen, krijgen volgens het geldende pensioenreglement recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw en gaan dan tot deze uitzonderingsgroep behoren.

Werkgevers en werknemers in de binnenvaart hebben zelf kunnen kiezen waar ze vanaf 1 januari 2025 hun pensioen verder opbouwen. Als pensioenfondsbestuur hebben wij tot na de jaarwisseling onze (voormalig) aangesloten werkgevers en deelnemers zo goed mogelijk geïnformeerd over de mogelijkheden, maar ook de mogelijke plichten, die zij hebben om de pensioenopbouw én de risicodekkings op 1 januari 2025 voort te zetten bij een andere pensioenuitvoerder. Dit hebben we gedaan vanuit onze verantwoordelijkheid voor de financiële toekomst van onze (gewezen) deelnemers.

3.3.2 Collectieve Waardeoverdracht aan Pensioenfonds Vervoer

Na de uitvoerige selectie van een overnemende pensioenuitvoerder in 2024, hebben wij in 2025 de focus op twee zaken:

1) de collectieve waardeoverdracht naar Pensioenfonds Vervoer per 1 oktober 2025 en 2) de daaropvolgende liquidatie van het pensioenfonds.

Zoals gezegd staat 2025 in het teken van de collectieve waardeoverdracht aan Pensioenfonds Vervoer.

Dat zullen we doen nog onder de spelregels van het FTK, dus die van het huidige pensioenstelsel. Nadat we hebben overgedragen, zal Pensioenfonds Vervoer gaan invaren naar het nieuwe stelsel. Onze oud-deelnemers ‘varen dan mee’. Dat levert als voordeel op dat we dan een groot deel van onze opgebouwde buffer snel ten goede kunnen laten komen aan de pensioenen van onze oud-deelnemers en dat onze oud-deelnemers in het nieuwe pensioenstelsel terecht komen.

Ons pensioenfonds had in theorie weliswaar nog jaren ‘slapend pensioenfonds’ kunnen blijven, maar er is duidelijk gebleken dat onze deelnemers voor de toekomst beter af zijn als we overdragen naar een groot en solide fonds met toekomstperspectief.

Een belangrijke activiteit voor ons in dit traject is zorgen dat onze administratie helemaal op orde is. Op het moment van schrijven van dit verslag zijn we, zoals veel pensioenfondsen, bezig de kwaliteit van de data in onze pensioenadministratie grondig te controleren, met het oog op de naderende overdracht: al onze pensioenaanspraken in de administratie moeten gecontroleerd zijn en kloppen voordat we overdragen. Daarnaast zijn goede afspraken gemaakt met Pensioenfonds Vervoer over de feitelijke overdracht van zowel de pensioenadministratie als het vermogen.

Een belangrijke voorwaarde om de Collectieve Waardeoverdracht te mogen uitvoeren, is instemming van DNB. Daarvoor is een gestructureerd dossier samengesteld op basis waarvan DNB zal beoordelen of alle onderdelen van de overgang conform de Pensioenwet en goed onderbouwd zijn.

Bij zo’n ingrijpende en eenmalige operatie hoort uiteraard ook dat we al onze belanghebbenden hierover juist en tijdig informeren: wat kan je van ons fonds verwachten, wat is de ‘eindstand’ bij ons en wat gebeurt er als je straks ‘over’ bent naar Pensioenfonds Vervoer? Dat gaan we allemaal netjes regelen en uitleggen.

3.3.3 Liquidatie van het pensioenfonds

Nadat de collectieve waardeoverdracht zal zijn voltooid, volgt de liquidatie van het pensioenfonds. Het fonds gaat er dus definitief mee stoppen na de overdracht. Daartoe is inmiddels door het bestuur besloten. En daarom hebben we in 2025 al afspraken gemaakt met onze uitbestedingspartners, over welke diensten zij tot wanneer nog aan ons zullen leveren. Een groot deel van de activiteiten stopt uiteraard, als we zelf geen pensioenen meer in beheer hebben en het grootste deel van ons vermogen is overgedragen aan Pensioenfonds Vervoer, maar een aantal diensten hebben we nog nodig om de zaken netjes af te wikkelen en het ‘lege huis’ straks netjes achter ons te kunnen laten, afsluiten en uitschrijven uit het register van de Kamer van Koophandel.

Zover is het nu nog niet: eerst zetten we de schouders eronder om de waardeoverdracht succesvol uit te voeren en dan brengen we ons mooie pensioenfonds –op de ooit magisch klinkende leeftijd van 65 jaar– naar de eindstreep.

Na balansdatum

In 2025, dus na balansdatum van dit jaarverslag, zijn de volgende besluiten genomen:

- 10 maart 2025: voorgenomen besluit tot liquidatie van het pensioenfonds
- 19 maart 2025: positief advies van het verantwoordingsorgaan over de liquidatie van het fonds
- 15 mei 2025: goedkeuring van de raad van toezicht op de voorgenomen CWO aan Pensioenfonds Vervoer
- 15 mei 2025: goedkeuring van de raad van toezicht op de liquidatie van het fonds
- 19 mei 2025: definitieve bestuursbesluiten tot CWO aan Pensioenfonds Vervoer en liquidatie van het fonds
- 28 mei 2025: indiening van de melding CWO en liquidatie bij De Nederlandsche Bank (DNB).

4 Vermogensbeheer

4.1 Inleiding

Per einde 2024 is ons vermogen bij de volgende vermogensbeheerders ondergebracht:

- Altera Vastgoed
- AXA Investment Managers
- BNP Paribas
- Fidelity International
- Northern Trust
- Partners Group
- Achmea Mortgages

Aan BNP Paribas is ook het beheer van valutaderivaten uitbesteed. Derivaten worden alleen afgesloten om bestaande risico's te verkleinen. Wij hebben, onder meer in de vorm van een service level overeenkomst en het instellen van een beleggingscommissie, maatregelen getroffen om toezicht te houden op de activiteiten van de vermogensbeheerders. Hierbij is vooral het monitoren van het beleggen binnen de mandaten zoals door ons verstrekt van belang. Bovendien wordt hierbij aandacht gegeven aan de aard, juiste interpretatie en uitvoering van beleggingen in lijn met de uitkomsten zoals de ALM-studie die door ons periodiek wordt uitgevoerd en/of herijkt waarbij rekening wordt gehouden met de risicobereidheid van de deelnemers. Bij de selectie van vermogensbeheerders wordt rekening gehouden met ons beleid op het gebied van verantwoord beleggen. De vermogensbeheerders verstrekken ter controle interne beheersingsrapportages, die door de beleggingscommissie worden beoordeeld.

4.2 Jaaroverzicht 2024

Economische groei per regio

Het IMF heeft in haar januari 2025-update van de World Economic Outlook de economische prestaties van 2024 gepubliceerd. In deze update geeft het IMF aan dat de wereldeconomie naar verwachting met 3,2% is gegroeid in 2024. Dit is een lichte daling ten opzichte van de 3,3% groei in 2023 en blijft onder het historische gemiddelde van 3,7% (2000-2019).

Het IMF had in oktober 2024 geschat dat de wereldwijde economische groei in 2024 3,1% zou bedragen. In de update van januari 2025 heeft het IMF deze verwachting met 0,1 procentpunt naar boven bijgesteld naar 3,2%, mede als gevolg van een robuustere Amerikaanse economie en veerkrachtige groei in verschillende opkomende markten. Zo werd de groei van de Amerikaanse economie in oktober nog geschat op 2,4%, maar lijkt deze uit te komen op 2,8%. De bestedingen van Amerikaanse consumenten bleven sterk en de arbeidsmarkt bleef krap, ondanks de geleidelijke daling van de inflatie richting de 2%-doelstelling van de Amerikaanse centrale bank. In de tweede helft van 2024 werden dan ook de eerste renteverlagingen doorgevoerd. Voor China werd de groeiverwachting over 2024 in januari met 0,1 procentpunt verhoogd naar 4,8%. De groei in China bleef echter onder druk staan door aanhoudende problemen in de vastgoedsector en een afwachtende consument. Toch zorgde een opleving in de dienstensector en industrie in het vierde kwartaal voor een positieve correctie van de groeiverwachting. Het IMF verwacht echter dat de groei van China in 2025 verder zal afzakken tot 4,6%. De groeiverwachting voor opkomende markten en ontwikkelingslanden werd in januari gehandhaafd op 4,2%. Vooral India droeg positief bij, met een sterke groei van 6,5%, gestimuleerd door hoge binnenlandse consumptie en investeringen.

In Latijns-Amerika bleef de groei stabiel op 2,4%, waarbij Brazilië met 3,7% een opvallende uitschieter was. In het Midden-Oosten en Noord-Afrika viel de groei met 2,0% lager uit dan verwacht, voornamelijk als gevolg van verlengde productieverlagingen door de grote olieproducerende landen. De economie van Saudi-Arabië groeide slechts met 1,4% in 2024, fors lager dan eerdere ramingen door de aanhoudende productieverlagingen in de oliesector. De economieën van Sub-Sahara Afrika kenden een bescheiden versnelling van de verwachte groei naar 3,8% (t.o.v. 3,6% in 2023). Voor de eurozone werd de groeiverwachting neerwaarts bijgesteld naar 0,8%, een gevolg van zwakke industriële activiteit en tegenvallende exportprestaties. Vooral Duitsland (-0,2%) bleef achter, terwijl Frankrijk (1,1%) en Spanje (3,1%) het beter deden dan gemiddeld. De inflatie in de eurozone daalde gestaag, maar het IMF waarschuwt dat de vooruitgang op sommige gebieden stopt en dat geopolitieke spanningen en handelsbeperkingen een neerwaarts risico vormen voor de regio.

Valuta

De valutamarkt werd in 2024 sterk beïnvloed door het uiteenlopende monetaire beleid van grote centrale banken en onzekerheid rondom handelspolitiek en geopolitieke ontwikkelingen. De Amerikaanse dollar bleef sterk ten opzichte van de meeste valuta's, gedreven door aanvankelijk hoge rentestanden en de veerkrachtige Amerikaanse economie. In het vierde kwartaal steeg de dollar fors ten opzichte van andere valuta's en bereikte tegen het einde van het jaar een waarde van 1,04 Euro wat neerkomt op een jaarrendement en opzichte van de Euro van +6,62%. Hoewel de Amerikaanse centrale bank de Federal Reserve (Fed) in de tweede helft van het jaar begon met renteverlagingen, bleef de dollar profiteren van geopolitieke onzekerheden, een sterke Amerikaanse arbeidsmarkt. De Fed verlaagde de rente driemaal met in totaal 1,0 procentpunt, waardoor de beleidsrente eind 2024 uitkwam op 4,50%.

De Euro kende een gemengd jaar en bleef relatief stabiel ten opzichte van de Amerikaanse dollar tot het laatste kwartaal (in het laatste kwartaal steeg de US Dollar met 7,55% ten opzichte van de Euro). De Europese Centrale Bank (ECB) verlaagde de rente ook maar in kleinere stappen t.o.v. de Fed. Er vonden vier renteverlagingen plaats van ieder 0,25% waardoor de rente daalde van 4,00% naar 3,00%. Dit bood de Euro enige steun, maar zwakke economische groei in de Eurozone en aanhoudende onzekerheid over energieprijzen en handelsbeleid beperkten de opwaartse potentie van de munt.

De Japanse Yen verloor in 2024 verder terrein (-4,38% t.o.v. de Euro en -10,28% t.o.v. de US Dollar), in maart werd slechts een beperkte renteverhoging doorgevoerd waardoor de Bank of Japan ruim monetair beleid bleef handhaven, terwijl andere centrale banken een restrictiever beleid voerden of slechts langzaam begonnen met versoepeling. Hierdoor verzwakte de Yen ten opzichte van zowel de US Dollar als de Euro. In juli schoot de Yen omhoog doordat de Japanse rente onverwachts werd verhoogd naar 0,25%. Aangezien de Japanse Yen veel gebruikt wordt voor de carry-trade verstoorde deze verhoging kortstondig de financiële markten. Aan het einde van het jaar daalde de Yen weer t.o.v. de Euro en vooral t.o.v. de US Dollar. Het Britse Pond bleef relatief sterk t.o.v. de Euro (+4,77%) en beperkt zwakker ten opzichte van de US Dollar (-1,69%), doordat de Bank of England voorzigtiger was met renteverlagingen vanwege de aanhoudend hoge inflatie in het Verenigd Koninkrijk. Hierdoor bleef de rente in het Verenigd Koninkrijk langer hoog en eindigde 2024 op 4,75%, wat de munt ondersteunde.

Naast deze ontwikkelingen waarschuwde het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voor toenemende handelspolitieke onzekerheid en geopolitieke risico's, die de valutamarkten in 2025 verder kunnen verstoren. Zo kunnen een verheviging van handelsspanningen en de invoering van nieuwe handelsbeperkingen een negatieve impact hebben op internationale kapitaalstromen en wisselkoersen.

4.3 Beleggingscategorieën, beheerders en benchmarks

De portefeuilleonderdelen en benchmarks worden beheerd zoals hieronder aangegeven.

	Beheerder	Benchmark
Matching		
Particuliere hypotheke	Achmea Mortgages	Barclays Capital Customized PHF Maturity Swap index
Bedrijfsobligaties	AXA IM	Bank of America Merrill Lynch Euro Corporate Index
LDI-mandaat	BNP Paribas	Rendement van de pensioenverplichtingen excl. het deel dat wordt afgedekt door de particuliere hypotheke en bedrijfsobligaties
Return		
<i>Vastrentende waarden</i>		
Private debt	Partners Group	3-maands Euribor + 3,5% per jaar
<i>Aandelen</i>		
Wereldwijd ESG	Northern Trust	MSCI World Custom ESG hedged to Euro Index
Opkomende markten ESG	Northern Trust	MSCI Emerging Markets Custom ESG Index
<i>Vastgoed direct</i>		
Woningen	Altera	MSCI Netherlands Residential Property Index
Europees gemengd	Fidelity	Customized Pan-European Property Fund Index
<i>Vastgoed indirect</i>		
Wereldwijde vastgoedaandelen	Northern Trust	FTSE EPRA/NAREIT Global Developed Real Estate Index

Performance 2024

	Portefeuille	Benchmark	Relatief
Particuliere hypotheke	5,11%	4,14%	0,97%
Bedrijfsobligaties	6,80%	4,66%	2,14%
LDI-mandaat	0,23%	8,13%	-7,90%
Totaal vastrentende waarden matching	3,03%	6,15%	-3,12%
Private debt 2016 commitment	0,12%	7,23%	-7,11%
Private debt 2017 commitment	9,13%	7,23%	1,90%
Private debt – Private loans SICAV	9,77%	7,23%	2,54%
Totaal vastrentende waarden return	9,25%	7,23%	2,02%
Totaal vastrentende waarden	3,69%	6,33%	-2,64%
Aandelen wereldwijd ¹⁾	20,43%	20,12%	0,31%
Aandelen opkomende markten	14,49%	14,95%	-0,46%
Totaal aandelen ²⁾	18,30%	18,18%	0,12%
Woningen	10,57%	8,73%	1,84%
Europees gemengd vastgoed	-2,90%	-5,97%	3,07%
Totaal vastgoed direct ³⁾	4,68%	1,18%	3,50%
Vastgoed aandelen wereldwijd	8,87%	7,68%	1,19%
Totaal vastgoed indirect	8,87%	7,68%	1,19%
Totaal vastgoed ^{2) 4)}	4,52%	1,92%	2,60%
Totaal portefeuille inclusief valuta- en rente-overlay	9,34%	9,92%	-0,58%

1) Inclusief 55% afdekking van het valutarisico binnen het aandelenfonds opkomende markten via US Dollar. De afwijking in rendement ten opzichte van de benchmark is het gevolg van de volgende factoren: kosten die binnen de fondsen worden verrekend en transacties die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden.

2) Inclusief 55% afdekking van het valutarisico binnen het aandelenfonds opkomende markten via US Dollar. De afwijking in rendement ten opzichte van de benchmark is het gevolg van de volgende factoren: kosten die binnen de fondsen worden verrekend en transacties die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden.

3) Het verschil tussen de performance van de portefeuille en de benchmark voor totaal vastgoed direct kan grotendeels worden verklaard door de vertraging in de benchmark rendementen van de directe vastgoed beleggingen; deze lopen één kwartaal achter in de tijd en het vierde kwartaal liet forse negatieve rendementen zien die wel in de vastgoed direct portefeuilles zijn verwerkt.

4) Inclusief 100% afdekking van het US Dollar risico binnen het wereldwijde vastgoed aandelenfonds. De afwijking in rendement ten opzichte van de benchmark is het gevolg van de volgende factoren: kosten die binnen het fonds worden verrekend en transacties die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden.

Obligatie- en geldmarkten

In 2024 bepaalden centrale banken de richting van obligatiemarkten met hun rentebeleid om inflatie te beheersen. De Fed verlaagde de rente driemaal, waardoor de beleidsrente op 4,50% kwam. De ECB verlaagde de rente vier keer met 0,25%, van 4,00% naar 3,00%. Deze renteverlagingen hadden enkel impact op de kortere looptijden. De rente op langere staatsobligaties liep op. De economische vooruitzichten liepen uiteen. In de eurozone stelde het IMF de groei over 2024 neerwaarts bij naar 0,8%, wat neerwaartse druk geeft op de korte rente. De lange rente bleef echter hoog door inflatiezorgen en grotere (verwachte) staatsschulden. In de VS was de economische groei veerkrachtiger, wat de stijging van de lange rente versterkte aangezien dit een indicator kan zijn voor langdurig hogere inflatie. Verder sloeg de Fed een voorzichtigere toon aan en waarschuwde dat verdere renteverlagingen in 2025 beperkt zouden zijn. Hierdoor eisten beleggers hogere vergoedingen om zich in te dekken tegen inflatie- en liquiditeitsrisico's.

Hieronder is een tabel opgenomen waarin verschillende rentestanden worden weergegeven.

	31-12-2024	31-12-2023	Verschil (absoluut)
Nederland 10-jaars obligatie rente	2,60%	2,33%	+0,27%
Duitsland 10-jaars obligatie rente	2,36%	2,02%	+0,34%
Duitsland 30-jaars obligatie rente	2,59%	2,26%	+0,33%
Verenigde Staten 10-jaars obligatie rente	4.57%	3,88%	+0,69%

Voor de Europese geldmarkten was 2024 wederom een turbulent jaar als gevolg van de daling van de beleidsrente in Europa. Het niveau van 6-maands rente die de banken elkaar in rekening brengen (Euro Interbank Offered Rate of EURIBOR) is gedaald van 3,86% per ultimo 2023 tot 2,57% per eind 2024.

Hypotheken

In 2024 heeft de participatie in het particuliere hypotheekfonds een rendement opgeleverd van 5,11%. Hiermee is een outperformance van 0,97% behaald ten opzichte van de benchmark. Deze outperformance is grotendeels het gevolg van een afname van de spread tussen hypotheekrentes en swaprentes.

Doordat hypotheekrentes sterker zijn gedaald dan swaprentes, is de gemiddelde risico-opslag boven de swaprente afgenomen. Dit heeft geleid tot een waardestijging van de bestaande hypotheekleningen in het fonds, wat een positief effect had op het rendement ten opzichte van de benchmark.

Bedrijfsobligaties

In het afgelopen jaar heeft het beleggingsfonds dat in bedrijfsobligaties belegt een rendement behaald van 6,80%. Het rendement van het beleggingsfonds ligt 2,14% boven haar benchmark. De outperformance is het resultaat van de allocatie en selectie van debiteuren. Het beleggingsfonds stuurt actief in de wegingen van regio's en selectie van debiteuren.

Geheel 2024 was het beleggingsfonds overwogen in de Europese periferie en in hoogrentende obligaties. Zowel allocatie als selectie hebben positief bijgedragen aan het relatieve rendement.

LDI-mandaat

Dit deel van de vastrentende waarden matching portefeuille, waar de integrale Liability Driven Investments (LDI) manager het daadwerkelijke beheer over voert, is het sluitstuk om de gehele afdekking van het renterisico op marktwaarde volgens de doelstelling te beheren. Het rendement van dit mandaat wordt dan ook beoordeeld ten opzichte van haar benchmark. Het rendement van deze benchmark wordt berekend aan de hand van de kasstromen van de pensioenverplichtingen, waarbij gecorrigeerd wordt voor het hypotheekfonds en het bedrijfsobligatiefonds, die worden berekend met behulp van de swaprente. Deze correctie is nodig omdat

de integrale LDI-manager niet verantwoordelijk gehouden kan worden voor het rendement dat het gevolg is van wijzigingen in kredietopslagen van het hypotheekfonds en het bedrijfsobligatiefonds.

Gedurende 2024 heeft dit mandaat een rendement van 0,23% behaald. Dit is 7,90% lager in vergelijking met de benchmark. De grootste bijdrage aan de negatieve relatieve performance is het gevolg van het feit dat de kredietopslagen van staats- en staatsgerelateerde obligaties fors zijn gestegen en de risicovrije marktrente waarmee het rendement van de benchmark wordt berekend is gedaald.

Vastrentende waarden matching

Het totaal van de vastrentende waarden matchingportefeuille is gelijk aan het integrale LDI-mandaat dat uit twee delen bestaat; een deel waar de integrale LDI-manager het daadwerkelijke beheer over voert en de gehele matching portefeuille waarbij de integrale LDI-manager de rentegevoeligheid van het hypotheekfonds en het bedrijfsobligatiefonds meeneemt. Hierbij dekken het hypotheekfonds en het bedrijfsobligatie mandaat vooral de kortlopende verplichtingen af. Het pensioenfonds heeft een ALM-light studie afgerond aan het begin van 2024. Op basis van deze studie is besloten om de renteafdekking per april 2024 op te hogen van 50% naar 75% van de rentegevoeligheid van de kasstromen van de verplichtingen tegen marktwaarde.

In 2024 heeft de vastrentende waarden matchingportefeuille in totaliteit een rendement van 3,03% behaald. Dit is 3,12% lager in vergelijking met de benchmark. Deze underperformance is volledig te wijten aan het LDI-mandaat aangezien de hypotheek- en bedrijfsobligatie-mandaten een outperformance hebben gerealiseerd.

Private debt

Het pensioenfonds belegt in deze categorie in drie beleggingsfondsen.

Het 2016-beleggingsfonds heeft in 2024 een rendement van 0,12% behaald. Het rendement van de benchmark, 3-maands Euribor plus een opslag van 3,5% per jaar, bedroeg 7,23%. Omdat dit beleggingsfonds zich al geruime tijd in de afbouwende fase bevindt, is het aantal leningen in portefeuille wederom sterk afgenomen. Hierdoor hebben de afwaarderingen van een aantal overgebleven posities een sterk negatief bijgedragen aan het van het gehele beleggingsfonds.

Het 2017-fonds heeft in 2024 een rendement behaald van 9,13%. Daarmee heeft het fonds 1,90% beter gepresteerd in vergelijking met haar benchmark, welke is gebaseerd op de 3-maands Euribor + 3,5% per jaar, en een rendement heeft behaald van 7,23%. Herwaarderingen van posities in het fonds hebben per saldo een positief effect gehad op de performance van het fonds.

Het derde beleggingsfonds verschilt met de eerdergenoemde beleggingsfondsen door de herinvestering van renteopbrengsten en aflossingen waardoor dit beleggingsfonds geen einddatum kent. Daarnaast worden de leningen in portefeuille, in tegenstelling tot de gesloten fondsen, door een onafhankelijke derde partij maandelijks gewaardeerd. Het beleggingsfonds heeft een rendement van 9,77% behaald. Dit is een outperformance van 2,54% ten opzichte van haar benchmark, wederom de 1-maands Euribor + 3,5% per jaar. De outperformance is te verklaren doordat de gemiddelde renteopbrengst van de leningen in in dit beleggingsfonds significant hoger liggen dan 1-maand Euribor + 3,5% per jaar (ongeveer 9% voor aftrek kosten).

Vastrentende waarden return

De vastrentende waarden return portefeuille bestaat uit de eerdergenoemde drie private debt fondsen die een gecombineerd rendement van 9,25% hebben behaald in 2024. Dit is 2,02% hoger dan de benchmark die bestaat uit de 1-maands Euribor + 3,5% per jaar.

Direct vastgoed

Het direct vastgoed bestaat per 31 december 2024 uit een beleggingsfonds dat in Nederlandse woningen belegt en een beleggingsfonds dat in Europees vastgoed belegt. De benchmark is opgebouwd uit een 50%-50% verdeling van de fondsbenchmarks. De investering in het Nederlandse woningenfonds behaalde een rendement van 10,57% in 2024. Dit is 1,84% hoger dan zijn benchmark. De investering in het Europees vastgoed beleggingsfonds heeft een rendement van -2,90% behaald. De benchmark van het fonds behaalde een rendement van -5,97%.

Het totale direct vastgoed heeft met een rendement van 4,68% een outperformance van 3,50% behaald ten opzichte van zijn benchmark.

Indirect vastgoed

De beleggingen in beursgenoteerd vastgoed hebben een resultaat van 8,87% opgeleverd tegenover een benchmark rendement van 7,68%. In 2024 bedroeg de outperformance dus 1,19%. De outperformance is behaald door middel van de voor dividendbelasting geoptimaliseerde beleggingsoplossing. Doordat het beleggingsfonds belasting-transparant is, wordt op voorhand minder dividendbelasting ingehouden en kan de geheven dividendbelasting grotendeels teruggevorderd worden. Hierdoor is een structureel hoger rendement te behalen ten opzichte van de benchmark.

Aandelenmarkten

Aandelen kenden in 2024 opnieuw een sterk jaar, mede gedreven door de doorgevoerde renteverlagingen van centrale banken. Ondanks economische onzekerheden, zoals hardnekkige kerninflatie, bleven Amerikaanse bedrijfsresultaten robuust, wat beleggers vertrouwen gaf. Met name technologieaandelen profiteerden sterk van de verdere doorbraak van kunstmatige intelligentie (AI), waardoor de sector wederom beter presteerde dan de bredere markt. De Chinese economie bleef onder druk staan door aanhoudende problemen in de vastgoedsector en een lagere binnenlandse vraag. Hoewel de overheid maatregelen trof om de economie te ondersteunen, bleef het groeitempo achter bij eerdere verwachtingen. Dit drukte de prestaties van opkomende markten, waarin China een aanzienlijk gewicht heeft.

Hieronder is een tabel opgenomen waarin de indexstanden en rendementen worden weergegeven in lokale valuta.

	31-12-2024	31-12-2023	Rendement
MSCI World Index (USD)	3.707,84	3.169,18	17,00%
MSCI Emerging Markets Index (USD)	1.075,48	1.023,74	5,05%
S&P 500 Index (USD)	5.881,63	4.769,83	23,31%
EuroStoxx 50 Index (Euro)	4.895,98	4.521,44	8,28%

Aandelen

De beleggingen in aandelen bestaan uit een wereldwijd aandelenfonds met zowel dividendoptimalisatie als een ESG-filter en een aandelenfonds voor opkomende markten met eveneens een ESG-filter. Het wereldwijde aandelenfonds behaalde in geheel 2024 een rendement van 20,43% in vergelijking met 20,12% voor de benchmark. Deze outperformance is geheel toe te wijzen aan de fiscale structuur waardoor op voorhand minder dividendbelasting wordt ingehouden of meer dividendbelasting teruggevorderd kan worden. Het aandelenfonds voor opkomende markten behaalde een rendement van 14,49% ten opzichte van 14,95% voor de benchmark. Deze relatieve underperformance is deels het resultaat van een oplopende belastingvoorziening ten behoeve van beleggingswinsten op Indiase aandelen binnen het fonds. Tevens heeft India dit jaar besloten om haar belasting op beleggingswinsten van 15% naar 20% te verhogen waardoor de belastingvoorziening nog verder opliep. Een ander deel van de underperformance wordt veroorzaakt door de binnen het fonds ingehouden kosten.

Beleggings- en renteafdeckingsbeleid

Wij hebben het strategisch beleggingsbeleid en de beleggingsrisico's voor 2024 vastgesteld op basis van de in 2020 afgeronde ALM-studie. Onderdeel van deze ALM-studie betreft een 'portefeuille-optimalisatie'. Deze optimalisatie bestaat uit een drietal onderdelen, te weten: het optimaliseren van het strategisch beleggingsbeleid passend bij de risicohouding van het pensioenfonds, toetsing van de toegevoegde waarde van specifieke beleggingscategorieën en de daadwerkelijke vertaling van strategisch beleggingsbeleid naar beleggingsportefeuille in de vorm van het Beleggingsplan 2024.

De renteafdekking is op basis van een ALM-light studie uit begin 2024 per april 2024 opgehoogd van 50% naar 75%.

	Beleggingsplan Wegingen	Bandbreedte 2024	Feitelijk per 31-12-2024	ALM
Vastrentende waarden	50,0%	45 tot 55%	48,7%	50%
Aandelen	35,0%	30 tot 40%	35,1%	35%
Vastgoed	15,0%	10 tot 20%	14,2%	15%
Cash en overige	0,0%	-1 tot 5%	2,0%	0%

4.4 Z-score en performancetoets

Omdat de verplichtstelling per 1 januari 2025 is geëindigd, publiceert het pensioenfonds geen Z-score en performancetoets meer.

4.5 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het pensioenfonds heeft een lange termijn beleggingsperspectief. Dit vertaalt zich in een lange termijn beleggingsbeleid waarvan de wens om verantwoord te beleggen een belangrijk onderdeel is. Zo willen we vanuit het pensioenfonds ons steentje bijdragen aan een betere wereld. Waar mogelijk houden we rekening met de impact van onze beleggingen op mens, milieu en maatschappij. Daarom beleggen we niet in bedrijven die controversiële wapens maken, zoals clusterbommen en landmijnen. En we beleggen niet in de tabaksindustrie. We gaan, via onze vermogensbeheerders, ook in gesprek met ondernemingen waarin we beleggen. De basis hiervoor vormen onze investment beliefs.

Volgens de Europese regels (SFDR) mogen we onze pensioenregeling en beleggingsmix niet 'duurzaam' noemen, dat wil natuurlijk niet zeggen dat we dus ook niets doen aan duurzaamheid.

Voor ons pensioenfonds geldt dat we het belangrijk vinden om verantwoord met onze beleggingen om te gaan en dat dit niet ten koste mag gaan van het rendement. Ook vinden we dat de kosten die dit met zich meebrengt, acceptabel moeten zijn. Ons doel is allereerst om een degelijke pensioenregeling uit te voeren voor al onze deelnemers tegen acceptabele kosten.

Het pensioenfonds heeft het verantwoord beleggingsbeleid als volgt uitgewerkt:

1. Niet beleggen in onverantwoorde sectoren

Het pensioenfonds streeft ernaar om beleggingen in controversiële wapens en grondstoffen geschikt voor consumptie (zogenaamde 'soft commodities') in zijn geheel uit te sluiten. Het pensioenfonds houdt zich vanzelfsprekend aan het wettelijk verbod op het investeren in bedrijven die clustermunitie produceren. Daarnaast streven wij ernaar niet te investeren in aan controversiële wapens gelieerde ondernemingen. Naast clustermunitie maken ook landmijnen, biologische en chemische wapens onderdeel uit van controversiële wapens. Het beleggen in grondstoffen wordt in verband gebracht met stijgende voedselprijzen en voedselschaarste. Hoewel sluitend bewijs hiervoor niet algemeen geaccepteerd is, kiest ons pensioenfonds er veiligheidshalve voor om niet te beleggen in grondstoffen die geschikt zijn voor consumptie. Dit betreft onder andere mais, graan en soja.

2. Selectie van vermogensbeheerders

Wij hebben een duidelijke focus op een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid en verwachten van de externe vermogensbeheerders dat zij conform internationale standaarden handelen en dit kenbaar maken. Uitgangspunt daarbij is dat dit beleid beleggingstechnisch verantwoord is en zeer beperkte meerkosten mag opleveren.

Bij het invullen van de beleggingsportefeuille zijn wij afhankelijk van wat in de markt wordt aangeboden. Gegeven dit aanbod streeft ons pensioenfonds ernaar een zo goed mogelijk passend verantwoord beleggingsbeleid te implementeren. Wij onderschrijven de ESG due-diligence stappen conform het OESO richtsnoer. We streven via onze beleggingen naar (maatschappelijke) lange-termijn-waardecreatie. Dit doen wij onder meer door het financieren van reële economische activiteiten met onderliggende waardecreatie. In de selectie van onze vermogensbeheerders eisen wij van de aan te stellen beheerder dat deze de UNPRI onderschrijft. Daarnaast wenst ons pensioenfonds dat de beheerder ESG beleid in zijn beleggingsbeleid implementeert met internationale standaarden als uitgangspunt. Bij de selectie van een beleggingsoplossing wegen deze twee elementen zwaar.

In het beleggingsbeleid streven wij ernaar om bedrijven die de UNPRI principes over mensenrechten, werkomstandigheden, anti-corruptie en milieu schenden uit de beleggingsportefeuille te weren. Al onze beheerders onderschrijven de UNPRI. In nieuwe overeenkomsten met vermogensbeheerders of vernieuwingen van bestaande contracten zullen wij ons beleid en onze vereisten omtrent verantwoord beleggen expliciet opnemen.

3. Selectie van beleggingsoplossingen

Het pensioenfonds belegt in hoofdzaak in beleggingsfondsen van vermogensbeheerders. Bij de selectie van beleggingsoplossingen vormt het ESG beleid van een beheerder een selectie criterium. Omdat wij waar mogelijk extra stappen willen nemen op dit gebied blijven we ook na het aanstellen van een vermogensbeheerder doorlopend in gesprek op dit onderwerp.

4. Negatieve impact voorkomen en/of mitigeren

Het pensioenfonds verlangt van zijn vermogensbeheerders dat zij op een zorgvuldige wijze het stemrecht uitoefenen in het belang van ons pensioenfonds en in overeenstemming met ons duurzaam beleggingsbeleid. Bij de selectie van vermogensbeheerders is dit een selectie criterium. Wanneer ondernemingen in onze beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken, verwachten wij van onze vermogensbeheerder dat zij hun invloed gebruiken om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. Dit doen zij onder andere via het voeren van dialoog (engagement) en/of door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

5. Betrokkenheidsbeleid beursgenoteerde aandelen

Het pensioenfonds belegt in beursgenoteerde aandelen en vastgoedaandelen via beleggingsfondsen van Northern Trust. Dit betekent dat we niet rechtstreeks onze stem uit kunnen brengen op vergaderingen.

Deze beleggingsfondsen kunnen dat wel, en hebben een eigen ESG- en stembeleid. Wij hebben een minderheidsbelang in deze beleggingsfondsen en sluiten ons aan bij het stembeleid/de stemrichtlijnen van Northern Trust als het gaat om het betrokkenheidsbeleid. Zowel de belegging in aandelen in ontwikkelde markten als de belegging in aandelen in opkomende markten zijn ESG-screened. Ook is er een voting- en engagementbeleid van toepassing.

De gezamenlijke beleggingsoplossing voor beleggingen in vastgoedaandelen, volgt op het gebied van ESG-beleid en proxy voting hetzelfde beleid als de aandelen beleggingsoplossingen.

Gedurende 2024 werd via onze vermogensbeheerder op 4.176 aandeelhoudersvergaderingen gestemd. Op een totaal aantal onderwerpen van 43.875 werd er in 4.329 van de onderwerpen tegen voorstellen van het bestuur van de desbetreffende onderneming gestemd. De belangrijkste onderwerpen waarop tegen werd gestemd, hadden net zoals in de afgelopen jaren, betrekking op governance issues zoals benoemingen en beloningen van bestuurders.

Er wordt binnen de beleggingsoplossingen die in aandelen en vastgoedaandelen beleggen gebruikt gemaakt van engagement. De beheerder is van mening dat het financiële succes van de door haar geboden gezamenlijke beleggingsoplossingen afhankelijk is van een gezond mondiaal milieu, een stabiele samenleving en goed functionerende ondernemingen. Via onze vermogensbeheerder is, namens de eerdergenoemde beleggingsoplossingen die in aandelen en vastgoedaandelen beleggen, gedurende 2024 de dialoog met 1.298 ondernemingen aangegaan ten aanzien van 4.401 onderwerpen die betrekking hadden op milieu, sociale en ethische issues, governance en strategie, risico's en communicatie.

6. Verantwoord beleggingsbeleid vermogensbeheerders

Wij kiezen uit efficiëntie overwegingen voor beleggingsoplossingen die beheerd worden door vermogensbeheerders. Doordat we in alle beleggingscategorieën, behalve het LDI-mandaat, een minderheidsaandeel in een beleggingsfonds hebben, kunnen we niet direct stemmen op bijvoorbeeld aandeelhoudersvergaderingen en zijn de rechtstreekse mogelijkheden tot beïnvloeding beperkt.

7. Monitoring van de voortgang en resultaten

Wij monitoren de voortgang en impact van het ESG-beleid door de jaarlijkse rapportages van de vermogensbeheerders te beoordelen en hierover met hen in gesprek te gaan.

8. Communicatie

Wij achten het van groot belang transparant te zijn en relevante informatie te delen met belanghebbenden. De communicatie over het verantwoord beleggingsbeleid is een belangrijk onderdeel hiervan.

4.6 Beleggingen in Nederland

Wij hebben als taak om op een solide en prudente manier het vermogen te beheren. Binnen deze taakomschrijving past het aanbrengen van een brede geografische spreiding van de beleggingen. Tegelijkertijd investeren wij graag in Nederland. Hiermee willen wij bijdragen aan een sterke en groeiende Nederlandse economie.

Van het totale vermogen is 18,8% in Nederland belegd. Van de Nederlandse beleggingen bestaat 36,4% uit hypotheekleningen verstrekt aan particuliere huizenbezitters, 33,6% uit vastgoedbeleggingen, 24,5% uit staatsobligaties, 1,7% uit aandelenbeleggingen, 2,3% uit bedrijfsobligaties, en 1,5% uit niet-beursgenoteerde leningen.

5 Risicomanagement

5.1 Inleiding

Het pensioenfonds moet beschikken over solide administratieve en boekhoudkundige procedures en doeltreffende interne controlemechanismen. We stellen beleid op om risico's te beheersen en zorgen voor de uitvoering daarvan. Kort gezegd zijn we verantwoordelijk voor het "in control" zijn en blijven van het pensioenfonds.

In de omgeving van het pensioenfonds vinden zowel interne als externe ontwikkelingen plaats die bestaande risico's beïnvloeden of nieuwe risico's met zich meebrengen. Het doel van integraal risicomanagement is niet om risico's te voorkomen of te vermijden op zichzelf, omdat het bewust nemen van financiële risico's kan bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van het pensioenfonds. Het gaat erom de financiële en niet-financiële risico's op een goede en integere manier te beheersen.

Integraal risicomanagement (IRM) is het interactieve proces van:

- het opstellen van de risicostrategie en hieraan gekoppeld het risicoprofiel en risicobereidheid;
- het identificeren van risico's;
- het opstellen en implementeren van beleid voor risicobeheersing, tot;
- de uitvoering, monitoring en terugkoppeling over risico's en beheersmaatregelen.

Dit proces wordt continu doorlopen, zodat er een organisatie is en blijft bestaan die:

- op het gebied van risicomanagement een zelflerende en zelfsturende organisatie is,
- zich bewust is van de mogelijke impact van de verschillende risico's en de onderlinge samenhang, alsook
- van de opties voor beheersing en de verschillende consequenties hiervan.

'Integraal' benadrukt dat het gaat om het management van alle verschillende risicogebieden in onderlinge samenhang. Hiervoor is gebruikt gemaakt van het FIRM-risicomodel van DNB als raamwerk voor de beheersing van risico's. Dit raamwerk bevat ook de ESG risico's zodat in zijn totaliteit voldaan wordt aan de risicoterreinen zoals benoemd in IORP II.

5.2 Risicostrategie

Wij hebben diverse doelstellingen geformuleerd voor het pensioenfonds. Om deze doelen, die voortkomen uit onze missie en visie, te bereiken, is het noodzakelijk dat we de ingelegde premies beleggen en het vermogen beheren. Dit brengt echter ook risico's met zich mee. Sommige risico's nemen we bewust, terwijl we in andere situaties juist het risico tot een minimum willen beperken. Om dit integraal en adequaat te kunnen aanpakken, hebben we een risicoraamwerk opgezet dat gebaseerd is op een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten dragen bij aan het realiseren van onze doelstellingen.

Het risicomanagement van ons pensioenfonds richt zich op het beheersen van risico's die het behalen van onze doelstellingen in de weg kunnen staan, of juist noodzakelijk zijn om deze doelstellingen te behalen. Onze doelstelling is om pensioenen te verstrekken aan deelnemers, gewezen deelnemers en/of hun echtgenoten, partners en kinderen, in geval van ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden, overeenkomstig de statuten en het pensioenreglement.

Risicomanagement voegt daarnaast waarde toe, omdat dit ons in staat stelt om:

- de pensioenregeling op een kwalitatief goed niveau uit te voeren;
- de wet- en regelgeving na te leven;
- de risico's af te wegen in relatie tot rendement;
- de risico's af te wegen in relatie tot kosten;
- de risico's af te wegen in relatie tot ESG-criteria;
- het treffen van de juiste beheersmaatregelen op basis van een risico-inschatting.

Onze visie is dat ons pensioenfonds zich moet kunnen handhaven in een dynamische wereld, waarbij de omgeving voortdurend verandert. Om waarde toe te kunnen voegen, hebben wij daarom ons risicomanagement ingericht op basis van drie pijlers: proactief, integraal en continu.

Risicohouding en ambitie

De risicobereidheid van het pensioenfonds hangt af van verschillende factoren, waaronder de doelstellingen en ambities van het pensioenfonds. Onze doelstelling is om nominale pensioenen uit te keren en we hebben de ambitie om een toeslagverlening te realiseren die in lijn is met de prijsinflatie, rekening houdend met het benodigde risico en de gewenste zekerheid. Dit vertalen we naar een korte- en langetermijnriskohouding, waarbij we de hoogte van de premie, het verwachte pensioenresultaat, de toeslagambitie en de risico's met betrekking tot beleggingen afwegen.

Om de positie en functie van risicomanagement binnen ons pensioenfonds te waarborgen, hebben we ons IRM-beleid vastgelegd in een integraal risicomanagement document dat wordt weergegeven in de actuariële en bedrijfstechnische nota. De doelstellingen van ons IRM-beleid kunnen worden samengevat als het vaststellen van normen en tolerantiegrenzen, het beheersen van risico's en de verantwoording van risicomanagement.

Governance

De governance structuur met betrekking tot risicomanagement wordt gevormd door een aantal interne en externe entiteiten.

Deze interne en externe entiteiten hebben hun eigen verantwoordelijkheden met betrekking tot risicomanagement:

- Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het risicomanagement en de beleidsbepaling.
- De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft risicomanagement als specifiek aandachtsgebied. Vanuit deze verantwoordelijkheid overziet de sleutelfunctiehouder de implementatie van het beleid en zorgt de sleutelfunctiehouder ervoor dat wij beschikken over alle benodigde informatie over het risicomanagement.
- De verschillende commissies, adviserend actuaris, compliance officer, de administrateur en de vermogensbeheerders en de custodian hebben vanuit hun diverse werkzaamheden inzicht in de verschillende risico's van ons pensioenfonds. In het kader hiervan dragen zij bij aan de te ondernemen acties en de monitoring van de verschillende risico's.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft als taak toezicht te houden op de processen van het risicomanagement. Dit gebeurde afgelopen jaar in samenwerking met de vervuller risicobeheer, waarbij zij worden ondersteund door het bestuursbureau.

Per 1 januari 2024 wordt de rol van sleutelfunctiehouder risicobeheer vervuld door de heer Grobbe. De heer Vos heeft deze rol overgedragen vanwege zijn betrokkenheid bij diverse eerste-lijns-activiteiten in het kader van de toekomst van het pensioenfonds.

Risicosoorten & risicobereidheid

Wij onderkennen de risico's die samenhangen met de doelstellingen van ons pensioenfonds. Een periodieke risico-inventarisatie houdt het risicobeleid up-to-date. Wij onderscheiden de volgende risicosoorten:

- Financiële risico's: hieronder vallen de risico's die een directe impact hebben op de solvabiliteitspositie van ons pensioenfonds, zoals het matching- en renterisico, marktrisico, kredietrisico en verzekeringstechnisch risico. Op basis van wet- en regelgeving en eigen normen zijn deze risico's te normeren en te kwantificeren;
- Niet-financiële risico's: Deze risico's hebben geen directe impact op de solvabiliteitspositie van ons pensioenfonds. Dit betreft de volgende risico's: operationeel risico, uitbestedingsrisico, IT-risico, integriteitsrisico en juridisch risico.

De risicobereidheid is aan te merken als een middel, waarmee de afweging wordt weergegeven tussen de verschillende doestellingen. De risicobereidheid per categorie wordt in de volgende tabel weergegeven.

Financiële risico's	Risico-bereidheid	Niet-financiële risico's	Risico-bereidheid
Matching- en renterisico	●●○	Omgevingrisico	●●○
Marktrisico	●●●	Operationeel risico	●●○
Kredietrisico	●●●	Uitbestedingrisico	●●○
Verzekeringstechnisch risico	●○○	IT risico	●○○
		Integriteitrisico	○○○
		Juridisch risico	●○○

- (Nihil) Dit risico dient voorkomen te worden dan wel zoveel mogelijk te worden vermeden. Het pensioenfonds accepteert dat dit risico incidenteel kan voorkomen.
- (Laag) Het pensioenfonds wil dit risico zoveel mogelijk mitigeren vanwege de grote impact als het optreedt.
- (Middel) Het risico wordt geaccepteerd indien de verwachte baten hoger zijn of de beheerskosten niet in verhouding staan. Het risico kan worden gemonitord en worden bijgestuurd.
- (Hoog) Het pensioenfonds accepteert dit risico of zoekt het zelfs op, bijvoorbeeld vanwege de verwachte baten.

Risico waardering

De FIRM-methode wordt toegepast als basis voor de identificatie van risico's. Hierbij beschrijven we zowel financiële als niet-financiële risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen. Voor elk risico wordt een kwalificatie (hoog/middel/laag) en risicohouding (mate van mitigatie) vastgesteld. We geven tevens aan welke commissie verantwoordelijk is voor de monitoring van de werking van de beheersmaatregelen per risico.

5.3 Financiële risico's

Matchingrisico's en beleggingsrisico's

Het pensioenfonds belegt voor de lange termijn en we geloven erin dat het lopen van risico wordt beloond.

Matchingsrisico's

Het pensioenfonds gebruikt derivaten om het matchingrisico te beheersen. Hierdoor ontstaan de volgende (sub)risico's:

- renterisico
- valutarisico
- liquiditeitsrisico
- tegenpartijrisico

Het renterisico houdt in dat de dekkinggraad kan veranderen door een verschuiving in rentetarieven. Het risico bestaat dat de marktwaarde van de pensioenverplichtingen sneller stijgt dan de marktwaarde van de beleggingen. In het eerste kwartaal 2024 heeft het pensioenfonds op basis van een begin 2024 uitgevoerde ALM-studie besloten het strategische afdekkingspercentage van het renterisico per 1 april 2024 te verhogen van 50% naar 75% op basis van marktwaarde, met een toegestane marge van plus of min 5%. Gegeven de beleggingsportefeuille van eind 2024 is de vereiste buffer van ons pensioenfonds voor het renterisico 19.672 (in 2023 was dit 44.871) uitgedrukt in VEV. Het verwachte diversificatievoordeel zorgt er echter voor dat de bijdrage van het renterisico aan het VEV op totaalniveau lager is.

Valutarisico is het risico van een waardedaling van beleggingen in vreemde valuta als gevolg van een daling van de vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het pensioenfonds kiest er strategisch voor om valutarisico's alleen voor de US Dollar af te dekken naar de euro. Uitgedrukt in bijdrage aan het VEV en uitgaande van de beleggingsportefeuille eind 2024 dient ons pensioenfonds voor het valutarisico een buffer aan te houden van 22.097 (2023: 20.157).

Het risico van onvoldoende liquiditeit betreft het risico dat ons pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. Om deze reden hebben wij een beleid opgesteld waarin voldoende liquiditeiten worden aangehouden om specifieke schokken in de rente- en valutamarkten op te vangen. Normaal gesproken waren de inkomsten uit premies hoger dan de maandelijkse uitkeringen. Het beleid heeft het liquiditeitsrisico echter dermate beperkt dat er geen aparte buffer voor hoeft te worden aangehouden.

Het *tegenpartijrisico* betreft het risico dat de tegenpartij bij een transactie niet in staat blijkt te zijn om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen. Om dit risico te beheersen, wordt er dagelijks contant onderpand uitgewisseld bij de handel in derivaten, waardoor er geen noodzaak is om een aparte buffer aan te houden.

Beleggingsrisico's

Omdat wij beleggen, ontstaan onder andere de volgende (sub)risico's:

- marktrisico
- kredietrisico

Het risico op veranderingen in marktprijzen en waarderingen die de waarde van de beleggingsportefeuille kunnen beïnvloeden, wordt aangeduid als marktrisico. Ons pensioenfonds voert een beleid dat gericht is op het behalen van voldoende rendement op lange termijn door bewust en beheerst risico te nemen in de beleggingsportefeuille. Het marktrisico wordt beschouwd als een beloond risico, dat naar verwachting rendement oplevert. Op basis van de beleggingsportefeuille eind 2024 moet ons pensioenfonds een buffer van 145.184 (2023: 133.467) aanhouden voor het marktrisico, uitgedrukt in VEV. Door verwacht diversificatievoordeel is de bijdrage van het marktrisico aan het totale niveau van het VEV lager.

Het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen niet nakomt, wordt aangeduid als kredietrisico. Ons beleid met betrekking tot het *kredietrisico* op vastrentende waarden omvat het spreiden van beleggingen in schuldpapier en verstrekte kredieten over verschillende tegenpartijen met een zo hoog mogelijke kredietwaardigheid. Op basis van de beleggingsportefeuille eind 2024 moet ons pensioenfonds een buffer van 34.438 (2023: 28.789) aanhouden voor het kredietrisico, uitgedrukt in VEV. Door verwacht diversificatievoordeel is de bijdrage van het kredietrisico aan het totale niveau van het VEV lager.

Verzekeringstechnisch risico is risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het pensioenproduct. Dit risico bestaat uit de volgende onderdelen:

- het langlevens-risico; dit is het risico dat pensioengerechtigden langer leven dan vooraf ingeschat;
- het kortlevens-risico; dit is het risico dat (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden eerder overlijden dan vooraf ingeschat;
- het arbeidsongeschiktheidsrisico; dit is het risico dat meer deelnemers arbeidsongeschikt raken dan vooraf ingeschat.

Er zijn geen extra maatregelen getroffen voor deze risico's. Het pensioenfonds beheert deze risico's intern en heeft geen verzekering afgesloten om ze af te dekken. Aan het einde van 2024 moet ons pensioenfonds een buffer van 26.463 aanhouden voor het verzekeringstechnische risico, gemeten in VEV (in 2023 was dit 23.669). Het verwachte diversificatievoordeel zorgt ervoor dat de bijdrage van het verzekeringstechnische risico aan het totale VEV lager ligt.

Monitoring financiële risico's

Wij houden de financiële risico's zorgvuldig in de gaten en maken regelmatig (per kwartaal) gebruik van rapportages om de ontwikkeling van deze risico's te analyseren. De kwartaalrapportages bevatten onder andere informatie over de ontwikkelingen en gevoeligheidsanalyses. Een voorbeeld van een gevoeligheidsanalyse is de dekkinggraadmatrix, die laat zien hoe de dekkinggraad UFR verandert als er een rente- en/of aandelenschok optreedt. De getallen in de tabel zijn afgerond op hele procenten om geen schijn van precisie te wekken.

Scenario tabel dekkinggraad UFR		Rendement zakelijke waarden				
Parallele verschuiving UFR curve		-25,0%	-5,0%	0,0%	+5,0%	+25,0%
	-2,5%	95%	102%	104%	106%	113%
	-1,5%	103%	113%	115%	118%	127%
	-0,5%	112%	124%	127%	130%	142%
	0,0%	117%	130%	133,3%	137%	150%
	0,5%	121%	136%	139%	143%	158%
	1,5%	130%	147%	152%	156%	173%
	2,5%	139%	159%	164%	169%	190%

	< Minimaal Vereiste dekkinggraad
	< Vereiste dekkinggraad
	> Vereiste dekkinggraad

Deze tabel toont het effect van schokken als volgt: in het midden staat de uitgangspositie, de dekkinggraad van 31 december 2024, te weten 133,3%. Iedere stap naar links in de tabel toont het effect van negatieve rendementen. Een stap naar rechts toont juist het effect van positieve rendementen. Een stap vanuit het midden naar boven in de tabel, toont wat er gebeurt als de rente scherp zou dalen. Sterk mee- of tegenvallende rendementen en sterke rentedalingen (of -stijgingen) kunnen ook samen optreden, al dan niet in gelijke richting.

5.4 Niet-financiële risico's

Om niet-financiële risico's te beheersen, zijn diverse maatregelen genomen. Elk kwartaal wordt er een onafhankelijk beoordeling gedaan van de effectiviteit en werking van deze maatregelen, en wat de impact hiervan is op de beoogde beheersdoelen. Dit oordeel wordt gevormd door middel van monitoring, toetsing en analyse van de genomen maatregelen.

Het operationele risico omvat het gevaar van schade als gevolg van menselijk falen, gebrekkige processen en falende systemen. Dit heeft onder meer betrekking op de datakwaliteit. Om dit risico te beperken, heeft de pensioenadministrateur beleidsmaatregelen ingevoerd voor interne beheersing, incidentenbeheer, productontwikkeling, Risk Self Assessments en archivering. De belangrijkste risicogebieden waarop deze maatregelen gericht zijn, omvatten het beheer van aanspraken, het beheer van werkgevers, (voormalige) deelnemers en gepensioneerden, facturatie en incasso, uitkeringen en betalingen, financiële administratie en pensioencommunicatie. Het pensioenfonds heeft een externe partij aangesteld om onderzoek naar de data te verrichten. Uit deze analyse is gebleken dat de gemiddelde datakwaliteit 98,3% bedraagt. Dit percentage is bepaald door het aantal analyseresultaten af te zetten ten opzichte van de totale populatie over deze analyses, waarbij de populatie per analyse afzonderlijk wordt bepaald. Vervolgens wordt het totaal aantal analyseresultaten afgezet ten opzichte van de sommatie van de populaties van de analyses binnen de betreffende categorie, rubriek en overall. De bevindingen worden in overleg met AZL opgevolgd.

Het uitbestedingsrisico heeft betrekking op mogelijke schade als gevolg van beperkingen in de continuïteit en kwaliteit van dienstverlening door externe leveranciers. Om dit risico te beheersen, heeft het pensioenfonds een uitbestedingsbeleid opgesteld. De belangrijkste risicogebieden zijn de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de dienstverlening. Een belangrijk instrument voor het monitoren van uitbestede diensten is het gebruik van ISAE 3402-verklaringen en SLA-rapportages. Met behulp van deze rapportages stellen wij vast of de opzet, het bestaan en de werking van de beheersdoelstellingen en beheersmaatregelen bij dienstverleners effectief zijn.

Het IT risico betreft het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continue of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT. De belangrijkste risicogebieden hebben betrekking op IT strategie & beleid, beveiliging, beheersbaarheid en de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Om dit risico vanuit ons pensioenfonds te beheersen maken wij gebruik van de volgende stuurinstrumenten:

- Uitbestedingscontracten ten aanzien van pensioenbeheer en vermogensbeheer.
- Service Level Agreements met de uitbestedingsrelaties.
- Jaarlijks overlegt de opdrachtnemer de ISAE-3402 verklaring of vergelijkbaar over de juistheid van de processen.
De verantwoording over de werking van de IT-controls is hier een onderdeel van. Onder deze IT-controls zijn ook maatregelen opgenomen ter preventie van cyberaanvallen (de zogenaamde IT-security controls).
- Naleving DORA-regelgeving.

In 2024 is het pensioenfonds niet getroffen door een cyberaanval.

Het integriteitsrisico is het gevaar dat de (goede) reputatie van het pensioenfonds wordt aangetast, of dat het vermogen of de resultaten van het pensioenfonds bedreigd worden als gevolg van onvoldoende naleving van wettelijke voorschriften. Dit risico kan optreden bij niet integer of onethisch handelen, handelen met voorkennis, witwassen, financiering van terrorisme, fraude of niet-naleving van sanctiewetgeving.

Middels de jaarlijkse systematische integriteitsrisico analyse (SIRA) bepaalt het bestuur of de beheersmaatregelen betreffende de integriteitsrisico's adequaat en doeltreffend zijn. Dit onder andere om fraude preventief tegen te gaan. Ook afgelopen jaar zijn er geen fraudegevallen bij het pensioenfonds aan de orde geweest. De ontwikkelingen betreffende dit onderwerp worden door de sleutelfunctiehouder risicobeheer nauwlettend gevolgd.

Wij dragen een grote verantwoordelijkheid voor de bescherming van de belangen van (voormalige) deelnemers en pensioengerechtigden die deelnemen aan onze pensioenregeling. Hun vertrouwen is de basis voor de uitvoering van deze regeling. Dit verplicht ons tot transparant en voortdurend toezicht om hun belangen te waarborgen en hen te informeren. Bij de uitvoering van onze taken voldoen wij aan de relevante wet- en regelgeving. Om dit risico vanuit ons pensioenfonds te beheersen maken wij gebruik van de volgende stuurinstrumenten:

- een verantwoord en beheerst beloningsbeleid;
- een klokkenluidersregeling en een gedragscode;
- een klachtenprocedure en geschillencommissie;
- een integriteitbeleid;
- een 'Verklaring inzake Beleggingsbeginselen';
- naleving van de sanctiewetgeving;
- het verrichten van alleen girale betalingen.

Het juridisch risico heeft betrekking op het gevaar dat ontstaat door wijzigingen in wet- en regelgeving en de naleving daarvan, alsmede de mogelijke bedreiging van de rechtspositie van het pensioenfonds, inclusief de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. De belangrijkste risicogebieden hebben betrekking op aansprakelijkheid en reputatieschade.

Met betrekking tot de naleving van de AVG heeft het pensioenfonds een privacybeleid en privacyverklaring die jaarlijks worden geëvalueerd. Er zijn passende maatregelen genomen om te voldoen aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Europese privacywetgeving. Over 2024 heeft het pensioenfonds een analyse uitgevoerd waaruit blijkt dat zij voldoen aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfonds van de Pensioenfederatie.

Afgelopen jaar zijn er geen datalekken met een materiële impact aan het pensioenfonds gemeld.

Risico exposure

Op basis van de uitgevoerde Risk Self Assessments (RSA's) hebben wij de volgende risico-inschatting gemaakt. Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de grootste risico's waaraan het pensioenfonds is blootgesteld.

1 Reputatie risico: Intrekken van de verplichtstelling en einde pensioenopbouw.

Per 1 januari 2025 is het fonds gesloten voor nieuwe opbouw. Dit vanwege het intrekken van de verplichtstelling. Dit brengt voor de belanghebbenden een aantal onzekerheden met zich mee: wat gebeurt er met het opgebouwde pensioen en waar gaan we verder met opbouwen? Het behoud van vertrouwen en tevredenheid onder werkgevers en belanghebbenden is voor ons pensioenfonds van groot belang. Wij hechten veel waarde aan de beeldvorming en reputatie van ons pensioenfonds. Om te voorkomen dat ons imago schade oploopt, dragen wij zorg voor een adequate informatievoorziening richting onze werkgevers en belanghebbenden, in afstemming met sociale partners.

2 Uitbestedingsrisico's: Kwaliteit van de dienstverlening in relatie tot uitbesteding aan derden

Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de volledige keten van uitbestedingspartijen, inclusief de diensten die worden uitbesteed door partijen zoals AZL. In de afgelopen jaren hebben we meer inzicht verkregen in deze keten, inclusief uitbestedingen aan derden (onderuitbesteding). We streven ernaar om zicht te houden op deze keten en worden op de hoogte gesteld als er wijzigingen optreden.

3 IT-risico's: Cyberrisico's

Ons pensioenfonds maakt, net als veel andere bedrijven, veelvuldig gebruik van IT-systemen. Wij vinden het van groot belang dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de informatie van onze (voormalige) deelnemers en pensioengerechtigden en dat de essentiële

processen ongestoord kunnen verlopen. Om dit te waarborgen, bespreken wij regelmatig met onze uitbestedingsrelaties hoe zij de cyberrisico's beheersen. We controleren bijvoorbeeld of er penetratietesten worden uitgevoerd en welke maatregelen zijn genomen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied, bezoeken wij verschillende seminars, waaronder die van DNB. Tevens hebben wij afgelopen jaar stappen ondernomen om op het vereiste volwassenheidsniveau te komen betreffende de informatiebeveiliging zoals door DNB wordt voorgeschreven. Het pensioenfonds voldoet aan de 58 door DNB voorgeschreven informatiebeveiligingscontrols. Daarnaast hebben wij afgelopen jaar de regelgeving betreffende DORA geïmplementeerd.

4 **Matching- /reenterisico's:** renterisico

Vanwege de strategische renteafdekking van 75% is er sprake van renterisico voor ons pensioenfonds. Dit betekent dat de waarde van de verplichtingen sneller kan stijgen of minder snel kan dalen dan de waarde van de beleggingen. Om dit risico voldoende te beheersen, monitort de beleggingscommissie de effectiviteit van de renteafdekking op maandbasis.

5 **Uitbestedingsrisico's:** datakwaliteit

Gezien de toekomst van het pensioenfonds streeft het bestuur ernaar dat de data juist en volledig is. Om dit te realiseren volgt het pensioenfonds het kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie en is door een externe partij een nulmeting uitgevoerd. Op basis van deze resultaten is in overleg met AZL een verbeterplan opgesteld en worden herstelacties uitgevoerd. Op basis van de monitoring van de verschillende 'controls' binnen AZL wordt geborgd dat de data verder op orde blijft. Aan de hand van SLA-rapportage en klachten- en incidentenrapportage wordt op kwartaalbasis beoordeeld of er zaken zijn die impact hebben op de kwaliteit van de data. Aanvullend zal er in 2025 een nieuwe datakwaliteitsmeting worden verricht, dit om vast te stellen dat de herstelacties naar behoren zijn uitgevoerd en dat de datakwaliteit in de tussenliggende periode op niveau is gebleven.

6 **Projectrisico's:** toekomst fonds

De CWO naar Pensioenfonds Vervoer is een omvangrijk project met bijbehorende risico's. Om deze zo goed mogelijk te beheersen hebben we een projectorganisatie ingericht die de ontwikkeling van de risico's monitort. Op basis van de risicobeoordeling ultimo december 2024 vragen de volgende risico's extra aandacht:

- niet-tijdige afronding van het project;
- onvoldoende inzicht in de informatiebehoefte/eisen van Pensioenfonds Vervoer.

Op basis van de diverse getroffen acties bewaken wij dat deze risico's zich daadwerkelijk gaan manifesteren.

5.5 **Financieel crisisplan**

Het pensioenfonds heeft een financieel crisisplan opgesteld om effectief te kunnen handelen in situaties waarin de dekkingsgraad snel daalt of kritieke waarden bereikt. Het plan bevat beschrijvingen van maatregelen die op korte termijn genomen kunnen worden om de doelstelling van het pensioenfonds te waarborgen. Bij een daadwerkelijke crisissituatie zal het pensioenfonds de maatregelen afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden die zich voordoen. Het pensioenfonds zal er alles aan doen om de belangen van de deelnemers en pensioengerechtigden te beschermen. Wij hebben de mogelijkheid om de volgende maatregelen te treffen:

- aanpassen beleggingsbeleid;
- wijziging premiebeleid;
- aanpassing pensioenregeling;
- korten pensioenen;
- buy-out.

Er is naar de mening van het bestuur sprake van een financiële crisis zodra één van de volgende omstandigheden zich voordoet:

1. De dekkingsgraad bevindt zich onder (of beweegt zeer snel richting) kritieke waarden waardoor er naar verwachting geen herstel (meer) mogelijk is binnen de hiervoor wettelijk gestelde termijnen, zonder pensioenen te korten. Om te bepalen of de dekkingsgraad zich op een kritiek niveau bevindt wordt zowel gekeken naar de actuele dekkingsgraad als naar de beleidsdekkingsgraad.
2. De pensioenregeling, zoals afgesproken door cao-partijen, kan door het pensioenfonds niet meer worden uitgevoerd binnen de overeengekomen financiële randvoorwaarden.

Gedurende afgelopen jaar is het crisisplan niet gebruikt.

5.6 Eigenrisicobeoordeling (ERB)

Sinds de invoering van IORP II zijn pensioenfondsden verplicht ten minste eens in de drie jaar een eigenrisicobeoordeling (ERB) op te stellen. De ERB maakt integraal onderdeel uit van de strategie en het risicobeheer van het pensioenfonds. BPRB dient risico's te identificeren, beleid op te stellen voor de risicobeheersing en terugkoppeling te geven over risico's en beheersmaatregelen. De toevoeging van de ERB geeft BPRB inzicht in de materiële risico's en de mogelijke consequenties hiervan voor de financiële positie van het fonds en de pensioenen van deelnemers. BPRB beoordeelt daarmee periodiek de effectiviteit en de doelmatigheid van het risicobeheer.

De ERB is een integrale analyse en beoordeling van:

- De risico's waaraan het fonds is of in de toekomst kan worden blootgesteld:
 - Het gaat om de materiële risico's, zowel op korte als op lange termijn.
 - Het gaat om die risico's die gevolgen kunnen hebben voor de mogelijkheden van het fonds om aan de strategische doelstellingen te voldoen.
- De consequenties van deze risico's voor de financiële positie van het fonds en de pensioenen van deelnemers.
- De effectiviteit van het risicobeheer – inclusief de (feitelijke) beheersmaatregelen – en de doelmatigheid daarvan.

De centrale vraag van de in 2024 uitgevoerde ERB is als volgt:

Wat zijn de materiële risico's die de collectieve waardeoverdracht van BPRB naar Pensioenfonds Vervoer kunnen bedreigen?

Om deze vraag te beantwoorden is in de ERB een aantal scenario's uitgewerkt waarbij per scenario de beoordeling van de risico's gedaan. Per scenario wordt onderstaande de impact weergegeven.

Basisscenario: het uitvoeren van de CWO van BPRB naar Pensioenfonds Vervoer per 1 oktober 2025			
Strategische doelen die geraakt worden	Financieel – Blijvende focus op de ambitie	Governance & regie – Monitoring van de strategische opties	Pensioen & communicatie – Behoud van binding en vertrouwen – Uitvoering pensioenregeling zo eenvoudig mogelijk – Stoppen met pensioenopbouw – Duidelijke communicatie – Opschonen pensioenadministratie (datakwaliteit)
1. Operationele & juridische complicaties ten tijden van de overdracht	●	●	●
2. Schok op de financiële markten	●	●	●
3. Juridische claims	●	●	●
4. Klimaatverandering	●	●	●
5. Cyberaanvallen	●	●	●

- geen impact
- beperkte impact
- negatieve impact
- materiële negatieve impact

Op basis van de scenarioanalyses is een aantal vervolgacties gedefinieerd. Opvolging hiervan is in de verschillende commissies belegd.

5.7 Vooruitblik

Voor komend jaar staan vanuit risicobeheerperspectief de volgende onderwerpen op de agenda:

- Het beheersen van de projectrisico's betreffende de collectieve waardeoverdracht (CWO) naar Pensioenfonds Vervoer. Belangrijk hierbij is dat de datakwaliteit aantoonbaar op orde is zodat Pensioenfonds Vervoer de kwaliteit hiervan accepteert en de data overneemt.
- Het beoordelen van de kwaliteit van het CWO-verzoek ten behoeve DNB en de beantwoording van eventueel door DNB gestelde vragen.
- De naleving van de Digital Operational Resilience Act (DORA) en overige wet- en regelgeving.
- Het monitoren van de integere en beheerste bedrijfsvoering tot aan het moment van de CWO.

6 Communicatie

Ons pensioenfonds communiceert op basis van een communicatiebeleidsplan, dat is afgeleid van de missie, visie en strategie van het pensioenfonds. Het beleidsplan is vastgesteld voor een periode van drie jaar (2023 tot en met 2025). Daarnaast stellen wij ieder jaar een communicatiejaarplan op met de acties voor het betreffende jaar. In 2024 hebben we zowel de bij ons aangesloten werkgevers en administratiekantoren als de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden door het jaar heen regelmatig geïnformeerd over relevante pensioenontwikkelingen. Zowel op het gebied van ons pensioenfonds en de gevolgen van ontwikkelingen in persoonlijke levensgebeurtenissen als op het gebied van (nieuwe) wet- en regelgeving. Via het e-mailadres voorzitter@bprb.nl kunnen deelnemers rechtstreeks met de bestuursvoorzitter communiceren over o.a. de toekomst van het pensioenfonds.

Nieuwsbrieven

In 2024 hebben we regelmatig en proactief met onze doelgroepen gecommuniceerd. We verstuurden vier e-nieuwsbrieven aan de werkgevers en administratiekantoren en ook vier e-nieuwsbrieven aan de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden die zich op deze nieuwsservice hebben geabonneerd. Onze papieren nieuwsbrief "PensioenNieuws" viel in 2024 eenmaal in gedrukte vorm op de mat bij de deelnemers die niet geabonneerd zijn op de e-nieuwsbrief.

Werkgevers- en administratiekantoren ontvangen ter informatie PensioenNieuws eveneens (als pdf).

In onze nieuwsbrieven hebben we in 2024 vooral aandacht besteed aan de toekomst van het fonds en de gevolgen van het stoppen van de verplichtstelling. Extra aandacht was er voor wat er met het pensioen van de deelnemers gebeurt. Daarnaast hebben we ook aandacht besteed aan diverse pensioenactualiteiten en aan pensioenonderwerpen waarvan we weten dat deelnemers hiernaar online zoeken of waarover ze de klantenservice benaderen. We hebben hierop ingespeeld met nieuwsberichten en artikelen in onze uitingen. Vanuit PensioenNieuws verwezen we ook regelmatig via QR-codes naar verdiepende informatie op de website, om zo een brug te slaan tussen onze offline en online informatie.

Communicatie over toekomst pensioenfonds

In 2024 hebben we, als onderdeel van het onderzoek naar de toekomst van het pensioenfonds, een integrale communicatiekalender opgesteld. In die kalender is aangegeven op welke momenten we richting onze doelgroepen willen communiceren over de toekomst van het pensioenfonds, en welke boodschappen we daarbij uit willen dragen. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van de reguliere uitingen (nieuwsbrief en website). Deze communicatiekalender staat op zichzelf, maar is wel nauw verbonden met de jaarplanning van het reguliere communicatiejaarplan.

De informatie op de website over de toekomst van het pensioenfonds, en de gevolgen daarvan voor de pensioenopbouw van de deelnemers, is in 2024 geactualiseerd en beter gestructureerd. Deze informatie is niet alleen gericht op de deelnemer (wat gebeurt er met jouw pensioen?) maar ook op de werkgever (ben jij al in actie gekomen voor de pensioenregeling vanaf 2025 voor jouw medewerkers?).

Om de aangesloten werkgevers goed te informeren over alle veranderingen die de toekomst van het pensioenfonds met zich meebrengt organiseerden we op 25 juni een webinar. In dit webinar namen we de werkgevers mee in de veranderingen die eraan komen en welke gevolgen dat heeft voor de pensioenregeling en de pensioenen van hun werknemers. Ruim 200 werkgevers meldden zich hiervoor aan. De werkgevers waardeerden dit webinar met gemiddeld een 8,2.

Wettelijk verplichte informatie

De Pensioenwet bevat uitgebreide informatieverplichtingen voor pensioenuitvoerders. Uit deze verplichtingen volgt dat het pensioenfonds onder meer op de volgende momenten verplichte informatie ten aanzien van de pensioensituatie moet verstrekken:

- aan deelnemers: bij aanvang deelneming en jaarlijks door middel van een uniform pensioenoverzicht (UPO);
- aan gewezen deelnemers: bij beëindiging van de deelneming en periodiek (jaarlijks);
- aan ex-partners: bij scheiding en periodiek (om de vijf jaar);
- aan pensioengerechtigden: bij pensioeningang en jaarlijks;
- bij aanvang van deelname: laag 1 van Pensioen 1-2-3;
- gebruik van de ‘navigatiemetafoor’ in het UPO.

De communicatie aan onze doelgroepen heeft in 2024 plaatsgevonden conform de geldende wettelijke verplichtingen.

De (actuele) pensioenen worden vermeld op het digitaal pensioenoverzicht (www.mijnpensioenoverzicht.nl).

De informatieverplichtingen van het pensioenfonds zijn in het pensioenreglement opgenomen, zodat betrokkenen uit dit reglement kunnen opmaken op welke momenten er bepaalde informatie aan hen moet worden verstrekt.

Klankbordgroep

De leden van de klankbordgroep denken actief mee over de communicatie en geven tips en adviezen die we in de Pensioen- en Communicatiecommissie bespreken en doorvertalen. Denk daarbij aan aandachtspunten voor de website, aan het delen van ervaringen of aan zaken waarvoor de leden nadrukkelijk de aandacht vragen.

In 2024 is de klankbordgroep een keer (online) bij elkaar geweest in april. Via de input van de leden, die zelf deelnemer of administrateur zijn, horen we wat er leeft in het veld. Hun input is waardevol voor ons pensioenfonds, omdat zij als deelnemer goed kunnen vertellen hoe de boodschap op hen overkomt. Ook geeft de klankbordgroep ons waardevolle input op ons beleid.

Tijdens de bijeenkomst is onder meer gesproken over de toekomst van het fonds, de voortgang van het Communicatiejaarplan 2024. Daarnaast hield de klankbordgroep een brainstormsessie over overige communicatie-ideeën en -tips.

7 Kosten vermogensbeheer en pensioenbeheer

In dit hoofdstuk doet het pensioenfonds verslag van de in het verslagjaar gemaakte uitvoeringskosten. Conform de wettelijke voorschriften worden daarbij drie categorieën kosten onderscheiden: de administratieve uitvoeringskosten (ofwel kosten pensioenbeheer), de kosten vermogensbeheer en de transactiekosten. Van ieder van deze drie categorieën zijn in de tabel hieronder de totaalbedragen in euro opgenomen en de betreffende ratio. De ratio's zijn :

- Kosten pensioenbeheer: als bedrag in euro per deelnemer en pensioengerechtigde.
- Kosten vermogensbeheer: als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.
- Transactiekosten: als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.

Kostencategorie	2024		2023	
	Kosten in 1.000 euro	Ratio	Kosten in 1.000 euro	Ratio
Kosten pensioenbeheer	3.690 ¹⁾	463 ²⁾	3.315 ³⁾	411 ²⁾
Kosten vermogensbeheer	3.809	0,34%	3.827	0,37%
Transactiekosten	851	0,08%	548	0,05%

De kosten vermogensbeheer en de transactiekosten zijn nader toegelicht in paragraaf 7.1 en de kosten pensioenbeheer zijn nader toegelicht in paragraaf 7.2.

Extra kengetal

Wij maken –naast bovenstaande kostencijfers en ratio's– ook graag inzichtelijk wat de totale uitvoeringskosten zijn, zowel in absolute zin als uitgedrukt als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.

De 'totale uitvoeringskosten' zijn de kosten uit de drie bovengenoemde categorieën bij elkaar opgeteld, dus pensioenbeheer-, vermogensbeheer- en transactiekosten samen.

1) De genormaliseerde kosten excl. de projectkosten "toekomst fonds" in 2024 bedragen 3.098, waardoor de genormaliseerde kosten per deelnemer en pensioengerechtigde op 389 uitkomen (zie paragraaf 7.2 voor meer toelichting).

2) Conform definities van de AFM.

3) De genormaliseerde kosten excl. de projectkosten "toekomst fonds" in 2023 bedragen 3.019, waardoor de genormaliseerde kosten per deelnemer en pensioengerechtigde op 375 uitkomen (zie paragraaf 7.2 voor meer toelichting).

Kostencategorie	2024		2023	
	Kosten in 1.000 euro	Ratio	Kosten in 1.000 euro	Ratio
Totale kosten	8.350	0,74%	7.690	0,75%

7.1 Kosten vermogensbeheer

Het beheren van vermogen kost geld. Wij stellen ons kritisch op ten aanzien van het maken van kosten. De kosten worden gezien in het licht van onder meer de aard van de beleggingen, de te verrichten inspanningen en de risicobeheersing.

Voor ons is het omlaag brengen van de kosten belangrijk, maar geen doel op zichzelf. In voorkomende gevallen kunnen wij oordelen dat het maken van hogere kosten gerechtvaardigd is vanuit een gunstig rendementsperspectief.

Het pensioenfonds volgt al enige jaren de aanbevelingen van de Pensioenfederatie over de mate waarin en de manier waarop pensioenfonds hun uitvoeringskosten in beeld moeten brengen en daarover dienen te rapporteren. Goed inzicht in alle kostencomponenten stelt een bestuur in staat om daarover per doelgroep op maat gesneden te communiceren en verantwoording af te leggen. De toelichting op de vermogensbeheerkosten is opgesteld conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie.

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de kosten van vermogensbeheer. Bij de beleggingskosten zijn de vergoedingen opgenomen die aan de vermogensbeheerders, adviseurs en custodian zijn betaald. Tevens zijn kosten opgenomen die vanuit de pensioenuitvoerings- en administratiekosten toegerekend worden aan de vermogensbeheerkosten, zoals een deel van de algemene governance- en controlekosten.

Bij het pensioenfonds is geen sprake van performance-gerelateerde kosten.

Vermogensbeheerkosten 2024 per beleggingscategorie

	Vermogens- beheer- kosten	Transactie kosten	Totaal
Vastgoed ¹⁾	937	74	1.011
Aandelen ¹⁾	285	460	745
Vastrentende waarden ¹⁾	1.461	313	1.774
Kosten overlay beleggingen	20	4	24
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	2.703	851	3.554
Kostenallocatie vermogensbeheer pensioenfonds en bestuursbureau	409		409
Bewaarloon	29		29
Advieskosten vermogensbeheer	432		432
Overige kosten	236		236
Vermogensbeheerkosten	1.106		1.106
Totale kosten van vermogensbeheer	3.809	851	4.660

Toelichting op de vermogensbeheerkosten

Het gemiddeld belegd vermogen in 2024 bedroeg 1.132.751 (2023: 1.022.523). De totale kosten voor het vermogensbeheer, inclusief de kosten die ten laste van het rendement zijn gebracht bedroegen 0,34% (2023: 0,37%) van het gemiddeld belegd vermogen. De aan de vermogensbeheerders en custodian betaalde vergoedingen en overige kosten bedragen hiervan 0,30% (2023: 0,33%), de advieskosten bedragen 0,04% (2023: 0,04%). De transactiekosten inclusief aan- en verkoopkosten bedragen 0,08% (2023: 0,05%). Bij een aantal beleggingscategorieën is de vergoeding die aan de beheerder betaald wordt in mindering gebracht op het rendement.

	2024	2023	2022	2021	2020
Totale kosten vermogensbeheer	3.809	3.827	3.854	4.148	3.868
Vermogensbeheerkosten als percentage van het gemiddeld beheerd vermogen	0,34%	0,37%	0,35%	0,33%	0,33%
Transactiekosten incl. aan- en verkoopkosten	851	548	717	659	367
Transactiekosten als percentage van het gemiddeld beheerd vermogen	0,08%	0,05%	0,07%	0,05%	0,03%

In de bovenstaande tabel is te zien dat de totale kosten van vermogensbeheer uitgedrukt in een percentage in 2024 zijn gedaald in vergelijking met 2023. De vermogensbeheerkosten zijn in absolute zin licht gestegen omdat het gemiddeld beheerd vermogen ook is gestegen.

¹⁾ Totaal van separaat gefactureerde beheerkosten en beheerskosten die ten laste van het rendement zijn gebracht

Net als het voorgaande jaar zijn de transactiekosten volgens Markets in Financial Instruments Directive (MiFiD II) wetgeving gerapporteerd. Dit betekent dat ook de interne transactiekosten, die binnen de beleggingsfondsen ten laste van het rendement worden gebracht, separaat in het totaal van de transactiekosten inzichtelijk is gemaakt.

Een bedrag van 409 van de in de jaarrekening verantwoorde kosten voor pensioenbeheer is toegerekend aan de vermogensbeheerkosten. In 2023 was dit een bedrag van 445. De advieskosten waren met 432 hoger in vergelijking met 2023 (420). De beheerkosten zijn in 2024 gedaald van 2.721 naar 2.703. De overige vermogensbeheerkosten, inclusief kosten voor pensioenbeheer en advieskosten, zijn met 1.106 gelijk gebleven. De kosten, als percentage van het beheerd vermogen exclusief transactiekosten, zijn met 0,03% gedaald naar 0,34% in vergelijking met 2023. Dit is het gevolg van het stabiele absolute niveau van de kosten van het vermogensbeheer in combinatie met een stijging van het beheerd vermogen. De totale vermogensbeheer- en transactiekosten bij elkaar opgeteld als percentage van het beheerd vermogen, zijn gelijk gebleven met 0,42% (2023: 0,42%). Dit is het gevolg de stabiele vermogensbeheerkosten in combinatie met de gestegen transactiekosten bij een gestegen beheerd vermogen. De transactiekosten bij vastrentende waarden zijn fors hoger in vergelijking met 2023. Dit is grotendeels het gevolg van de uitgevoerde transacties om de verhoging van de afdekking van het renterisico van 50% naar 75% te kunnen realiseren.

Aansluiting met vermogensbeheerkosten in de jaarrekening

De aanbevelingen van de Pensioenfederatie nemen naast de directe kosten ook de indirecte kosten mee en maken expliciet onderscheid tussen de vermogensbeheerkosten en transactiekosten. In de jaarrekening zijn alleen de kosten die direct bij ons pensioenfonds in rekening zijn gebracht ad 1.179 (2023: 1.086) opgenomen. De direct toe te rekenen beleggings- en transactiekosten binnen de beleggingsfondsen maken in de jaarrekening onderdeel uit van de waardeveranderingen van de beleggingen. Tevens is 409 van de in de jaarrekening verantwoorde pensioenuitvoeringskosten toegerekend aan de vermogensbeheerkosten (2023: 445), onder meer omdat het bestuursbureau en bestuursleden naast werkzaamheden voor het pensioenbeheer ook werkzaamheden verrichten in het kader van vermogensbeheer.

7.2 Kosten pensioenbeheer

Ook voor het uitvoeren van de pensioenregeling maakt het pensioenfonds kosten. Naast de kosten van vermogensbeheer, die nader zijn toegelicht in de vorige paragraaf, is in deze paragraaf een rapportage over de kosten voor pensioenbeheer opgenomen. De kosten worden gepresenteerd overeenkomstig de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

De kosten voor pensioenuitvoering en administratie in 2024 bedroegen 4.099 (2023: 3.760). In deze kosten zijn ook componenten opgenomen die toegerekend worden aan vermogensbeheer, zoals een deel van de bestuurskosten en een deel van de kosten van het bestuursbureau. De kosten die toegerekend worden aan vermogensbeheer ad 409 (2023: 445) zijn opgenomen in de vorige paragraaf. Na aftrek hiervan bedroegen de totale kosten voor pensioenbeheer 3.690 in 2024 (2023: 3.315).

De kosten per deelnemer en pensioengerechtigde voor pensioenbeheer vielen in 2024 met 463 hoger uit dan in 2023 (411). De projectkosten "toekomst fonds" bedroegen in 2024 592 tegenover 296 in 2023. Ook de genormaliseerde pensioenbeheerkosten zijn gestegen van 3.019 in 2023 naar 3.098 in 2024. Het aantal deelnemers en pensioengerechtigden is iets gedaald waardoor de kosten per deelnemer ook zijn toegenomen.

**Pensioenuitvoerings-
en administratiekosten**

	2024			2023		
	Pensioen- beheer	Vermogens beheer	Totaal	Pensioen beheer	Vermogens beheer	Totaal
Administratie	2.212	0	2.212	1.938		1.938
Governance	1.037	297	1.334	963	341	1.304
Controlekosten	66	49	115	58	50	108
Advieskosten	224	27	251	131	17	148
Overige kosten	151	36	187	225	37	262
Totaal Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	3.690	409	4.099	3.315	445	3.760
Aantal actieve deelnemers	4.347			4.554		
Aantal pensioengerechtigden	3.620			3.504		
Totaal	7.967			8.058		
Pensioenbeheerkosten per (actieve en pensioengerechtigde) deelnemer	€ 463			€ 411		
Genormaliseerde pensioenbeheerkosten per (actieve en pensioengerechtigde) deelnemer	€ 389			€ 375		

In de kosten pensioenbeheer is een bijzondere post verwerkt. Dit betreft de kosten van het project "toekomst fonds". Het gaat in 2024 om een bedrag van 592 (2023: 296) dat in het resultaat is verwerkt. Zou deze bijzondere last buiten beschouwing zijn gelaten, dan bedragen de genormaliseerde pensioenuitvoeringskosten in het boekjaar 3.098 (2023: 3.019) en komen de genormaliseerde kosten per deelnemer en pensioengerechtigde op 389 euro uit. Dit is een stijging ten opzichte van de genormaliseerde kosten per deelnemer in 2023 (375) van 3,7%.

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn in 2024 gestegen ten opzichte van 2023 met 9%. Het totaal aantal deelnemers en pensioengerechtigden is met 1,2% gedaald. Tezamen is de ratio kosten pensioenbeheer, uitgedrukt als een bedrag in euro per deelnemer en pensioengerechtigde in 2024 per saldo gestegen ten opzichte van 2023.

Ook de genormaliseerde kosten pensioenbeheer per deelnemer en pensioengerechtigde zijn in 2024 gestegen ten opzichte van 2023.

De administratiekosten bestaan uit kosten voor het verrichten van de volgende werkzaamheden:

- communicatie-advies en uitvoering;
- werkgeversadministratie;
- deelnemersadministratie;
- uitkeringenadministratie;
- financiële administratie;
- verslaglegging;
- klachten en geschillen.

Wij stellen ons ten doel kostenbewust te werken. Dit is één van de kernwaarden van het pensioenfonds. Daarbij houden wij in ogenschouw dat kosten in relatie staan tot de gewenste beheersing van financiële en niet-financiële risico's. Wij bezien kosten niet geïsoleerd van de primaire doelstelling om pensioenen te kunnen verhogen met daarbij een geaccepteerde kans om in tegenvallende situaties een beperkte korting te moeten toekennen.

8 Governance

8.1 Organisatie

8.1.1 Bestuur

Het bestuur bestaat uit acht leden. Vier leden worden voorgedragen door Koninklijke Binnenvaart Nederland, de werkgeversvereniging in de bedrijfstak. Drie leden worden voorgedragen door Nautilus International en CNV, de werknemersverenigingen in de bedrijfstak. Eén lid wordt namens de pensioengerechtigden voorgedragen na verkiezingen onder de pensioengerechtigden. In bijlage 1 is een overzicht van de samenstelling van het bestuur per 31 december 2024 opgenomen. Per 1 januari 2024 is mevrouw I. Blom-Meeusen als lid toegetreden tot het bestuur. Daarnaast is per 1 januari 2024 de heer T.J. van Dijk teruggetreden. Hij is opgevolgd door de heer X. den Uyl. Het bestuur is in het verslagjaar 19 maal bijeengekomen in 17 bestuursvergaderingen en 2 (gezamenlijke) heisessies. Ook heeft het bestuur nog 3 keer een tussentijds besluit via mail genomen. Bij vrijwel iedere vergadering was het voltallige bestuur aanwezig.

8.1.2 Sleutelfuncties

In 2019 is de IORP-II wetgeving geïmplementeerd. In 2020 zijn de sleutelfuncties risicobeheer en interne audit ingevuld. De sleutelfunctie risicobeheer is in eerste belegd bij een bestuurslid en de actuariële sleutelfunctie is extern belegd. Ook de sleutelfunctie interne audit is extern belegd. De sleutelfunctiehouders zijn goedgekeurd door DNB. Vanaf 1 januari 2024 is ook de sleutelfunctie risicobeheer extern belegd.

8.1.3 Verantwoordingsorgaan

Het pensioenfonds kent statutair een verantwoordingsorgaan. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het gevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes. De samenstelling van het verantwoordingsorgaan, de taken, de bevoegdheden en de werkwijze van het orgaan zijn vastgelegd in het reglement van het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden uit drie geledingen: drie leden vertegenwoordigen de deelnemers, één lid vertegenwoordigt de pensioengerechtigden en twee leden vertegenwoordigen de werkgevers. In bijlage 1 is een overzicht van de samenstelling van het verantwoordingsorgaan opgenomen. Het verantwoordingsorgaan heeft per 31 december 2024 vacatures voor de posities van plaatsvervangende leden voor de geledingen van deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Het verantwoordingsorgaan is in het verslagjaar acht maal bijeen geweest, waaronder een zelfevaluatie en één bijeenkomst in gezamenlijkheid met het bestuur en de raad van toezicht en een opleidingsmiddag. In hoofdstuk 9 is het verslag van het verantwoordingsorgaan over het verslagjaar opgenomen.

8.1.4 Intern toezicht

Het intern toezicht wordt ingevuld door een raad van toezicht die is samengesteld uit drie onafhankelijke leden. De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. In dat kader is de raad van toezicht belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde en stelt zich op als gesprekspartner. Goedkeuringsrechten van de raad van toezicht zijn in lijn met de Pensioenwet en vastgelegd in het reglement van de raad. In bijlage 1 is een overzicht van de samenstelling van de raad van toezicht opgenomen. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden aan het

verantwoordingsorgaan en in het jaarverslag (zie hoofdstuk 10). In 2024 heeft het bestuur de aanbevelingen opgevolgd die de raad van toezicht in zijn verslag over het jaar 2023 heeft gedaan.

In de dagelijkse praktijk worden leden van de raad betrokken bij (invulling van) strategische vraagstukken, waarbij zij het bestuur met raad terzijde staan. Aan de raad van toezicht wordt jaarlijks verslag uitgebracht over compliance met de normen uit de Code Pensioenfondsen.

8.1.5 Bestuurlijke commissies

Het pensioenfonds kent de volgende commissies:

- Beleggingscommissie.
- Governance- en regiecommissie.
- Pensioen- en communicatiecommissie.
- Financecommissie.

De beleggingscommissie heeft naast voorbereidende taken ook besluitvormende bevoegdheden binnen het kader van het door het bestuur vastgestelde beleggingsbeleid.

In bijlage 1 is de samenstelling van de commissies vermeld.

8.1.6 Statuten en reglementen

De statuten zijn in 2024 niet geactualiseerd.

In het pensioenreglement dat ingaat op 1 januari 2024 zijn de premie, de franchise, het opbouwpercentage en de flexibiliserings- en afkoopfactoren voor 2024 opgenomen. In het kader van het vervallen van de verplichtstelling per 1 januari 2025 is ervoor gekozen een preambule aan het begin van het pensioenreglement op te nemen. Daarnaast is in verband met de aanpassing van het beleidsdocument toeslagbeleid aan artikel 10 lid 1 een aanvullende tekst toegevoegd. In het uitvoeringsreglement dat ingaat op 1 januari 2024 zijn teksten aangepast met betrekking tot de handelswijze bij het hanteren van een afwijkende maatstaf. Eind 2024 is besloten het uitvoeringsreglement wederom aan te passen. Zo is een passage opgenomen over de mogelijkheid tot een slotindexatie bij CWO of juridische fusie. Tevens is de bevoegdheid aan het bestuur verleend om het pensioenreglement aan te passen na 1 januari 2025 zonder voorafgaande toestemming van sociale partners.

8.1.7 Uitbestedingspartners en externe deskundigen

Het pensioenfonds heeft meerdere activiteiten uitbesteed aan externe partijen, onze uitbestedingspartners. Deze uitbestedingspartners kunnen activiteiten beter en/of tegen lagere kosten uitvoeren dan ons pensioenfonds zelf. Ook in het kader van functiescheiding kan het gewenst zijn activiteiten uit te besteden. Voorwaarden bij uitbesteding zijn onder meer dat de kwaliteit van de dienstverlening door de uitbestedingspartners gewaarborgd is en dat het bestuur 'in control' is ten aanzien van de uitbestede activiteiten. Het bestuur blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor de activiteiten van het pensioenfonds en houdt dan ook toezicht op uitbestedingspartners. Het pensioenfonds heeft het beleid rond uitbesteding vastgelegd in een uitbestedingsbeleid. Daarin is onder meer beschreven wat het doel en de reikwijdte is van het uitbestedingsbeleid, en wat de uitgangspunten zijn die worden gehanteerd in geval van uitbesteding en het proces dat daarbij wordt gevolgd. Als gevolg van de implementatie van privacywetgeving wordt sinds 2018 bij iedere nieuwe overeenkomst en bij iedere contractverlenging beoordeeld of er (aanpassing van de) gegevensverwerkersovereenkomsten nodig zijn.

De belangrijkste uitbestedingen hebben betrekking op de bestuursondersteuning, pensioenadministratie en vermogensbeheer.

Tot besluit van deze paragraaf wordt verwezen naar bijlage 1 voor een opsomming van de uitbestedingspartners die aan het pensioenfonds zijn verbonden.

8.2 Goed pensioenfondsbestuur

De procedures rondom benoeming, ontslag en schorsing van bestuursleden, leden van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten en de reglementen van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht.

Code Pensioenfonds

De Code Pensioenfonds gaat in op het besturen van een pensioenfonds, het intern toezicht daarop en over het afleggen van verantwoording over wat het pensioenfonds doet, gepland en gerealiseerd heeft. De Code is wettelijk verankerd in de Pensioenwet. Per 1 januari 2024 is de herziene Code Pensioenfonds in werking getreden. De herziening van de Code heeft plaatsgevonden tegen de achtergrond van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Een aantal kernboodschappen die uit de Wtp voortvloeien zijn in de Code meegenomen, waaronder het centraal stellen van de deelnemer. Naast de invoering van de Wtp komen in de Code ook recente relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen terug zoals diversiteit en inclusie.

De Pensioenfederatie adviseert om in het jaarverslag standaard over een aantal normen 'verhalend' te rapporteren, ook al voldoet het pensioenfonds aan deze normen. Hieronder is voor deze normen een toelichting opgenomen.

Norm 1

Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.

De visie en de missie van het fonds worden jaarlijks opnieuw beoordeeld. Gezien de situatie van het fonds en het vervallen van de verplichtstelling per 1 januari 2025 is de missie beperkt herzien. De aangepaste missie luidt met ingang van 2025 als volgt: Het pensioenfonds voert de (tot en met 2024 verplicht gestelde) pensioenregeling uit ten behoeve van en in opdracht van werkgevers en werknemers in de Rijn- en Binnenvaart. Het is voor alle belanghebbenden duidelijk in welke situatie het fonds zich bevindt.

Norm 4

Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover in het bestuursverslag.

Het fonds heeft eind 2023 begin 2024 een onderzoek onder haar deelnemers uitgevoerd om hun wensen en verwachtingen met betrekking tot de toekomst van het fonds te achterhalen. De resultaten van dit onderzoek geven het gevoel van de deelnemers weer. Dit puzzelstukje heeft het bestuur ook meegenomen in het besluit over de toekomst van het pensioenfonds. In verband met de eindigheid van het fonds is begin 2025 een webinar gehouden om deelnemers te informeren.

Norm 34

Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.

Het bestuur heeft een geschiktheidsbeleid geformuleerd en stelt jaarlijks een geschiktheidsplan vast. Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid heeft (minimum) doelen ten aanzien van de mate van diversiteit op voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder geslacht

of genderidentiteit, en leeftijd. De aanpak is met name gericht op het stimuleren van vergroting van diversiteit richting de partijen die de voordracht voor de zetels doen. Het bestuur herijkt het diversiteitsbeleid periodiek en rapporteert in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid. In verband met de voorgenomen CWO en liquidatie van het fonds hebben bestuur, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht als uitgangspunt vastgelegd "met de huidige ploeg naar de finish".

Norm 35

Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste een persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.

Het fonds heeft grotendeels invulling aan deze norm gegeven door in bijna elk fondsorgaan te voldoen aan de diversiteitseisen. In 2024 hebben vijf mannen en drie vrouwen zitting in het bestuur, waarvan één lid onder de 40 jaar. In de raad van toezicht hebben drie leden zitting, waaronder twee vrouwen. In de raad van toezicht hebben geen personen onder de 40 jaar zitting. Het Verantwoordingsorgaan heeft geen vrouwelijk lid of vertegenwoordigers van onder de 40 jaar. Vanwege het karakter van het fonds zijn de kandidaten voor het Verantwoordingsorgaan in de regel afkomstig uit de sector die voor ruim 90% uit mannen bestaat. Overige geschiktheidskenmerken prevaleren dan boven diversiteit.

In bijlage 3 is uitgewerkt hoe het pensioenfonds de normen van de Code naleeft. Op enkele normen is een aanvullende toelichting gegeven; ook is een aantal normen specifiek toegelicht.

Geschiktheid en diversiteit

De gewenste complementaire geschiktheid van de bestuursleden is vastgelegd in het geschiktheidsbeleid. Daarin zijn ook de eisen vastgelegd die worden gesteld aan leden van de beleggingscommissie en bestuursleden die tevens sleutelfunctiehouder zijn. Het bestuur vindt permanente scholing noodzakelijk, voor het bestuur als geheel en voor bestuursleden afzonderlijk. Het bestuur heeft in 2024 diverse heidagen besteed aan de toekomst van het pensioenfonds. Verder hebben de bestuursleden literatuur bijgehouden, seminars en lezingen op pensioengebied bijgewoond en ervaringen met andere bestuursleden uitgewisseld. Enkele bestuursleden hebben een opleiding gevolgd.

Naast geschiktheid van de leden is diversiteit van de pensioenfondsorganen een belangrijk streven. Ons pensioenfonds kent hiervoor een beleid met de doelstelling om de samenstelling van de organen van het pensioenfonds wat leeftijd en geslacht betreft een zo goed mogelijke afspiegeling te laten zijn van het deelnemersbestand. Concreet betekent dit dat wij ernaar streven dat er ten minste één vrouw en ten minste één 40-minner zitting heeft in:

- a. het bestuur;
- b. het verantwoordingsorgaan; en
- c. de raad van toezicht.

Het pensioenfonds heeft grotendeels invulling gegeven aan de diversiteitsdoelstellingen door in bijna elk fondsorgaan te voldoen aan de diversiteitseisen. In het bestuur hadden in 2024 drie vrouwen zitting. Een bestuurslid was jonger dan 40 jaar. De raad van toezicht bestaat uit twee vrouwen en één man, allen boven de 40 jaar. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit enkel mannen boven de 40 jaar.

8.2.1 Beloningsbeleid

Het bestuur heeft een beloningsbeleid vastgesteld. Onderdeel daarvan is een regeling voor de beloning van bestuursleden. Het is voor de deelnemers en overige betrokkenen van belang dat de bestuursleden, als eindverantwoordelijke van een financiële instelling, professioneel opereren. Daar hoort ook een adequate beloning tegenover te staan. Onze beloning is in beginsel gebaseerd op de geschiktheid en tijdsbesteding. Er wordt gemiddeld uitgegaan van een dag per week. De beloningen bestaan uit vaste vergoedingen die periodiek geëvalueerd worden. De beloningen bevatten dus geen enkele prikkel die betrokkenen zouden kunnen uitnodigen of

aanzetten tot het nemen van onnodige risico's alsmede niet-duurzaam gedrag. In het sinds 1 januari 2022 geldende beloningsbeleid is de mogelijkheid opgenomen dat individuele bestuursleden een additionele beloning ontvangen voor extra werkzaamheden van materiële omvang die nodig zijn vanwege bijzondere omstandigheden. Eén van de voorwaarden is dat het bestuur het onderliggende projectplan heeft goedgekeurd en dat de raad van toezicht de extra beloning goedkeurt. Dit is in 2024 gerealiseerd. De actuele bedragen van de beloningen zijn openbaar gemaakt op de website van het pensioenfonds.

8.2.2 Integriteitsbeleid en gedragscode

Het pensioenfonds kent een integriteitsbeleid, een beleid inzake belangenverstrengeling en een gedragscode. De gedragscode moet worden nageleefd door de (aspirant) leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht, (externe) leden van commissies, sleutelfunctiehouders en -vervullers en de medewerkers van het bestuursbureau. In de gedragscode worden regels en richtlijnen gesteld die belangenconflicten tussen het pensioenfonds en betrokkenen moeten voorkomen. Elke verbonden persoon verklaart jaarlijks schriftelijk de gedragscode na te leven. Het bestuur heeft de rapportage inzake naleving van de gedragscode over 2024 in het bestuur besproken.

Incidenten- en klokkenluidersregeling

Het pensioenfonds heeft een incidenten- en klokkenluidersregeling vastgesteld. Deze regeling geeft aan welke stappen worden gevolgd als het vermoeden bestaat dat er sprake is van een incident binnen ons pensioenfonds. De regeling geeft aan hoe verbonden personen van het pensioenfonds incidenten kunnen melden en hoe met een melding wordt omgegaan en biedt waarborgen voor de bescherming van de verbonden persoon die melding maakt van een incident. In het verslagjaar zijn ons geen incidenten gemeld. In het kader van de invoering van de DORA-vereisten zijn begin 2025 de incidenten- en klokkenluidersregeling in lijn gebracht met deze vereisten.

8.2.3 Zelfevaluatie en functioneringsgesprekken

In maart 2024 heeft een bestuurlijke zelfevaluatie plaatsgevonden onder externe begeleiding. In 2024 hebben ook weer de jaarlijkse individuele functioneringsgesprekken plaatsgevonden tussen de voorzitter en alle bestuursleden.

8.2.4 Klachtenprocedure

Het bestuur heeft gezorgd voor een adequate interne klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is via de website van ons pensioenfonds. Onderdeel van de klachtenprocedure is de mogelijkheid van het instellen van beroep tegen een beslissing van het bestuur bij de Ombudsman Pensioenen. Daarnaast beschikt het pensioenfonds over een commissie om geschillen te behandelen.

Begin 2024 heeft het bestuur de aansluitingsovereenkomst met de Geschillen Instantie Pensioenen (GIP) getekend en ingediend. Daarmee is de aansluiting van het fonds bij de GIP voltooid.

In oktober 2024 is de derde meting voor de gedragslijn 'goed omgaan met klachten' ingevuld. De overall score van het fonds was 89% (2023: 82%).

Behandeling van klachten in 2024

In 2024 zijn er 39 klachten van deelnemers ontvangen en 21 klachten van werkgevers. Alle klachten zijn naar tevredenheid van de belanghebbende afgehandeld.

Klachten van deelnemers hadden betrekking op de behandelingsduur, pensioenberekening en informatieverstrekking. De klachten van werkgevers hadden vooral betrekking op aanlevering werknemersgegevens, behandelingsduur en service- en klantgerichtheid.

Naar aanleiding van de ontvangen klachten zijn een aantal verbetervoorstellen door AZL geïnitieerd.

Met betrekking tot de informatieverstrekking worden de standaard teksten waar nodig herschreven naar B1 taalniveau. Er is in 2024 veel aandacht besteed aan de rekenfactoren voor het berekenen van de pensioenen. Brieven zijn herzien en

het onderwerp wordt belicht in nieuwsberichten op de website. Dit alles leidt tot een betere weergave van de verwachte pensioenuitkering.

Om het aantal klachten met betrekking tot de behandelingsduur te verminderen, ontvangen de betrokken deelnemer/werkgever een tussentijdse telefonische statusupdate.

Voor deelnemers die een verzoek voor waardeoverdracht hebben ingediend, zijn de procedures en standaardteksten voor e-mails aangepast. Deelnemers worden nu beter geïnformeerd over het proces en de wettelijke termijnen die hieraan verbonden zijn. Het bestuur heeft kennis genomen van deze verbetervoorstellen.

8.2.5 Wet- en regelgeving

Het bestuur heeft een kader vastgesteld om te kunnen voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Onder meer is daarbij beleid vastgesteld rond privacy en informatiebeveiliging. Toen is ook de privacy officer aangesteld. Aan het pensioenfonds zijn in 2024 geen incidenten gemeld rond de verwerking van persoonsgegevens. Mochten zich wel incidenten voordoen, dan wordt hiervan melding gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). In het verslagjaar is er één datalek gemeld aan de AP. Deze melding had betrekking op een brief die niet aan een deelnemer was gestuurd maar naar diens bewindvoerder, terwijl het bewind al afgelopen was. Bij een datalek zien wij erop toe dat bij het verwerken van persoonsgegevens de gedragslijn van de Pensioenfederatie wordt gerespecteerd.

Op 1 juli 2023 is de Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) van kracht geworden. Ons pensioenfonds zal geen nieuwe pensioenregeling onder de Wtp meer invoeren, maar een gesloten pensioenfonds worden en als zodanig onder de regels van het FTK blijven opereren. Daarmee zijn grote delen van de nieuwe wet niet van toepassing op ons pensioenfonds: zo zullen onze sociale partners geen transitieplan indienen en zal ons pensioenfonds geen implementatie- en communicatieplan maken voor de overgang naar een nieuwe regeling, want die komt er binnen ons pensioenfonds niet.

Er zijn andere onderdelen van de Wtp die wel voor ons pensioenfonds tot aanpassingen hebben geleid. Het gaat dan om de onderwerpen keuzebegeleiding en de manier van omgaan met klachten.

- Per 1 juli 2024 hebben wij ons proces rondom keuzebegeleiding aangescherpt om zo onze deelnemers goed in staat te stellen de voor hen passende keuzes te maken in onze pensioenregeling.
- Per 1 juli 2024 hebben wij ook ons klachtenbeleid en -reglement aangescherpt.

8.3 Toezichthouders

Het pensioenfonds staat onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). In het verslagjaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. DNB en AFM hebben geen aanwijzingen aan het pensioenfonds gegeven. Er is geen bewindvoerder aangesteld. Het pensioenfonds had geen toestemming van de toezichthouder nodig bij het gebruik van de normale bevoegdheden.

AFM

De AFM is als toezichthouder belast met het bevorderen van een zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, waaronder het bewaken van de informatie die pensioenfondsden verschaffen ten aanzien van juistheid en begrijpelijkheid.

Afgezien van de jaarlijkse uitvraag communicatie is er geen contact geweest met AFM in 2024.

DNB

DNB is als toezichthouder belast met het prudentieel toezicht. Dit toezicht richt zich op de financiële stevigheid van financiële ondernemingen. Doel is bij te dragen aan de stabiliteit van de financiële sector. Het pensioenfonds legt daarom structureel alle wijzigingen in statuten, reglementen, ABTN en de jaarstukken voor aan DNB. Verder informeert ons pensioenfonds DNB met de voorgeschreven rapportages periodiek over zijn financiële situatie.

Verder is er in 2024 met DNB periodiek overleg geweest over:

- de bestuurlijke opvolging;
- het niet-invaren van ons pensioenfonds;
- de toekomst van het pensioenfonds
- de documentatie welke meegeleverd moet worden bij de CWO melding.

Na balansdatum, op 28 mei 2025, is de melding CWO en liquidatie ingediend bij DNB.

AP

De AP is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt. De AP houdt toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens.

Rotterdam, 16 juni 2025

Het bestuur van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart

Ronald van Oostrom, voorzitter

Michael Vos, vicevoorzitter

Cees Blokzijl

Ingrid Blom - Meeusen

Marion Braamkolk - van de Runstraat

Shantinella Mariano

Michel Steketee

Xander den Uyl

9 Verslag van het verantwoordingsorgaan

9.1 Verslag van het verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (verder: "het VO") van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart is ingesteld per 1 juli 2014 en rapporteert middels dit verslag over zijn bevindingen en oordelen over het jaar 2024.

Het VO heeft zes leden: twee leden namens de aangesloten werkgevers, drie leden namens de deelnemers en één lid namens de pensioengerechtigden. Er zijn momenteel drie vacatures voor de plaatsvervangende leden van de geledingen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.

Het VO is aan het eind van het verslagjaar als volgt samengesteld:

Voorzitter:	Egbert Schelhaas	namens werkgevers (KBN)
plv. Voorzitter:	Rien van den Boogaard	namens pensioengerechtigden (Nautilus)
Secretaris:	Jan van der Laan	namens deelnemers (Nautilus)
plv. Secretaris:	Gerard Schenk	namens deelnemers (Nautilus)
Lid:	Antoine Hermes	namens deelnemers (Nautilus)
Lid:	Rob Uittenbosch	namens werkgevers (KBN)

Gedurende het verslagjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Tevens hebben er, conform het rooster van aftreden geen herbenoemingen plaatsgevonden.

Aan het einde van het verslagjaar stonden de volgende vacatures voor plaatsvervangende leden open:

- Plaatsvervangend lid namens de deelnemers (Nautilus)
- Plaatsvervangend lid namens de pensioengerechtigden (Nautilus)
- Plaatsvervangend lid namens de werkgevers (KBN)

Vanaf eind augustus heeft het VO een externe adviseur ingehuurd om haar bij te staan in deze belangrijke fase van het fonds waarin een keuze gemaakt dient te worden over waar de bestaande pensioenen worden ondergebracht en onder welke voorwaarden. Wij hebben gebruik gemaakt van Dhr. H. Zaghdoudi van WTW en zijn hem veel dank verschuldigd voor het constructief begeleiden van het VO in deze belangrijke fase van ons fonds.

Het VO geeft achteraf zijn oordeel over het handelen van het bestuur en de door het bestuur gemaakte beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het VO adviesrechten die in de statuten en het Reglement Verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd.

Het bestuur legt verantwoording af aan het VO over de naleving van de Code Pensioenfondsen 2024, principes voor goed pensioenfondsbestuur zoals vastgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid. Hierin zijn onder meer de frequentie van het overleg met het bestuur, het recht op informatie en overleg met externe deskundigen, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het beleid alsmede de verantwoording aan het Verantwoordingsorgaan vastgelegd. Het VO baseert zijn oordeel op het jaarverslag van het pensioenfonds, de jaarrekening, de bevindingen van de Raad van Toezicht (verder RvT), de gang van zaken gedurende het afgelopen boekjaar en overige informatie.

Het oordeel van het VO wordt tenminste één maal per jaar schriftelijk vastgelegd in het jaarverslag van het pensioenfonds en samen met de reactie van het bestuur daarop, op korte termijn bekend gemaakt aan de bij het VO betrokken belangengroepen. Daarnaast wordt het goedgekeurde jaarverslag van het pensioenfonds geplaatst op de website van het pensioenfonds.

Het VO heeft in 2024 onder andere gebruik gemaakt van het adviesrecht ten aanzien van:

- De collectieve waarde overdracht naar Bpf Vervoer
- Aanpassen van het Toeslagenbeleid
- Aanpassen van het uitvoeringsreglement

Onderlinge vergaderingen en overleg met het bestuur

In het verslagjaar 2024 is er negen keer onderling vergaderd waarvan éénmaal in een gezamenlijke vergadering met het bestuur en de raad van toezicht, en éénmaal in gezamenlijke vergadering met de raad van toezicht. Ook is er een gezamenlijk informeel overleg geweest op de heidag van 2 september 2024 waar we wat dieper zijn ingegaan op de onderwerpen datakwaliteit en selectie bestemming collectieve waarde overdracht. Omdat in een eerdere fase was geconcludeerd dat een eventuele overgang naar een Bedrijfstak Pensioenfonds niet tot de mogelijkheden behoorde, maar gedurende de zomerperiode bleek dat ons fonds toch zou passen binnen de werkingsfeer van het BPF Vervoer is deze optie uitgebreid besproken tijdens deze heidag. Verder is er een opleidingsmiddag geweest waar we uitgebreid hebben stilgestaan bij de keuze van Bpf Vervoer welke door het bestuur als voorkeur werd gezien. Vanaf het moment dat het bestuur aangaf dat Bpf Vervoer de voorkeursroute was, heeft het VO een externe adviseur in de arm genomen om voldoende inzicht te krijgen in de gevolgen van deze keuze en om ons te begeleiden bij het te geven advies over een collectieve waarde overdracht naar deze door het bestuur aangegeven voorkeursroute. Daarna is er nog twee maal overleg geweest via een videoconferentie om tot een besluit te komen over het te geven advies inzake het voornemen van het bestuur om ons fonds via een Collectieve waardeoverdracht over te laten gaan naar Bpf Vervoer. Verder hebben op verzoek van het VO de leden van het bestuur de vergaderingen van het VO deels bijgewoond om toelichting te geven op belangrijke zaken en actuele ontwikkelingen binnen het pensioenfonds. Er is ook regelmatig overleg tussen de voorzitters van het bestuur, de RvT en het VO.

Een delegatie van het VO neemt deel aan de klankbordgroep van het pensioenfonds. De klankbordgroep bestaat uit een aantal deelnemers, werkgevers vertegenwoordiging uit het bestuur en het bestuursbureau van het fonds. In 2024 heeft er één bijeenkomst plaatsgevonden.

De opleidingsmiddag en de vergaderingen hebben fysiek plaatsgevonden; de overleggen van de klankbordgroep hebben in goede orde plaatsgevonden via een videoconferentie. Het hele jaar door is er maandelijks een korte videoconferentie over de voortgang i.v.m. de Toekomst fonds geweest waarbij het VO en de RvT werden meegenomen in de laatste ontwikkelingen en belangrijke gebeurtenissen van het fonds door enkele bestuursleden en de directeur van het bestuursbureau.

Daarnaast is het VO door het bestuur op de hoogte gesteld van:

- dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad
- besluitvorming over de parameters 2024 / premiebeleid / toeslagverlening per 1 januari 2025
- toekomst van het fonds i.v.m. de beëindigen van de verplichtstelling per 1 januari 2025 en het nieuwe Pensioenstelsel
- financiële en actuariële analyses
- discussie over de toekomstvisie
- beleggingsbeleid 2025 / risicohouding (ambities/ risico's en zekerheden)
- Voortgang van de datakwaliteit

Gebeurtenissen gedurende het jaar 2024

Het jaar 2024 werd vooral gekenmerkt door het voortdurende conflict tussen Rusland en Oekraïne waar nog steeds een zware oorlog woedt. Verder duurt ook de oorlog tussen Israël en Gaza onverminderd voort. Het conflict in de Rode zee duurt dus ook nog voort; schepen die daar nog varen worden begeleid door oorlogsschepen van de Europese Unie.

Aandachtspunten 2024

Het VO had voor 2024 de volgende aandachtspunten benoemd:

- Verantwoording keuze bestemming van het fonds
- Communicatie naar deelnemers en werkgevers
- Afstemming bestuur en verantwoordingsorgaan

Bevindingen, Conclusies en aandachtspunten van het Verantwoordingsorgaan

1. Communicatie

Aan de klankbordgroep wordt ook deelgenomen door een delegatie van het VO. De planning is om twee maal per jaar bij elkaar te komen. Dit jaar is er éénmaal een overleg via videoconferentie geweest. Naar onze mening is dit in goede orde is verlopen.

2. Toekomst pensioenfonds

Sociale partners hebben afspraken gemaakt met Aegon Cappital, waarbij binnenvaart ondernemingen hun personeel een nieuwe pensioenregeling aan kunnen bieden bij Aegon Cappital. Vanwege de beëindiging van de verplichtstelling staat het binnenvaartondernemers sinds 1 januari 2025 echter vrij om hun personeel al- dan niet een pensioenregeling aan te bieden bij Aegon Cappital of een andere partij.

Eind 2023 is er een deelnemersonderzoek geweest om te achterhalen wat deelnemers belangrijk vinden met betrekking tot de keuze die gemaakt moet worden waar onze belegde gelden onder te brengen na beëindiging van de verplichtstelling. Begin 2024 is dit onderzoek geanalyseerd. Het bestuur heeft naar aanleiding van dit onderzoek en nog andere overwegingen de voorkeur uitgesproken voor een Algemeen Pensioenfonds (verder: APF) met een eigen kring. Dit had veel voordelen zoals het behouden van het collectief en ook onze relatief hoge dekkingsgraad zou in de toekomst uitzicht bieden op een waardevast pensioen en er was zelfs nog kans op meer dan alleen indexatie. Op dit moment ontbrak de keuzemogelijkheid voor een bedrijfstakpensioenfonds vanwege juridische redenen. De mogelijkheid om de deelnemer zelf te laten kiezen of om alleen de oudere deelnemers via een buy-out naar een verzekeraar te laten gaan waar gelijk een hoger pensioen bij aanvang zou volgen zonder indexatie werd door het bestuur afgewezen, omdat het collectief dan uiteen zou vallen en een éénmalige hogere uitkering zonder indexatie niet zou passen in de doelstellingen van ons fonds. Ook zag het bestuur veel risico's vanwege de complexiteit van deze optie door twee collectieve waarde overdrachten die tegelijkertijd gedaan moesten worden, en zou er tijd verloren worden omdat men dan opnieuw in overleg zou moeten treden met sociale partners om hun om medewerking te verkrijgen. In de voorjaar van 2024 kwam de eerder als niet realistisch geachte mogelijkheid naar voren om een collectieve waarde overdracht naar Bpf Vervoer te doen, omdat bleek dat wij toch binnen de werkingsfeer zaten van dat fonds. Na verkennende gesprekken tussen besturen van beide fondsen was ons bestuur overtuigd dat dit de beste optie was. Bpf Vervoer is een degelijk pensioenfonds met een groot vermogen, een goede governance, het collectief blijft behouden en bovendien ontstond hierbij de mogelijkheid om de pensioenen voor iedereen éénmalig te verhogen vanwege het feit dat onze dekkingsgraad hoger is dan die van Bpf Vervoer. Dat de éénmalige verhoging als een overweging om te kiezen voor het bpf Vervoer werd gezien kwam het VO vreemd over daar de hoge dekkingsgraad ook bij andere keuzes al dan niet direct altijd ten goede zou komen aan de deelnemers. Ook het feit dat een buy-out voor gepensioneerden werd afgewezen mede door het argument dat een éénmalige verhoging van de pensioenen niet in de doelstellingen staat van het fonds, terwijl dat nu als een voordeel wordt aangemerkt om naar Bpf Vervoer te gaan lijkt ons tegenstrijdig.

In deze fase hebben wij herhaaldelijk aangedrongen bij het bestuur om de mogelijkheid te onderzoeken waarbij de ouderen (zeg gepensioneerden) onder te brengen bij een verzekeraar en de overigen (zeg slapers) over te laten gaan naar Bpf Vervoer. Dit voorstel werd door het bestuur afgewezen o.a. vanwege de complexiteit, het verbreken van de collectiviteit en dat de gepensioneerden dan gelijk een hoger pensioen zouden krijgen en de slapers nog maar moesten zien dat hun pensioen zover zou groeien. Het overgaan naar Bpf Vervoer heeft wel financiële gevolgen, omdat de collectieve waarde overdracht naar Bpf Vervoer gepland is voordat Bpf Vervoer zelf invaart naar het nieuwe pensioenstelsel, waardoor mee betaald moet worden aan de compensatie van de actieven van Bpf Vervoer. Dit betreft een waarde van ongeveer 3% van het in te varen vermogen. Het voorstel van het VO was om dit te voorkomen door pas over te gaan naar Bpf Vervoer na het invaarproces van Bpf Vervoer, maar dat brengt weer allerlei onzekerheden en risico's met zich mee. Ook zouden wij dan langer als slapend fonds door moeten gaan en zouden wij zelf een invaarproces moeten uitvoeren. Overigens was het voor Bpf Vervoer geen belemmering als wij pas over zouden gaan nadat zijzelf het invaarproces hadden afgerond. Het bestuur is van mening dat dit teveel onzekerheden met zich meebracht, waardoor men heeft gekozen voor collectieve waardeoverdracht vóór invaren van Bpf Vervoer.

3. Scholing

Dit jaar is er veel gedaan aan scholing om de noodzakelijke kennis en ervaring te onderhouden die nodig is om goed te kunnen functioneren als VO, o.a. door het inschakelen van een extern adviseur welke ons naast ondersteuning ook extra kennis heeft bijgebracht omtrent complexe onderwerpen. De studiemiddag in oktober 2024 is gebruikt om dieper in te gaan op de keuze die het bestuur heeft gemaakt om een collectieve waarde overdracht naar Bpf Vervoer te willen uitvoeren per één oktober 2025.

4. Overlegstructuur

In iedere VO-vergadering zijn één of meerdere personen van het bestuur een deel van de vergadering aanwezig geweest om toelichting te geven op de gang van zaken, de besluiten van het bestuur en om antwoorden te geven op vragen die er bij het VO leven. Het VO waardeert dit zeer.

5. Aanpassing premies, opbouwpercentage en franchise

Per 1 januari 2025 is voor de actieven geen premie meer verschuldigd bij ons fonds.

6. Samenwerking sociale partners en bestuur

Na de beëindiging van de verplichtstelling is er geen intensieve samenwerking meer tussen het bestuur van het pensioenfonds en sociale partners. Er is nog wel overleg om alles goed af te wikkelen rondom beëindiging van het fonds.

7. Toeslagverlening

De dekkingsgraad laat het toe om een volledige toeslag te verlenen per 1 januari 2025. Besloten is om een volledige toeslag te verlenen van 2,58% plus nog een extra toeslag van 0,20%, samen dus 2,78%.

8. Communicatie buitenlandse werknemers

Het controleren van de gegevens van buitenlandse werknemers in de data van AZL met behulp van de data welke van de SVB is ontvangen loopt nog. Er zijn wel al gevallen bekend geworden die hebben geleid tot aanpassing, maar het gaat hierbij niet om grote aantallen. Het VO blijft dit op de voet volgen.

9. Beloningsbeleid

Conform het in 2022 herziene beloningsbeleid zijn de beloningen van het bestuur, RvT en het VO meegestegen met de index. Vanwege extra werkzaamheden bovenop hun reguliere taken als gevolg van de aanstaande beëindiging van het pensioenfonds heeft RvT goedkeuring gegeven aan een extra beloning voor enkele bestuursleden. Deze aanpassingen werden uitgevoerd conform het huidige beloningsbeleid.

10. Mutaties

Het VO kan zich goed vinden in de beslissing om met de huidige bezetting van Bestuur, RvT en het VO door te gaan tot het einde van het fondsbestaan. Op die manier blijft de huidige kennis van het fonds behouden in deze tijd van veel gebeurtenissen en belangrijke beslissingen die genomen moeten worden omtrent het goed afsluiten van het fonds en daarmee gepaard gaande collectieve waardeoverdracht.

Adviezen

Het VO heeft over de volgende onderwerpen een advies uitgebracht:

- Collectieve Waarde Overdracht (CWO) naar Bpf Vervoer. Op het voorlopig adviesaanvraag heeft het VO unaniem positief geadviseerd
- CWO naar Bpf Vervoer. Op het adviesaanvraag heeft het VO niet unaniem, maar wel positief geadviseerd
- Wijziging toeslagenbeleid. Op het adviesaanvraag om het toeslagenbeleid te wijzigen heeft het VO unaniem positief geadviseerd
- Wijziging uitvoeringsreglement. Op het adviesaanvraag om het uitvoeringsreglement te wijzigen heeft het VO unaniem positief geadviseerd

Oordeel

Naar ons oordeel maakt het bestuur voortvarend werk van de toekomst van het pensioenfonds, zowel intern als in haar activiteiten richting sociale partners, de Nederlandse Bank en ministerie(s). Tussen het bestuur en het VO waren er verschillen van mening over het interpreteren van het deelnemersonderzoek. Ook de verandering van de voorkeur naar eerst een APF met eigen kring en later naar Bpf Vervoer heeft tot veel discussie geleid. Naar de mening van het VO ontbrak in eerste instantie een degelijke onderbouwing. Met name het niet willen onderzoeken van een hybride oplossing, waarbij niet-gepensioneerden naar Bpf Vervoer zouden gaan om daar hun pensioen te zien groeien (voor die groep lijkt dat de beste oplossing vanwege de lange horizon die zij nog hebben) en waarbij gepensioneerden middels een buy-out naar een verzekeraar met een vast hoger pensioen bij aanvang zonder indexatie zouden gaan, wordt door het VO gezien als een gemiste kans.

Onze conclusie is dat het bestuur een zorgzaam en opbouwend beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van alle betrokkenen evenwichtig zijn afgewogen, maar het in de ogen van het VO ook anders had gekund. Ook heeft het VO de rapportage over het jaar 2024 van de raad van toezicht ontvangen. Naar het oordeel van het VO geeft dit een goed overzicht van zijn gedane werkzaamheden en taken. Het VO is verheugd met de (pro)actieve houding van de raad en neemt een inhoudelijk sterke toezichthouder waar.

Rotterdam, 16 juni 2025

Namens het Verantwoordingsorgaan van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart,

De heer Egbert Schelhaas
Voorzitter

De heer Jan van der Laan
Secretaris

9.2 Reactie van het bestuur

In 2024 hebben bestuur, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht actief met elkaar samengewerkt, met als hoofdthema de toekomst van het pensioenfonds. Zoals het verslag van het verantwoordingsorgaan duidelijk maakt, was het een intensief en veelomvattend proces waarin we kritische discussies met elkaar niet uit de weg zijn gegaan. Wij hebben er als bestuur gedurende dit proces altijd naar gestreefd de flexibiliteit te behouden om uiteindelijk te komen tot de beste oplossing voor onze (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Dat hierin soms genomen afslagen moesten heroverwogen, dan wel ingenomen standpunten moesten worden losgelaten was onvermijdelijk.

Gedurende het proces heeft veelvuldige afstemming met het verantwoordingsorgaan plaatsgevonden en hebben wij keuzes uitgebreid onderbouwd. In het verslag zijn daarvan slechts delen te vinden vanuit het perspectief van het verantwoordingsorgaan; de complete, feitelijke onderbouwing is opgenomen in het dossier dat inmiddels bij DNB is ingediend.

Als bestuur blikken wij terug op een reeks vruchtbare gesprekken met het verantwoordingsorgaan, waarin alle mogelijkheden grondig en zorgvuldig zijn besproken en er ruimte was voor verschillende gezichtspunten en voorkeuren. Wij zijn dan ook erg tevreden dat dit heeft geleid tot positieve adviezen van het verantwoordingsorgaan op de collectieve waardeoverdracht en liquidatie van het pensioenfonds. Mede hierdoor kon het proces met betrekking tot de toekomst van het pensioenfonds succesvol worden afgerond. Hiervoor zijn wij het verantwoordingsorgaan dan ook erkentelijk. In 2025 zetten wij deze constructieve samenwerking met het verantwoordingsorgaan graag voort.

10 Raad van toezicht

10.1 Rapportage Raad van Toezicht

Werkwijze raad van toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) heeft tot taak toezicht te houden op:

- het beleid van het bestuur;
- de algemene gang van zaken in het pensioenfonds;
- adequate risicobeheersing en
- evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

De RvT staat daarnaast het bestuur met raad ter zijde. De RvT gebruikt bij het uitvoeren van zijn taak de Code Pensioenfondsen, de Pensioenwet en het hieruit afgeleide normenkader.

De RvT beoogt zijn toezichtstaak zo uit te voeren dat deze bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het bestuur en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.

De RvT doet dit door:

- het lezen van stukken en het overleggen in eigen kring;
- met regelmaat aan te sluiten bij andere overleggen van het pensioenfonds en
- door het voeren van gesprekken met bestuursleden, onder wie de voorzitter, met de voorzitter van het VO, met medewerkers van het bestuursbureau en met externe adviseurs.

De RvT heeft (goedkeurings)rechten ten aanzien van een aantal bestuursbesluiten. In 2024 heeft de RvT goedkeuring verleend aan de vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Tevens heeft de RvT goedkeuring verleend aan het wijzigen van het uitvoeringsreglement. Daarnaast heeft de RvT het afgelopen jaar aangegeven geen reden tot belet te zien voor de herbenoemingen van Ronald van Oostrom per 1 juli 2024 en van Cees Blokzijl per 1 januari 2025.

De RvT kan beschikken over alle informatie die de RvT denkt nodig te hebben om zijn taak goed te kunnen vervullen en heeft vrije toegang tot de stukken voor het bestuur en het VO. De ondersteuning van de RvT door het bestuursbureau is goed. De RvT heeft in januari 2025 in eigen kring een zelfevaluatie uitgevoerd over 2024. Hier zijn geen grote aandachtspunten uit naar voren gekomen.

Toekomst fonds

Het project Toekomst fonds is uitgevoerd op basis van een gedegen projectplan dat uitging van een keuze voor een uitvoerder uiterlijk per 1 juli 2025. Daarbij is aangegeven dat het pensioenfonds zelf niet zal invaren omdat er, door het intrekken van de verplichtstelling per 1 januari 2025, geen pensioenregeling is om naar in te varen. Sociale partners hebben het pensioenfonds geïnformeerd dat er geen verzoek tot invaren zal worden gedaan. Bij het onderzoeken van de opties voor een uitvoerder is van breed naar smal gewerkt (steeds minder opties). De uitkomsten uit het deelnemersonderzoek zijn hierin meegewogen.

Bij de oordeelsvorming en keuze begin 2024 over de voorkeursroute was, na het in eerste instantie afvallen van de BPF-route, de afweging tussen het waarmaken van de ambitie (AlgemeenPensioenFonds/APF) versus zekerheid (verzekeraar) voor het bestuur een belangrijk element. Het bestuur heeft vooraf criteria en grenswaarden geformuleerd waaraan de uitkomsten werden getoetst.

Vanuit het VO en de RvT is steeds aangedrongen op een goede onderbouwing, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het bijbehorende selectietraject is zorgvuldig uitgevoerd.

Waar het eerste half jaar van 2024 de route naar een APF de voorkeursroute leek, bleek de optie naar een BPF, zijnde Pensioenfonds Vervoer, halverwege het jaar mogelijk. Het RFP-traject met de APF-en heeft enige tijd parallel gelopen met de mogelijke route naar Pensioenfonds Vervoer. In de tweede helft van 2024 de route met Pensioenfonds Vervoer verder uitgewerkt. Er zijn gesprekken gevoerd tussen VO en bestuur over onder andere het al dan niet eerst zelf invaren en het al dan niet bieden van keuzemogelijkheden aan deelnemersroepen.

Op 9 december 2024 heeft het bestuur een voorgenomen besluit genomen om per 1 oktober 2025 alle aanwezige pensioenaanspraken en -rechten over te dragen aan Pensioenfonds Vervoer via een Collectieve Waardeoverdracht (CWO). De RvT heeft daarbij aangegeven zich te kunnen vinden in de gekozen route. Het VO heeft een positief advies gegeven over het besluit om over te gaan naar Pensioenfonds Vervoer. De RvT zal zijn formele goedkeuringsrecht pas bij het besluit tot CWO en liquidatie uitoefenen. Wel heeft de RvT in december 2024 zijn zienswijze over het tekenen van de intentieverklaring met Pensioenfonds Vervoer gedeeld met het bestuur. Op basis van het waargenomen proces tot nu, kan de RvT zich vinden in de voorgenomen route naar Pensioenfonds Vervoer.

Over het geheel bezien is er sprake van een zorgvuldig doorlopen besluitvormingsproces. Het besluitvormingsproces is wel onder druk komen te staan door het laat in beeld komen van de route naar Pensioenfonds Vervoer. Er zijn voor 2025 nog voldoende uitdagingen om dit traject tijdig af te ronden. Onder andere het afronden van het deelproject datakwaliteit en het proces richting de externe toezichthouder.

Het bestuur heeft ook de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuariael tijdig betrokken bij de besluitvorming. Beide sleutelfunctiehouders hebben een positief advies gegeven op het voorgenomen besluit. Hun aandachtspunten zijn adequaat geadresseerd.

Evenwichtige belangenafweging

In het kader van Toekomst Fonds is een verantwoordingsdossier aangelegd vanaf het moment van de aankondiging in 2021 van het intrekken van de verplichtstelling per 1 januari 2025. Hiermee geeft het bestuur inzicht in de belangenafweging en in de onderbouwing van de besluitvorming.

In de keuze tussen de verschillende routes is door het bestuur bekeken hoe bepaalde routes uitpakken voor de verschillende leeftijdscategorieën en bijzondere groepen als AO-ers. Daar werden met name kwalitatieve argumenten gebruikt. Er is door het bestuur een globale doorrekening gemaakt, bedoeld om de uitkomsten (pensioenresultaat) van de diverse opties te beoordelen. Dat was één van de criteria waarop de keuze is gemaakt.

Het bestuur heeft eind 2024 overleg gezocht met DNB om zicht te krijgen op hun specifieke eisen t.a.v. evenwichtigheid en heeft aangegeven dat DNB op dat moment vooralsnog geen bijzondere eisen stelt, maar dat dit verder wordt onderzocht. De RvT geeft het bestuur mee om tijdig de eisen van DNB te concretiseren, zodat er op een later, cruciaal moment, geen verrassingen zijn en daarmee ook geen vertraging kan ontstaan.

Communicatie met deelnemers en werkgevers

Communicatie maakte deel uit van het projectplan Toekomst fonds. Het onderzoek naar de voorkeuren van deelnemers was een belangrijk element daarin. Hierover is uitgebreid gesproken tussen het VO en het bestuur. Rond verschillende mijlpalen zijn communicatiemomenten en middelen ingezet. Het onderwerp Toekomst Fonds heeft in 2024 steeds meer een prominente plek gekregen in de communicatie. In 2025 is het van belang dat de communicatie van het pensioenfonds over de CWO voldoet aan de eisen van de AFM en dat de deelnemerscommunicatie tijdig wordt meegeleverd aan DNB.

Datakwaliteit

Het project datakwaliteit heeft de gewenste voortgang om ruim voor de CWO de datakwaliteit op orde te hebben, vooralsnog niet behaald. Het project datakwaliteit is cruciaal voor het doorgang vinden van de CWO.

Governance

Xander den Uyl en Ingrid Blom zijn per 1 januari 2024 als bestuurslid aangetreden. De samenstelling van het bestuur, de RvT en het VO is in het afgelopen jaar verder niet gewijzigd. De voorzitter van het bestuur en de voorzitter van de beleggingscommissie zijn herbenoemd evenals een aantal leden van het VO en een lid van de RvT. Met het streven om, in het belang van het fonds en de deelnemers, 'met de bestaande groep naar de eindstreep te gaan' blijven een aantal bestuursleden en leden van de gremia langer betrokken bij het fonds dan de maximale termijn zoals vastgelegd in de Code Pensioenfondsen. Hier is, in het belang van de continuïteit van het fonds, bewust voor gekozen en dit is statutair vastgelegd.

Risicobeheersing

Vanaf 1 januari 2024 heeft de vervuller ook de rol van sleutelfunctiehouder risicobeheer op zich genomen, waarmee deze rol buiten het bestuur is komen te liggen. De RvT had in de aanloop naar dit bestuursbesluit al aangegeven deze wijziging wenselijk te vinden, omdat, in het licht van Toekomst Fonds, bestuurlijk inhoudelijke rollen niet meer goed te combineren zijn met die van sleutelfunctiehouder risicobeheer.

De RvT constateert dat de risicobeheersing rondom het project Toekomst Fonds op serieuze wijze wordt ingevuld met oog voor de ontwikkelingen gedurende het jaar. De risico's met betrekking tot de CWO zelf worden begin 2025 in beeld gebracht.

De RvT heeft gezien de krappe tijdslijnen voor de voorgenomen CWO aandacht gevraagd voor het uitwerken van what-if scenario's respectievelijk een plan B. Dit is eind 2024 ook besproken in het bestuur, waarbij de denkrichtingen wel helder zijn, maar nadere uitwerking nog niet aan de orde is.

Beleggingsbeleid

In maart 2024 heeft het bestuur besloten om per 1 april 2024 de renteafdekking te verhogen van 50% naar 75%. Dit is gebaseerd op een ALM-lightstudie. De RvT heeft kunnen constateren dat er een weloverwogen besluit is genomen, met medeneming van evenwichtige belangenafweging, waarbij is uitgegaan van een going concern situatie. Het oordeel van de sleutelfunctiehouder risicobeheer over het doorlopen proces en de volledigheid van het voorstel was positief.

In december 2024 is het beleggingsplan voor 2025 vastgesteld. Er zijn daarin vooralsnog geen wijzigingen in het staande beleggingsbeleid voorgesteld. Wel wordt terecht erkend dat de geplande CWO gevolgen kan hebben voor het beleggingsbeleid gedurende 2025.

De RvT is van mening dat bestuur en beleggingscommissie op zorgvuldige wijze omgaan met het beleggingsbeleid en de implicaties van de geplande CWO daarvoor. Er wordt tijdig nagedacht, maar niet voortijdig voorgesorteerd.

Financiële situatie 2024

De actuele dekkingsgraad daalde licht van 134,1% naar 133,4%, terwijl de beleidsdekkingsgraad steeg van 135,8% naar 137,4%. Evenals eind 2023 ligt de beleidsdekkingsgraad eind 2024 ruim boven het vereist eigen vermogen dat ultimo 2024 122,1% bedroeg. Hierdoor is er geen sprake van een reservetekort en is geen herstelplan van toepassing.

Vanaf 1 januari 2025 is het fonds gesloten en vindt er geen nieuwe opbouw meer plaats. Een besluit over het opbouwpercentage voor het komende jaar was daarmee ook niet meer aan de orde.

De dekkingsgraad was zodanig hoog, dat naast een volledige toeslag van 2,58% ook een extra toeslag van 0,20% kon worden verleend per 1 januari 2025, totaal dus 2,78%. Dit besluit is conform het toeslagbeleid.

De jaarlijkse haalbaarheidstoets is in mei 2024 in het bestuur besproken. Daarbij is vastgesteld dat niet voldaan wordt aan één van de door het pensioenfonds vastgestelde grenzen, te weten de maximale relatieve afwijking. Dit komt door de parameters waarmee gerekend moest worden en door het vervallen van premie en opbouw. Het bestuur heeft besloten de uitkomsten te accepteren gezien de strategische oriëntatie van het fonds. Sociale partners hebben laten weten zich te kunnen vinden in het standpunt van het bestuur. De RvT begrijpt deze keuze.

Vijf thema's voor goed pensioenfondsbestuur (normen Code Pensioenfonds)

De RvT constateert dat het bestuur gekeken heeft naar waar het de normen uit de Code Pensioenfonds naleeft en toepast en waar niet. Het bestuur heeft daarbij voldoende beargumenteerd aangegeven waarom het niet volledig aan 2 normen voldoet. Het bestuur legt hierover verantwoording af in zijn bestuursverslag over het jaar 2024.

Opvolging aanbevelingen rapport 2023

De RvT heeft in zijn verslag 2023 het bestuur opgeroepen om voortgang te houden in de te nemen stappen en daarbij nadrukkelijk aandacht te houden voor de benodigde onderbouwing van de besluitvorming inclusief een aantoonbare evenwichtige afweging van de verschillende belangen van groepen deelnemers. De RvT constateert dat hier voldoende opvolging aan gegeven is door het bestuur.

Tot Slot

2025 zal in het teken staan van het indienen van een verzoek tot collectieve waardeoverdracht bij DNB, het verhuisklaar maken van het fonds en de feitelijke overgang van rechten en verplichtingen naar Pensioenfonds Vervoer. Het uitvoeren van een CWO op 1 oktober 2025 is een aanzienlijke opgave, met tijdsdruk, voor het bestuur, het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds maar ook van Pensioenfonds Vervoer. Het VO en de RvT hebben beiden nog een formele rol in dit proces.

De RvT spreekt zijn waardering uit voor de grote inzet van het bestuur, het VO, het bestuursbureau en alle betrokkenen bij de werkzaamheden in het afgelopen jaar. De RvT spreekt de wens uit dat het fonds de deelnemers dit jaar een zachte landing geeft bij Pensioenfonds Vervoer.

Rotterdam, 16 juni 2024

Raad van toezicht van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart

Mevrouw C.M. Mulder-Volkers (voorzitter)

Mevrouw A.E. Eikenboom

De heer E.E. Hagen

10.2 Reactie van het bestuur

Het bestuur dankt de raad van toezicht voor de waardevolle en constructieve bijdrage in 2024. Het rapport van de raad van toezicht is besproken tijdens de bestuursvergadering van 7 april 2025 en was herkenbaar voor het bestuur.

In 2024 hebben bestuur, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan actief met elkaar samengewerkt, met als hoofdthema de toekomst van het pensioenfonds. Het bestuur heeft de inhoudelijke expertise van de raad van toezicht bij het proces richting de definitieve besluitvorming omtrent de toekomst van het fonds zeer gewaardeerd. Als bestuur kijken we terug op constructieve gesprekken met de raad van toezicht die hebben geleid tot een verdere aanscherping en verbetering van de onderbouwing van de besluitvorming om de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten per 1 oktober 2025 over te dragen naar Pensioenfonds Vervoer. Inmiddels heeft de raad van toezicht formele goedkeuring afgegeven op de voorgenomen CWO naar Pensioenfonds Vervoer en de liquidatie van het fonds. Wij zijn de raad van toezicht zeer erkentelijk hiervoor. In 2025 zetten wij de prettige samenwerking graag voort.

11 Jaarrekening

In dit hoofdstuk presenteert het bestuur van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart statutair gevestigd te Rotterdam de jaarrekening over boekjaar 2024 eindigend op 31 december 2024. In hoofdstuk 12 volgen de verklaringen van de certificerend actuaire en van de externe accountant van het pensioenfonds.

Balans per 31 december

(na bestemming saldo van baten en lasten; in duizenden euro)

Activa	2024	2023
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Vastgoedbeleggingen	169.201	153.866
Aandelen	417.288	396.473
Vastrentende waarden	556.341	501.633
Derivaten	16.496	18.586
	1.159.326	1.070.558
Vorderingen en overlopende activa [2]	17.005	13.287
Liquide middelen [3]	39.528	28.051
Totaal activa	1.215.859	1.111.896

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2024	2023
Algemene reserve [4]	296.805	273.257
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	890.091	814.302
Overige technische voorziening [6]	205	200
	890.296	814.502
Kortlopende schulden en overlopende passiva [7]	28.758	24.137
Totaal passiva	1.215.859	1.111.896

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [8]		
Directe beleggingsopbrengsten	11.623	11.571
Indirecte beleggingsopbrengsten	89.507	80.532
Directe kosten van vermogensbeheer	-1.179	-1.086
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	99.951	91.017
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [9]	30.143	27.339
Saldo van overdrachten van rechten [10]	-1.540	-261
Pensioenuitkeringen [11]	-24.874	-24.376
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [12]		
Wijziging rentecurve	-20.161	-23.344
Benodigde intresttoevoeging	-28.313	-25.144
Inkoop nieuwe pensioenaanspraken	-28.430	-18.727
Binnenkomende waardeoverdracht	-354	-897
Uitgaande waardeoverdracht	2.328	1.169
Toename voorziening toekomstige kosten	-932	-593
Vrijval excassokosten	872	850
Uitkeringen	24.893	24.284
Actuarieel resultaat op sterfte	-630	2.420
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-83	-398
Actuarieel resultaat op mutaties	370	-294
Toeslagverlening	-23.436	-1.838
Wijziging sterftegrondslagen	-1.871	0
Overige mutaties technische voorzieningen	-42	-2.224
	-75.789	-44.736

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2024	2023
Mutatie overige technische voorzieningen [13]	-5	2
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [14]	-4.099	-3.760
Overige baten en lasten [15]	-239	282
Saldo van baten en lasten	23.548	45.507
Resultaatbestemming		
Algemene reserve	23.548	45.507

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2024	2023
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	31.170	28.439
Overgenomen pensioenverplichtingen	198	759
	31.368	29.198
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen en afkopen	-24.522	-24.007
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.738	-1.020
Betaalde pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.268	-3.162
	-30.528	-28.189
Totaal pensioenactiviteiten	840	1.009
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	9.896	10.329
Verkopen en aflossingen beleggingen	145.205	41.017
Ontvangen cash collateral	9.726	10.830
	164.827	62.176
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-153.048	-43.177
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-1.142	-1.090
	-154.190	-44.267
Totaal beleggingsactiviteiten	10.637	17.909
Mutatie liquide middelen	11.477	18.918
Saldo liquide middelen 1 januari	28.051	9.133
Saldo liquide middelen 31 december	39.528	28.051

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Inleiding

Het doel van het pensioenfonds, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41126757, statutair gevestigd te Rotterdam is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het pensioenfonds invaliditeitsuitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van het pensioenfonds. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de branche Rijn- en Binnenvaart verplicht aangesloten werkgevers. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de in de branche verplicht gestelde pensioenregeling. Het vestigingsadres van het pensioenfonds is Akerstraat 92, 6411 HD Heerlen. Het pensioenfonds is met ingang van 1 januari 2025 een "slapend fonds". Dat wil zeggen dat er geen premie meer ontvangen wordt en dat er geen pensioenaanspraken meer worden opgebouwd, met uitzondering van de circa 172 arbeidsongeschikte deelnemers die op basis van premievrijstelling nog steeds pensioen opbouwen voor het arbeidsongeschikte deel van hun deelneming.

Per 1 oktober 2025 zullen alle opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten via een collectieve waardeoverdracht worden overgedragen aan Pensioenfonds Vervoer. Het pensioenfonds zal vervolgens naar verwachting in 2026 worden opgeheven, oftewel geliquideerd.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Waardering

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De voorgenomen collectieve waardeoverdracht per 1 oktober 2025 heeft geen impact op de waardering van de jaarrekeningposten in boekjaar 2024. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op reële waarde. De overige activa en passiva worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de (geamortiseerde) kostprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het

verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Stelselwijzigingen

In 2024 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2024 is de voorziening verhoogd met 1.871 als gevolg van de schattingswijziging door toepassing van de aangepaste prognosetafel AG2024 (verlaging 1.538), voorheen AG2022, en aanpassing van de ervaringssterfte (verhoging 3.409).

In 2023 is de wijze waarop de voorziening langdurig zieken wordt vastgesteld gewijzigd. Deze is bepaald op de risico premie betaald in het verslagjaar en het daaraan voorafgaande boekjaar en op basis van de (premie)opslag in de interne kostendeekkende premie. Als gevolg deze aanpassing is de voorziening in 2023 verlaagd met 273.

Opname van een actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld en indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een financieel actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden omgerekend naar Euro tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in vastgoed beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers welke uitgaan van waardering op marktwaarde.

Aandelen

De ter beurse genoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden en aandelen in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Participaties in beleggingsfondsen in vastrentende waarden die geen beursnotering kennen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers welke uitgaan van waardering op marktwaarde.

Hypothecaire leningen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor participaties in hypotheekfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Leningen op schuldbekentenis worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de contante waarde van de met vervroegde aflossing aangepaste kasstromen, verdisconteerd tegen de rente op staatsobligaties met vergelijkbare looptijden inclusief eventuele opslagen, behorende bij het risicoprofiel van de leningen.

Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor deposito's is het verschil tussen marktwaarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van waarderingsmodellen. In deze waarderingsmodellen wordt voor de contante waarde berekening gebruik gemaakt van waarneembare marktdata.

RJ 610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven. De derivaten met een negatieve waarde zijn opgenomen in de post "kortlopende schulden en overlopende passiva".

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen de banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor buitenlandse valuta. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Algemene reserve

Het jaarlijkse resultaat volgens de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan, of onttrokken uit de algemene reserve.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde nominale rentetermijnstructuur per 31 december 2024. Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken.

Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de te bereiken pensioenaanspraken. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen en een fondsspecifieke correctie voor ervaringssterfte.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, lang leven, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

De voorziening is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Intrest

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo jaar. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord in de mutatie "wijziging rentecurve". De gewogen gemiddelde rente ultimo 2024 bedraagt 2,07%.

Intresttoevoeging

Onder het FTK is de intresttoevoeging gelijk aan de 1-jaars rente primo boekjaar. Op basis van de DNB rentetermijnstructuur is deze rente gelijk aan 3,439% (2023: 3,264%).

Sterfte

Voor mannen en vrouwen zijn de overlevingskansen ontleend aan de door het Actuariel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2024 waarop fondsspecifieke ervaringssterfte (op basis van het Willis Towers Watson ervaringssterftemodel 2024) wordt toegepast.

Gehuwdheid

Voor het latente partnerpensioen behorende bij niet-ingegaan ouderdomspensioen wordt het onbepaalde partnersysteem gehanteerd, uitgaande van gehuwdheidsfrequenties volgens de CBS-cijfers 2013. Op de pensioenleeftijd wordt een partnerfrequentie van 100% gehanteerd in verband met de mogelijkheid tot uitruil. Na pensionering wordt de werkelijke burgerlijke staat aangehouden (bepaalde partnersysteem).

Uitkeringen

De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld.

Leeftijden

De leeftijden worden in maanden nauwkeurig bepaald.

Leeftijdsverschil

Uitgangspunt is dat de vrouw drie jaar jonger is dan de man.

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een kostenvoorziening begrepen van 3,5% van de netto voorziening.

Overige technische voorzieningen

Naast de voorziening pensioenverplichtingen heeft Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart de Voorziening spaarfonds voor gemoedsbezwaarden opgenomen in de balans.

Dit betreft een spaarregeling voor deelnemers die niet verzekerd willen zijn. Op de pensioenleeftijd wordt het gespaarde bedrag in 15 jaar uitbetaald.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde. Na eerste opname worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Schuld in verband met niet-opgevraagde pensioenen

Het fonds heeft een aanvullende schuld opgenomen voor de financiering van niet-opgevraagde pensioenen die in de toekomst mogelijk alsnog opgevraagd worden. Deze schuld is gelijkgesteld aan de hoogte van de niet-uitgekeerde pensioenen over de jaren 2020 t/m 2024 en is per 31 december 2024 gelijk aan 1.281 (2023: 915).

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling. Directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Indirecte beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kosten vermogensbeheer

Dit betreffen de vermogenskosten waarvoor het pensioenfonds facturen ontvangt. Kosten die ten laste van beleggingsfondsen worden gebracht, zijn niet afzonderlijk gepresenteerd.

Voorzover de transactiekosten niet zijn gefactureerd wordt gebruik gemaakt van inschattingen conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Inkoop nieuwe pensioenaanspraken

Inkoop nieuwe pensioenaanspraken betreft aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd op basis van de grondslagen primo jaar.

Benodigde intresttoevoeging

De benodigde intresttoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Vrijval excassokosten en uitkeringen

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze posten betreffen de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Bestemming van het saldo

Het saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht dat de ingaande en uitgaande geldstromen (mutatie in de liquide middelen) per activiteit weergeeft. Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Tot de aan het fonds verbonden partijen behoren de bestuurders van het fonds, de directeur van het bestuursbureau en de bij het fonds aangesloten ondernemingen (de aan de pensioenregeling betalende werkgevers).

Transacties met (voormalige) bestuurders en directeur bestuursbureau

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

De directeur van het bestuursbureau is aangemerkt als medebeleidsbepaler van het fonds, maar is niet in dienst van het fonds en ontvangt ook geen andere beloning vanuit het fonds. Hij ontvangt zijn beloning van zijn werkgever Montae & Partners B.V. waarmee het fonds een uitbestedingsovereenkomst heeft gesloten.

Transacties met de aangesloten ondernemingen

De aangesloten ondernemingen zijn gehouden tot meebetalen aan de pensioenregeling, en daarmee verbonden aan het fonds. In het uitvoeringsreglement c.q. de uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de aangesloten ondernemingen is met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling vastgelegd:

- de wijze waarop de premie wordt vastgesteld;
- de wijze waarop en de termijnen waarbinnen de premie moet worden voldaan;
- de procedures die van toepassing zijn bij het niet-nakomen van de verplichting tot premiebetaling;
- procedures die gelden bij het opstellen en wijzigen van het pensioenreglement;
- voorwaarden waaronder toeslagverlening plaatsvindt; en
- uitgangspunten en procedures die van toepassing zijn op besluitvorming over vermogensoverschotten en -tekorten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2023	Aankopen/ Verstrek- kingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2024
Vastgoedbeleggingen						
Vastgoed beleggingsfondsen	153.866	49.470	-41.470	-238	7.573	169.201
Aandelen						
Aandelen beleggingsfondsen	396.473	0	-52.000	5.542	67.273	417.288
Vastrentende waarden						
Vastrentende beleggingsfondsen	260.696	82.270	-17.921	196	13.001	338.242
Obligaties	240.937	21.408	-32.697	-999	-10.550	218.099
	501.633	103.678	-50.618	-803	2.451	556.341
Derivaten						
Valutaderivaten	2.051	0	24	-24	-5.842	-3.791
Rentederivaten	366	0	-1.142	1.142	12.433	12.799
	2.417	0	-1.118	1.118	6.591	9.008
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	1.054.389	153.148	-145.206	5.619	83.888	1.151.838

Verdeling beleggingen activa/passiva

	2023			2024		
	Activa	Passiva	Totaal	Activa	Passiva	Totaal
Vastgoedbeleggingen	153.866	0	153.866	169.201	0	169.201
Aandelen	396.473	0	396.473	417.288	0	417.288
Vastrentende waarden	501.633	0	501.633	556.341	0	556.341
Derivaten	18.586	-16.169	2.417	16.496	-7.488	9.008
Totaal beleggingen	1.070.558	-16.169	1.054.389	1.159.326	-7.488	1.151.838
Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen	25.760	0	25.760	36.985	0	36.985
Totaal beleggingen inclusief liquide middelen	1.096.318	-16.169	1.080.149	1.196.311	-7.488	1.188.823

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt.

Niveau 2: De actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van onafhankelijke taxaties.

Niveau 3: De waarde wordt direct of indirect vastgesteld met de netto contante waarde berekening. Daarnaast vallen derivaten die volgens een waarderingsmethode worden vastgesteld, waarbij gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, onder deze categorie.

Niveau 4: Andere methode. Voor fondsbeleggingen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages (intrinsieke waarde). Voor alle fondsen zijn de gecertificeerde jaarverslagen ontvangen.

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2024
Vastgoedbeleggingen	54.211	0	0	114.990	169.201
Aandelen	417.288	0	0	0	417.288
Vastrentende waarden	427.157	0	0	129.184	556.341
Derivaten	0	0	9.008	0	9.008
Overige beleggingen	36.985	0	0	0	36.985
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	935.641	0	9.008	244.174	1.188.823

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2023
Vastgoedbeleggingen	41.708	0	0	112.158	153.866
Aandelen	396.473	0	0	0	396.473
Vastrentende waarden	379.757	0	0	121.876	501.633
Derivaten	0	0	2.417	0	2.417
Overige beleggingen	25.760	0	0	0	25.760
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	843.698	0	2.417	234.034	1.080.149

Bovenstaande niveau-indelingen zijn niet op basis van look-through. De beleggingsfondsen zijn naar niveau ingedeeld door aan te sluiten bij de producten waarin de betreffende beleggingsfondsen overwegend beleggen.

Aansluiting beleggingen balans en risicoparagraaf

Om een beter inzicht te geven in de beleggingen zijn de cijfers met betrekking tot de beleggingen opgesteld volgens het lookthroughprincipe. Onderstaande tabel geeft een inzicht in de aansluiting met de balans en de risicoparagraaf.

Categorie	Stand ultimo 2024	Liquide middelen	Verschuiving look-through	Stand risico paragraaf 2024	Stand risico paragraaf 2023
Vastgoedbeleggingen	169.201	0	7.166	176.367	162.167
Aandelen	417.288	0	-2.766	414.522	393.810
Vastrentende waarden	556.341	0	-16.921	539.420	489.631
Overige	0	36.985	18.700	55.685	30.605
Totaal exclusief derivaten	1.142.830	36.985	6.179	1.185.994	1.076.213
Derivaten	9.008	0	-6.179	2.829	3.936
Totaal inclusief derivaten	1.151.838	36.985	0	1.188.823	1.080.149

Collateral

Het pensioenfonds heeft eind 2024 € 15,2 miljoen aan onderpand ontvangen in de vorm van liquiditeiten als gevolg van positieve waardeontwikkeling van de derivaten. Het ontvangen onderpand staat niet ter vrije beschikking. Er is geen onderpand verstrekt in de vorm van (staats) obligaties. Het pensioenfonds heeft eind 2024 € 1,6 miljoen aan onderpand verstrekt in de vorm van liquiditeiten als gevolg van negatieve waardeontwikkeling van derivaten.

Securities lending

Het pensioenfonds stelt geen deel van de aandelen- en obligatiebeleggingen beschikbaar voor het in bruikleen geven van effecten.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de risicoparagraaf op pagina 96.

	2024	2023
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Premies		
Vorderingen op aangesloten ondernemingen	5.448	6.286
Voorziening dubieuze debiteuren	-28	-95
Subtotaal premies	5.420	6.191
Lopende intrest en nog te ontvangen dividend:		
– Vastgoedbeleggingen	482	472
– Vastrentende waarden	3.089	3.116
– Derivaten	6.042	2.932
Subtotaal lopende intrest en nog te ontvangen dividend	9.613	6.520
Vorderingen uit hoofde van betaald collateral	1.600	0
Terugvorderbare dividendbelasting	340	555
Vorderingen op deelnemers van het pensioenfonds	19	14
Overige vorderingen	13	7
Totaal vorderingen en overlopende activa	17.005	13.287
Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
[3] Liquide middelen		
Depotbanken, beschikbaar voor beleggingen	36.985	25.760
ING Bank N.V. ¹⁾	2.543	2.291
	39.528	28.051
De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van het pensioenfonds.		

1) Met een kredietlimiet van 1.750

	2024		2023	
[4] Algemene reserve				
Stand per 1 januari	273.257		227.750	
Saldobestemming boekjaar	23.548		45.507	
Stand per 31 december	296.805		273.257	
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	38.067	104,3%	34.854	104,3%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	177.951	120,0%	176.887	121,7%
De beleidsdekkingsgraad is		137,4%		135,7%
De dekkingsgraad is		133,3%		133,5%
De dekkingsgraad wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de pensioenverplichtingen.				
De berekening van de dekkingsgraad is als volgt: (296.805 + 890.296) / 890.296 = 133,3%				
De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad.				
De vermogenpositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als voldoende.				
Technische voorzieningen				
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds				
Stand per 1 januari	814.302		769.566	
Wijziging rentecurve	20.161		23.344	
Benodigde instresttoevoeging	28.313		25.144	
Inkoop nieuwe pensioenaanspraken	28.430		18.727	
Binnenkomende waardeoverdracht	354		897	
Uitgaande waardeoverdracht	-2.328		-1.169	
Toename voorziening toekomstige kosten	932		593	
Vrijval excassokosten	-872		-850	
Uitkeringen	-24.893		-24.284	
Actuarieel resultaat op sterfte	630		-2.420	
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	83		398	
Actuarieel resultaat op mutaties	-370		294	
Toeslagverlening	23.436		1.838	
Wijziging sterftegrondslagen	1.871		0	
Overige mutaties technische voorzieningen ¹⁾	42		2.224	
Stand per 31 december	890.091		814.302	

1) Waaronder begrepen de mutatie in de voorziening langdurig zieken.

	2024	2023
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd:		
– Deelnemers	195.552	178.680
– Gewezen deelnemers	372.643	332.286
– Pensioengerechtigden	319.196	300.973
– Voorziening langdurig zieken	2.700	2.363
	890.091	814.302
[6] Overige technische voorzieningen		
<i>Voorziening spaarfonds voor gemoedsbezwaarden</i>		
Stand per 1 januari	200	202
Dotatie	5	5
Onttrekking	0	-7
Stand per 31 december	205	200
Totaal technische voorzieningen	890.296	814.502
[7] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Derivaten	7.488	16.169
Verplichting uit hoofde van ontvangen collateral	15.197	3.871
Verplichting uit hoofde van beleggingstransacties	100	0
Schulden aan aangesloten ondernemingen	4	45
Belastingen en sociale premies	438	447
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	138	101
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	353	517
Overige schulden	0	1
Niet opgevraagd pensioen	1.281	915
Lopende interest derivaten	3.223	2.071
Overlopende passiva	536	0
	28.758	24.137
Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.		

Niet in de balans opgenomen activa en passiva

Langlopende contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft meerjarige overeenkomsten afgesloten met AZL N.V. inzake de pensioen- en deelnemersadministratie en de financiële administratie en met CACEIS inzake de beleggingsadministratie. Deze overeenkomsten hebben een looptijd korter dan vijf jaar. In het kader van de komende collectieve waardeoverdracht (CWO) naar Pensioenfonds Vervoer wordt door het pensioenfonds met AZL een aparte beëindigingsovereenkomst afgesloten waarin de af te nemen diensten en bijbehorende vergoedingen worden beschreven. De opzegtermijn van het contract met CACEIS bedraagt 3 maanden.

Voor 2025 bedraagt de basisvergoeding inclusief omzetbelasting voor AZL € 1,2 miljoen en voor CACEIS € 0,2 miljoen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden, Raad van Toezicht en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2024 zijn de volgende vergoedingen betaald:

	2024	2023
Bestuursvergoedingen	-321	-314
Vergoedingen Raad van Toezicht	-45	-37
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	-38	-34
Totaal	-404	-385

De bezoldiging van leden van het bestuur (incl. externe commissieleden), de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan zijn in 2024 geïndexeerd met 3,33%.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2024 had Stichting Bedrijfspensioenfonds Rijn- en Binnenvaart geen personeelsleden in dienst.

	2024	2023
[8] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastgoedbeleggingen	2.261	1.550
Vastrentende waarden	9.743	7.045
Derivaten	-1.729	2.104
Overige beleggingen	356	287
Subtotaal	10.631	10.986
Banken	954	567
Overige	38	18
Totaal directe beleggingsopbrengsten	11.623	11.571

	2024	2023
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde resultaten</i>		
Vastgoedbeleggingen	-238	0
Aandelen	5.542	1.492
Vastrentende waarden	-803	77
Derivaten	1.118	-12.931
	5.619	-11.362
<i>Ongerealiseerde resultaten</i>		
Vastgoedbeleggingen	7.573	-7.384
Aandelen	67.273	62.487
Vastrentende waarden	2.451	28.910
Derivaten	6.591	7.881
	83.888	91.894
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	89.507	80.532
In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten vermogensbeheer opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen. De indirecte beleggingskosten bedroegen in totaal 3.538 (2023: 3.289). Voor meer informatie wordt verwezen naar de kostenparagraaf in het bestuursverslag.		
Directe kosten vermogensbeheer		
Beheerloon vastrentende waarden	-388	-389
Transactiekosten	0	0
Collateral management kosten	-3	-36
Bewaarloon	-30	-23
Beleggingsadvies	-432	-420
Beleggingsadministratie	-263	-202
Bankkosten e.d.	-63	-16
Totaal kosten vermogensbeheer	-1.179	-1.086

De directe kosten vermogensbeheer omvatten de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis betaalt. De kosten zijn, indien mogelijk, toegerekend aan de verschillende beleggingscategorieën. De transactiekosten zijn grotendeels gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten. De gesaldeerde transactiekosten kunnen niet betrouwbaar worden vastgesteld, omdat deze verrekend zijn in de aan- en verkoopprijzen.

De toelichting op de kosten vermogensbeheer inclusief de rechtstreeks ten laste van rendementen gebrachte kosten in overeenstemming met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie is opgenomen in de kostenparagraaf in het bestuursverslag.

Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

[9] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Pensioenpremie werkgevers en werknemers

Feitelijke premie

30.143

27.339

Kostendeekkende premie

37.871

26.480

Gedempte kostendeekkende premie

30.103

24.301

De feitelijke premie is als volgt samengesteld:

- Actuarieel benodigd
- Opslag in stand houden vereist vermogen
- Opslag voor uitvoeringskosten
- Premiemarge

27.156

24.922

0

0

2.636

2.910

351

-493

30.143

27.339

De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:

- Actuarieel benodigd
- Opslag in stand houden vereist vermogen
- Opslag voor uitvoeringskosten

29.362

19.320

5.873

4.250

2.636

2.910

37.871

26.480

De gedempte premie is als volgt samengesteld:

- Actuarieel benodigd
- Opslag in stand houden vereist vermogen
- Opslag voor uitvoeringskosten
- Voorwaardelijke componenten

14.053

11.956

2.810

2.630

2.636

2.910

10.604

6.805

30.103

24.301

Toelichting

De pensioenpremie werkgevers en werknemers bedraagt in totaal 22,5% (1/3 werknemer, 2/3 werkgever) van de pensioengrondslag (2023: 22,5%). De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. Er is geen sprake van premiekortingen dan wel premieopslagen.

In de Pensioenwet en het Besluit FTK is beschreven op welke wijze de zuivere kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie moeten worden vastgesteld. Zoals beschreven in de ABTN, maakt het Pensioenfonds gebruik van de mogelijkheid de kostendekkende premie te dempen. Bij het vaststellen van de gedempte kostendekkende premie wordt gebruik gemaakt van een verwacht rendement. De zuivere kostendekkende premie is gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2023.

De feitelijke premie is in 2024 hoger dan de gedempte premie.

[10] Saldo van overdrachten van rechten

Overgenomen pensioenverplichtingen regulier	20	75
Overgenomen pensioenverplichtingen klein pensioen	178	684
Overgedragen pensioenverplichtingen regulier	-1.548	-754
Overgedragen pensioenverplichtingen klein pensioen	-190	-266

-1.540

-261

[11] Pensioenuitkeringen

Pensioenen

Ouderdomspensioen	-19.534	-19.151
Invaliditeitspensioen	-64	-102
Partnerpensioen	-4.631	-4.428
Wezenpensioen	-69	-76

Subtotaal

-24.298

-23.757

Andere uitkeringen

Afkoopsommen	-210	-304
Niet opgevraagd pensioen	-366	-315

Subtotaal

-576

-619

Totaal pensioenuitkeringen

-24.874

-24.376

	2024	2023
[12] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds ¹⁾	-75.789	-44.736
[13] Mutatie overige technische voorzieningen	-5	2
[14] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie		
– Regulier	-1.830	-1.745
– Eenmalig / implementatie / explementatie	-382	-193 ²⁾
Totaal administratie	-2.212	-1.938
Governance		
– Bestuursvergoedingen	-321	-314
– Vergoedingen Raad van Toezicht	-45	-37
– Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	-38	-34
– Kosten bestuursbureau	-839	-811 ²⁾
– Opleidingen	-4	-11
– Actuariële sleutelfunctie	-8	-8
– Sleutelfunctie Interne Audit	-11	-11
– Sleutelfunctie Risicobeheer	-49	-50
– Overige kosten governance	-19	-28
Totaal governance	-1.334	-1.304
Controlekosten		
Accountant: Controle van de jaarrekening ³⁾	-78	-87
Accountant: Andere Controle opdrachten	-3	0
Accountant: Fiscale adviesdiensten	0	0
Accountant: Andere niet-Controle diensten	0	0
	-81	-87
Actuaris: Certificering	-34	-21
Totaal controlekosten	-115	-108

1) Een verdere specificatie is opgenomen in de staat van baten en lasten.

2) De vergelijkende cijfers over 2023 zijn aangepast. De kosten m.b.t. het project "toekomst fonds" zijn hier opgenomen.

3) Hieronder vallen ook de kosten voor de controle van de z-score, normportefeuille en basisgegevens. De kosten worden verwerkt in het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

	2024	2023
Advieskosten		
– Actuariële advieskosten	-104	-75
– Communicatie	-38	-40
– Overige advieskosten	-109	-33 ¹⁾
Totaal advieskosten	-251	-148
Overige kosten		
– Bijdrage DNB	-72	-74
– AFM	-11	-10
– Contributie Pensioenfederatie	-16	-19
– Geschillen Instantie Pensioenfondsen	-16	0
– Pensioenregister	-3	-3
– Datakwaliteit	-45	-139 ¹⁾
– Overige kosten	-24	-17
Totaal overige kosten	-187	-262
Totaal Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.099	-3.760
Kosten m.b.t. het project “toekomst fonds”		
Van bovenstaande kosten heeft 592 (2023: 296) betrekking op het project “toekomst fonds”. De kosten van dit project zijn opgenomen in de volgende kostensoorten en bedragen:		
Administratie	-235	-65
Governance:		
– Bestuursvergoedingen	-60	0
– Kosten bestuursbureau	-159	-75
Advieskosten		
– Overige advieskosten	-93	-17
Overige kosten:		
– Datakwaliteit	-45	-139
	-592	-296
[15] Overige baten en lasten		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	68	-79
Afboeking oninbare vorderingen	4	-1
Overige baten en lasten	-311	362
	-239	282
Saldo van baten en lasten	23.548	45.507

1) De vergelijkende cijfers over 2023 zijn aangepast. De kosten m.b.t. het project “toekomst fonds” zijn hier opgenomen.

Actuariële analyse van het saldo

	2024	2023
Beleggingsopbrengsten ¹⁾	71.633	65.868
Wijziging RTS	-20.161	-23.344
Premies	-1.855	5.109
Waardeoverdrachten	434	11
Kosten	-591	0
Uitkeringen	19	-92
Sterfte	-630	2.420
Arbeidsongeschiktheid	-83	-398
Reguliere mutaties	370	-294
Toeslagverlening	-23.436	-1.838
Overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen	-1.913	-2.217
Andere oorzaken	-239	282
	23.548	45.507

1) Dit betreft de beleggingsopbrengsten en de benodigde intresttoevoeging aan de technische voorziening

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2024 van 120,0% en 2023 van 121,7%.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat bij de procentuele buffers rekening gehouden wordt met de veronderstelde positieve samenhang (correlatie) tussen renterisico, aandelen- en vastgoedrisico en kredietrisico. Daarnaast wordt rekening gehouden met het gegeven dat niet alle risico's zich tegelijk zullen manifesteren (diversificatie).

	2024		2023	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	19.672	1,1	44.871	3,4
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	145.184	15,7	133.467	15,3
Valutarisico (S3)	22.097	0,3	20.157	0,3
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	34.438	2,5	28.789	2,3
Verzekeringstechnisch risico (S6)	26.463	0,4	23.669	0,4
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	0	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-69.903		-74.066	
Totaal Vereist eigen vermogen	177.951	20,0	176.887	21,7
Dekkingsgraad		133,3		133,5
Beleidsdekkingsgraad		137,4		135,7
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,3		104,3
Strategisch vereiste dekkingsgraad		120,0		121,7
Feitelijk vereiste dekkingsgraad		120,0		122,3

De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2024 137,4% en is hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds over voldoende vermogen beschikt. In boekjaar 2024 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 137,4%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2023 van 135,7%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 1,7%-punt.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Door het gebruik van rentederivaten wordt de duratie van de portefeuille van vastrentende waarden verlengd van 7,9 naar 21,1 jaar.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 21,1 (2023: 14,6)

Duratie van de pensioenverplichtingen 19,7 (2023: 19,2)

Het pensioenfonds dekt strategisch 75% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 75% op basis van de swapcurve is eind 2024 equivalent met een renteafdekking van 79,6% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 77,1% eind 2024.

Derivaten

Het renterisico is afgedekt door middel van renteswaps: dit betreft met CACEIS afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. De prijs is gebaseerd op de koers die de CACEIS in de markt ontvangt, plus of min de afgesproken opslag. De afloopdata variëren van februari 2026 tot december 2067 met een contractwaarde van 441.480 (2023: 344.007) en een marktwaarde van 12.799 (2023: 366). Hiervoor zijn ISDA/CSA-overeenkomsten afgesloten met een aantal tegenpartijen.

Er is onderpand (collateral) uitgewisseld om het tegenpartijrisico te reduceren.

Er is eind 2024 15.197 aan onderpand ontvangen in de vorm van liquiditeiten (2023: 3.871) als gevolg van positieve waardeontwikkeling van de derivaten.

Het pensioenfonds heeft eind 2024 1.600 aan onderpand verstrekt in de vorm van liquiditeiten (2023: 0) als gevolg van negatieve waardeontwikkeling van de derivaten.

Met behulp van deze derivaten wordt het strategisch afdeckingspercentage vormgegeven. Strategisch dekt het fonds volgens het beleggingsmandaat 75% van het renterisico af.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december:

Type contract	Onder- liggende contract- omvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva	Netto positie (waarde)
Renteswaps per 31-12-2024	441.480	16.380	-3.589	12.791
Renteswaps per 31-12-2023	344.007	16.539	-16.173	366

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 22.054 (1,3%) en voor het strategisch renterisico 19.672 (1,1%).

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen en vastgoed in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen en vastgoed categorieën getoond.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Verdeling Aandelen en Vastgoed per categorie:</i>				
Beursgenoteerd vastgoed	61.931	10,4	50.032	9,0
Niet-beursgenoteerd vastgoed	114.436	19,4	112.135	20,2
Ontwikkelde markten	343.299	58,1	334.981	60,3
Opkomende markten	71.223	12,1	58.829	10,5
	590.889	100,0	555.977	100,0

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt 144.196 (15,6%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico 145.184 (15,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Totaal beleggingen ¹⁾ naar valuta vóór afdekking met derivaten</i>				
Euro	729.063	60,8	645.357	59,9
Amerikaanse dollar	307.039	25,6	272.986	25,4
Britse pound sterling	17.339	1,5	20.231	1,9
Hongkongse dollar	20.554	1,7	17.387	1,6
Japanse yen	23.793	2,0	23.675	2,2
Overige valuta	101.050	8,4	96.945	9,0
Totaal beleggingen exclusief derivaten	1.198.838	100,0	1.076.581	100,0
Waarde derivaten	-10.015		3.568	
Totaal beleggingen inclusief derivaten	1.188.823		1.080.149	
<i>Totaal beleggingen ¹⁾ naar valuta ná afdekking met derivaten</i>				
Euro	1.137.821	95,6	1.027.730	95,2
Amerikaanse dollar	-41.967	-3,5	-30.219	-2,8
Britse pound sterling	-94	0,0	2.075	0,2
Hongkongse dollar	19.187	1,6	15.586	1,4
Japanse yen	5.394	0,5	4.070	0,4
Overige valuta	68.482	5,8	60.907	5,6
Totaal beleggingen inclusief derivaten	1.188.823	100,0	1.080.149	100,0

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijntransacties afgesloten. Dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum.

1) Inclusief liquide middelen beschikbaar voor beleggingen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december:

Type contract	Onder- liggende contract- omvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva	Netto positie (waarde)
fx forwards per 31-12-2024	1.070.704	1.166	-11.181	-10.015
fx forwards per 31-12-2023	976.934	5.042	-1.474	3.568

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 22.413 (0,3%) en voor het strategisch valutarisico 22.097 (0,3%).

Grondstoffenrisico

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 35%. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentendewaardenportefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentendewaardenbelegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' of 'geen rating' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd.

	2024		2023	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	142.920	26,5	164.895	33,7
AA	141.857	26,3	135.205	27,6
A	67.164	12,5	38.594	7,9
BBB	71.659	13,3	64.044	13,1
Lager dan BBB	17.834	3,2	12.998	2,6
Geen rating ¹⁾	97.986	18,2	73.895	15,1
	539.420	100,0	489.631	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd minder dan 1 jaar	140.033	25,9	79.449	16,2
Resterende looptijd tussen 1 en 5 jaar	92.647	17,2	89.566	18,3
Resterende looptijd tussen 5 en 10 jaar	73.712	13,7	68.180	13,9
Resterende looptijd tussen 10 en 20 jaar	124.972	23,2	142.606	29,2
Resterende langer dan 20 jaar	108.056	20,0	109.830	22,4
	539.420	100,0	489.631	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende waardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 33.413 (2,4%) en voor het strategisch kredietrisico van 34.438 (2,5%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnisch risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnisch risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt 26.463 (0,4%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 26.463 (0,4%).

1) Dit betreft met name private debt.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2024		2023	
	€	%	€	%
Vastgoedbeleggingen				
<i>Verdeling vastgoedbeleggingen per sector:</i>				
Kantoren	15.412	8,7	17.840	11,0
Winkels	11.392	6,5	10.791	6,7
Woningen	67.642	38,4	63.296	39,0
Overige	81.921	46,4	70.240	43,3
	176.367	100,0	162.167	100,0
<i>Verdeling vastgoedbeleggingen per regio:</i>				
Europa binnen Europese Unie	119.257	67,7	115.769	71,3
Europa buiten Europese Unie	2.880	1,6	2.460	1,5
Noord-Amerika	40.913	23,2	33.002	20,4
Midden- en Zuid-Amerika	61	0,0	320	0,2
Azië (excl. Japan)	774	0,4	688	0,4
Oceanië	11.951	6,8	9.494	5,9
Overige	531	0,3	434	0,3
	176.367	100,0	162.167	100,0
<i>Grote posten: vastgoedbeleggingen van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 2% van het balanstotaal:</i>				
Altera Vastgoed Woningen	67.642	5,6	63.296	5,7
Fidelity International Real Estate Fund	47.348	3,9	48.862	4,4
Northern Trust dev re es ind-a	54.211	4,5	41.708	3,8

	2024		2023	
	€	%	€	%
Aandelen				
<i>Verdeling aandelen per regio:</i>				
Europa binnen Europese Unie	43.670	10,5	48.371	12,3
Europa buiten Europese Unie	20.682	5,0	23.454	6,0
Noord-Amerika	246.267	59,4	226.532	57,4
Midden- en Zuid-Amerika	5.569	1,3	6.259	1,6
Azië (excl. Japan)	64.161	15,5	54.020	13,7
Oceanië	25.162	6,1	27.431	7,0
Overige	9.011	2,2	7.743	2,0
	414.522	100,0	393.810	100,0
<i>Verdeling aandelen per sector:</i>				
Basismaterialen	14.208	3,4	17.233	4,4
Communicatie diensten	35.982	8,7	30.700	7,8
Cyclische consumptiegoederen	49.422	11,9	45.762	11,6
Defensieve consumptiegoederen	22.405	5,4	25.004	6,4
Gezondheidszorg	39.074	9,4	43.536	11,1
Energie	14.512	3,5	17.515	4,4
Financiële dienstverlening	75.913	18,3	67.473	17,1
Industrie	34.114	8,2	34.674	8,8
Nutsbedrijven	7.319	1,8	8.463	2,1
Technologie	111.956	27,1	93.923	23,9
Diversen	9.617	2,3	9.527	2,4
	414.522	100,0	393.810	100,0
<i>Grote posten: aandelen van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 2% van het balanstotaal:</i>				
NT NT World Custom ESG EUR HDG EQY Index Fd	335.366	27,6	324.922	29,2
NT EM Custom ESG EQ Index fd Class C EUR	81.923	6,7	71.551	6,4

	2024		2023	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden				
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa binnen Europese Unie	491.174	91,1	457.767	93,5
Europa buiten Europese Unie	23.394	4,3	14.456	3,0
Noord-Amerika	17.451	3,2	12.479	2,5
Oceanië	7.401	1,4	4.929	1,0
	539.420	100,0	489.631	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden per soort:</i>				
Staatsobligaties	218.844	40,6	238.880	48,8
Bedrijfsobligaties (Credit funds)	239.634	44,4	171.900	35,1
Hypotheke	80.942	15,0	78.851	16,1
	539.420	100,0	489.631	100,0
<i>Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 2% van het balanstotaal:</i>				
AXA World Funds - Euro Credit Plus	123.272	10,1	115.419	10,4
Particulier hypothekefonds	80.942	6,7	78.852	7,1
Franse (staats) obligaties	55.552	4,6	68.729	6,2
Nederlandse (staats) obligaties	46.401	3,8	47.862	4,3
Partners Group private loan ineur	44.158	3,6	43.025	3,9
BNPP Money Market Fund	85.784	7,1	0	0,0
Belgische (staats) obligaties	24.176	2,0	0	0,0

Beleggingen in fondsen, die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaken zijn tevens in bovenstaand overzicht opgenomen. Echter, in de beleggingsfondsen is sprake van voldoende diversificatie.

	2024		2023	
	€	%	€	%
Derivaten				
<i>Verdeling derivaten waarden per soort:</i>				
Aandelen derivaten	53	1,9	2	0,1
Rente derivaten	12.791	452,1	366	9,3
Valutaderivaten	-10.015	-354,0	3.568	90,6
	2.829	100,0	3.936	100,0

Securities lending binnen de beleggingsfondsen

Het pensioenfonds heeft ultimo 2024 zelf geen beleggingen in- en uitgeleend. De beheerder van het bedrijfsobligatiefonds AXA World Funds - Euro Credit Plus heeft eind 2024 15,1% van de beleggingen uitgeleend. Er is onderpand ontvangen. Het onderpand heeft een hogere waarde in vergelijking met de waarde van de uitgeleende stukken (103,5%). Er zijn geen beleggingen in de bij het pensioenfonds aangesloten ondernemingen.

Hoogte buffer

Bij de bepaling van het vereist vermogen past het pensioenfonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het concentratierisico op nihil gesteld.

Het bestuur heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van concentratie.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Volgens de aanlevering van de vermogensbeheerder is de tracking error voor het pensioenfonds in 2024 lager dan 1% en wordt er dus geen actief beheer risico becijferd.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2024 -70.917 en voor de strategische beleggingsportefeuille -69.903.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het pensioenfonds is met ingang van 1 januari 2025 een “slapend fonds”. Dat wil zeggen dat er geen premie meer ontvangen wordt en dat er geen pensioenaanspraken meer worden opgebouwd, met uitzondering van de circa 172 arbeidsongeschikte deelnemers die op basis van premievrijstelling nog steeds pensioen opbouwen voor het arbeidsongeschikte deel van hun deelneming.

Per 1 oktober 2025 zullen alle opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten via een collectieve waardeoverdracht worden overgedragen aan Pensioenfonds Vervoer. Het pensioenfonds zal vervolgens naar verwachting in 2026 worden opgeheven, oftewel geliquideerd.

Resultaatbestemming

In de jaarrekening is het voorstel verwerkt om het resultaat over 2024 ad 23.548 ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Rotterdam, 16 juni 2025

Het bestuur van de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart

Ronald van Oostrom, voorzitter

Michael Vos, vicevoorzitter

Cees Blokzijl

Ingrid Blom - Meeusen

Marion Braamkolk - van de Runstraat

Shantinella Mariano

Michel Steketee

Xander den Uyl

12 Overige gegevens

12.1 Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

12.2 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart te Rotterdam is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 5.700.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 380.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Purmerend, 16 juni 2025

drs. T.J.R. Veerman AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart per 31 december 2024 en van het saldo van baten en lasten over 2024, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart ('de Stichting' of 'het fonds') te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2024;
- 2 de staat van baten en lasten over 2024;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2024; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap ingeschreven in het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 7,6 miljoen
- Circa 0,7% van het pensioenvermogen

Risico van een afwijking van materieel belang vanwege risico's gerelateerd aan Fraude, NOCLAR en Continuïteit

- Frauderisico's: veronderstelde risico van doorbreken interne beheersing door het bestuur geïdentificeerd en verder uiteengezet in de sectie 'Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving'.
- Risico's in verband met het niet naleven wet- en regelgeving (NOCLAR): geen rapporteerbare risico's van een afwijking van materieel belang vanwege NOCLAR risico's geïdentificeerd.
- Continuïteitsrisico's: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- Waardering van beleggingen voor risico van het pensioenfonds
- Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 7,6 (2023: EUR 7,0 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen per 31 december 2024 (0,7%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur en de raad van toezicht afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 380 duizend rapporteren aan het bestuur en de raad van toezicht alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan CACEIS Investor Services (hierna: CACEIS). De pensioenadministratie is uitbesteed aan AZL N.V. (hierna: AZL).

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door CACEIS en informatie over de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen, pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door AZL.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van CACEIS en AZL, zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II-)rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen en specifiek voor AZL het bespreken van de beheersomgeving bij de dienstverlener met vertegenwoordigers van de dienstverlener. Op basis daarvan evalueren wij, en bespreken wij met de andere onafhankelijke accountant van AZL, de in de Standaard 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2024 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan CACEIS en AZL.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses ten aanzien van premiebijdragen en pensioenuitkeringen uitgevoerd, waarbij wij de uitkomsten hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van deelwaarnemingen beleggingen, beleggingsstromen en mutaties in de pensioenadministratie aan de hand van brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbesteede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemer gegevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen verkregen.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

In hoofdstuk 5.4 van het bestuursverslag beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de Stichting en haar bedrijfsomgeving, en van het risicomanagement van de Stichting met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het incidentenregister en de procedures van de Stichting om

aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het bestuur en de raad van toezicht en hebben wij correspondentie met relevante toezichthoudende autoriteiten en regelgevers in onze evaluatie betrokken. We hebben elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen, waaronder het uitvoeren van detailwerkzaamheden ten aanzien van de geautomatiseerde en handmatige journaalboekingen die gedurende het jaar zijn gemaakt op feest- en weekenddagen, alsmede een deelwaarneming op handmatige boekingen gedurende het jaar die toezien op de premies en uitkeringen van het pensioenfonds.

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- Pensioenwet;
- Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf 2000);
- Besluit Financieel toetsingskader pensioenfonds (Bftp);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); en
- Sanctiewetgeving.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot de identificatie van een rapporteerbaar risico van een afwijking van materieel belang vanwege het niet voldoen aan wet- en regelgeving.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording (waaronder premieopbrengsten, directe beleggingsopbrengsten en gerealiseerde indirecte beleggingsopbrengsten) als niet significant gezien de aard van de opbrengsten, de aanwezige uitbestedingsrelaties en de beperkte mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording.

De premieopbrengsten en directe beleggingsopbrengsten betreffen homogene en niet-complexe opbrengstenstromen, zonder aanwezige significante schattingselementen.

Ten aanzien van de indirecte gerealiseerde beleggingsopbrengsten hebben wij het veronderstelde frauderisico weerlegd omdat er geen verhoogde druk is op het bestuur van het pensioenfonds om de opbrengstverantwoording te sturen en de gelegenheid om de opbrengstverantwoording materieel te beïnvloeden zeer beperkt is, mede door de aanwezige uitbestedingsrelaties.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle (dit betreft het relevante veronderstelde risico zoals vastgelegd in de controlestandaarden). Wij hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico)

Risico:

- Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijkt te werken, zoals schattingen gerelateerd aan de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van de beleggingen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor

het mitigeren van de risico's op fraude, inclusief de interne beheersingsmaatregelen die aanwezig zijn bij de dienstverleners waaraan de Stichting bedrijfsprocessen heeft uitbesteed.

- Als onderdeel van de beoordeling van het frauderisico hebben wij een analyse uitgevoerd om te identificeren of er sprake is van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. De uitkomst van deze evaluatie is dat wij geen (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico hebben geïdentificeerd.
- Wij hebben significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van de beleggingen geëvalueerd. Voor een omschrijving van onze werkzaamheden hieromtrent, verwijzen wij naar de kernpunten met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van beleggingen.
- We hebben journaalposten en andere aanpassingen geïdentificeerd en geselecteerd om te toetsen die aan het einde van de rapportageperiode zijn gemaakt.

Zoals hierboven vermeld, heeft onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving niet geleid tot een kernpunt van de controle. Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het bestuur en aan de raad van toezicht. Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur van de Stichting heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;
- overwegen of actuariële ontwikkelingen (inclusief de voorzienbare trend in overlevingskansen) en de ontwikkelingen op financiële markten (inclusief ontwikkeling in de rentetermijnstructuur) aanleiding geven tot een significant continuïteitsrisico;
- analyse van de ontwikkeling van de financiële positie van de Stichting gedurende het boekjaar ten opzichte van wettelijke solvabiliteits-eisen op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's en het evalueren van de toelichting in de jaarrekening hieromtrent.

De resultaten van onze risicobeoordelingsprocedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij aan het bestuur en de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Waardering van beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Omschrijving

De beleggingen voor risico van het pensioenfonds (hierna: 'de beleggingen') vormen een significante post op de balans van de Stichting. De beleggingen van de Stichting bedragen circa 95% van het balanstotaal. Alle beleggingen dienen conform de Pensioenwet te worden gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). Uit noot 1 van de toelichting op de jaarrekening blijkt dat voor EUR 935,6 miljoen (78,7%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op marktnoteringen en dat voor EUR 253,1 miljoen (21,3%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op afgeleide marktnoteringen en andere geschikte waarderingsmodellen. Het bepalen van de marktwaarde voor deze laatste beleggingscategorie is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de (beleids)dekkingsgraad vormde de waardering van de beleggingen een kernpunt van onze controle.

In de paragraaf 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' geeft de Stichting de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In noot 1 zijn de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor de waardering van deze beleggingscategorie uiteengezet. Het evalueren van de waarderingsgrondslagen en het vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormden onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Wij maken gebruik van de beheersmaatregelen die zijn ingericht bij de vermogensbeheerder en die onderdeel zijn van de Standaard 3402 type II-rapportage (waarbij een goedkeurend assurancerapport door de accountant van de vermogensbeheerder is afgegeven). Deze relevante beheersmaatregelen zijn gericht op de aanstelling van betrouwbare fondsmanagers enerzijds en de betrouwbare aanlevering en toereikende evaluatie van periodieke performancecijfers anderzijds. Daarnaast hebben wij de aansluiting vastgesteld tussen de financiële administratie en de actuele financiële rapportages van fondsmanagers, indien nodig gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum. Vervolgens hebben wij de waardering van beleggingen gebaseerd op afgeleide marktnoteringen en netto contante waarde-berekeningen en hebben wij andere geschikte waarderingsmodellen onderzocht.

De waardering van beleggingen gebaseerd op afgeleide marktnoteringen hebben wij getoetst aan de hand van recente, door een andere onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekeningen. Wij hebben hierbij onder meer aandacht besteed aan consistentie met de waarderingsgrondslagen van de Stichting ten opzichte van die van het beleggingsfonds alsmede de strekking van de verklaring van de andere onafhankelijke accountant. Bovendien hebben wij de monitoring van de Stichting op recente financiële informatie van de beleggingen na balansdatum in onze werkzaamheden betrokken.

Tot aan de datum van onze controleverklaring hebben wij voor EUR 51,4 miljoen (21,1%) van de niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën de waardering niet kunnen toetsen aan door een accountant gecontroleerde jaarrekeningen voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Wij hebben hier de volgende aanvullende procedures op uitgevoerd:

Wanneer niet tijdig een jaarrekening die is voorzien van een goedkeurende controleverklaring beschikbaar is, hebben wij de betrouwbaarheid van de marktwaardering

zoals door de fondsmanager afgegeven, vastgesteld door de inschatting van deze fondsmanagers uit voorgaande jaren te toetsen aan de hand van de later in het jaar beschikbaar gekomen gecontroleerde jaarrekeningen.

De waardering van beleggingen gebaseerd op afgeleide marktnoteringen hebben wij onderzocht met gebruikmaking van een eigen waarderingsspecialist. Wij hebben ook de monitoring van de uitvoeringsorganisatie op recente financiële informatie verkregen na balansdatum over de waarde van beleggingen op balansdatum betrokken. Onze waarderingsspecialist heeft de gehanteerde waarderingen vergeleken met zelfstandig bepaalde waarderingen op basis van zelfstandig verkregen in de markt waarneembare prijzen.

Onze observatie

Wij hebben geconstateerd dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen en gehanteerde waarderingsmethodieken voor de beleggingen in overeenstemming zijn met de geldende verslaggevingsregels en geschikt zijn om te kunnen komen tot een marktwaarde van deze beleggingen.

Wij vinden dat de waardering van de beleggingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de beleggingen in noot 1 is toereikend.

Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Omschrijving

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds (hierna: 'de voorziening pensioenverplichtingen') is een significante post op de balans van de Stichting die wordt gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt met gebruikmaking van de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormt de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen een kernpunt van onze controle.

Het bestuur heeft in de paragraaf 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen. Uit deze toelichting blijkt dat schattingswijzigingen hebben plaatsgevonden. In de risicoparagraaf is de gevoeligheid van de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor schattingen uiteengezet.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij

afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de attentiepunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van een eigen actuaris. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden dat de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen is toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel

belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het bestuur, onder toezicht van de raad van toezicht, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet-naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de controle van de jaarrekening is opgenomen in bijlage bij deze controleverklaring. Deze beschrijving vormt onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 16 juni 2025

KPMG Accountants N.V.

A.R.B. de Bruin RA

Bijlage

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur en de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Bijlage 1: Fondsorganen en uitbestedingspartijen

Fondsorganen

De bezetting van de verschillende fondsorganen is per 31 december 2024 als volgt:

Bestuurssamenstelling

<i>Leden werkgevers</i>	<i>Geboortejaar</i>	<i>Voorgedragen door</i>	<i>Datum van aftreden of herbenoeming</i>
Mevrouw I. Blom - Meeusen	1967	Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN)	1 januari 2028
De heer C.H. Blokzijl	1963	Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN)	1 januari 2025
De heer M. Vos, vice voorzitter	1959	Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN)	1 januari 2028
Mevrouw M.L.J. Braamkolk - Van de Runstraat	1970	Koninklijke Binnenvaart Nederland (KBN)	1 januari 2028
<i>Leden werknemers</i>			
De heer R. van Oostrom, voorzitter	1977	CNV Vakmensen	1 juli 2028
De heer X. den Uyl	1953	Nautilus International	1 januari 2028
De heer M. Steketee	1966	Nautilus International	29 november 2025
<i>Lid pensioengerechtigden</i>			
Mevrouw S. Mariano	1991		1 september 2027

Commissies per 31 december 2024

Beleggingscommissie	De heren C.H. Blokzijl, J. Engel en mevrouw S. Mariano
Financecommissie	De heer M. Vos, mevrouw M.L.J. Braamkolk - Van de Runstraat en mevrouw S. Mariano
Pensioen- en communicatiecommissie	De heer X. den Uyl, mevrouw M.L.J. Braamkolk - Van de Runstraat, de heer M. Steketee en mevrouw I. Blom - Meeusen
Governance- en regiecommissie	De heren R. van Oostrom en M. Vos

Verantwoordingsorgaan

<i>Leden namens de werkgevers</i>	<i>Geboortejaar</i>
De heer E. Schelhaas (voorzitter)	1965
De heer R. Uittenbosch	1961

<i>Leden namens de deelnemers</i>	<i>Geboortejaar</i>
De heer G. Schenk (plv. secretaris)	1949
De heer J. van der Laan (secretaris)	1952
De heer A. Hermes	1974

Lid namens de pensioengerechtigden

De heer M.W. van den Bogaard (plv. voorzitter) 1946

Raad van toezicht

Mevrouw C.M. Mulder-Volkers (voorzitter)	1966
Mevrouw A.E. Eikenboom	1968
De heer E.E. Hagen	1970

Sleutelfunctiehouders en -vervullers

<i>Sleutelfunctie:</i>	<i>Actuarieel</i>	<i>Interne audit</i>	<i>Risicobeheer</i>
Houder:	T.J.R. Veerman	R. Verweij	R. Grobbe
Vervuller:	T.J.R. Veerman	R. Verweij	R. Grobbe

Uitbestedingspartijen en externe deskundigen

Bestuursbureau

Het bestuur heeft de uitvoerende taken gedelegeerd aan het bestuursbureau van het pensioenfonds, ondergebracht bij Montae & Partners B.V. De heer E.B.F. Ploeger is directeur van het bestuursbureau.

Pensioenadministratie

De pensioenadministratie is uitbesteed aan AZL N.V. te Heerlen. Het betreft naast de werkgevers-, deelnemers- en uitkeringsadministratie ook verslaglegging en uitvoering van de communicatie.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer was in het verslagjaar ondergebracht bij de volgende dienstverleners:

- Altera Vastgoed
- AXA Investment Managers
- BNP Paribas
- Fidelity International
- Northern Trust
- Partners Group
- Syntrus Achmea Real Estate & Finance.

Als custodian is CACEIS N.V. aangesteld. The Index People is de beleggingsadviseur van het pensioenfonds.

In de overeenkomsten met de vermogensbeheerders zijn afspraken en richtlijnen opgenomen op grond waarvan de beleggingscommissie en het bestuur de uitvoering kunnen monitoren. Ook met de custodian en de beleggingsadviseur zijn Service Level Agreements afgesloten.

Compliance officer

De compliance officer heeft tot taak toe te zien op de naleving van de gedragscode van het pensioenfonds en heeft toegang tot alle geledingen binnen het pensioenfonds. De heer R. Mersch van GBA Accountants & Adviseurs vervulde in het verslagjaar de rol van compliance officer. Het onderwerp compliance komt gedurende het jaar in bestuursvergaderingen en portefeuilles aan bod, desgewenst in aanwezigheid van de compliance officer. De compliance officer ziet erop toe dat alle bestuursleden jaarlijks de gedragscode ondertekenen. De compliance officer geeft in het rapport over 2024 aan dat de gedragscode is nageleefd en dat ook de andere relevante onderwerpen geen aanleiding geven tot het maken van opmerkingen.

Privacy officer

Het pensioenfonds heeft het belang onderkend van een privacy officer die toeziet op de naleving van wetgeving uit hoofde van de Algemene Verordening Persoonsgegevens. De privacy officer kan bijdragen aan een informatiebeveiligingsbeleid en adviseren bij uitbestedingen en eventuele datalekken. De heer R. Grobbe MBA RC heeft in het verslagjaar de rol van privacy officer vervuld.

Adviserend actuaris

Drs. F. van Rijn AAG
Towers Watson Netherlands B.V.
Postbus 780
1440 AT Purmerend

Waarmerkend actuaris & actuariële sleutelfunctiehouder

Drs. T.J.R. Veerman AAG
Towers Watson Netherlands B.V.
Postbus 780
1440 AT Purmerend

Accountant

Drs. A.R.B. de Bruin RA
KPMG Accountants N.V.
Papendorpseweg 83
3528 BJ Utrecht

Bijlage 2: Pensioenregeling

De pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst. De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling worden hieronder weergegeven.

Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen is gebaseerd op een opbouwregeling (middelloonregeling). De regeling staat toe om binnen bepaalde grenzen zelf het tijdstip van uittreden te bepalen. De basis van de opbouwregeling is de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris inclusief alle vaste en variabele loonbestanddelen minus de franchise. De franchise voor 2024 is gelijk aan die van 2023 en vastgesteld op € 20.935.

Het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen bedroeg in 2024 1,65% van de pensioengrondslag. Sinds 1 januari 2013 wordt pensioen opgebouwd met pensioenleeftijd 67 jaar. Het pensioengevend loon is sinds 1 januari 2015 gemaximeerd, in 2024 op € 137.800 (2023: € 128.810).

Partnerpensioen

Het partnerpensioen is op opbouwbasis. Gedurende het dienstverband wordt 70% van het jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioen opgebouwd als partnerpensioen. Het is mogelijk het opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen voor extra ouderdomspensioen. Deze uitruil is mogelijk bij beëindiging van het dienstverband of bij pensionering. Binnen het pensioenfonds is er sprake geweest van een periode waarin het partnerpensioen op risicobasis was verzekerd. Hierdoor kan het partnerpensioen lager zijn dan 70% van het ouderdomspensioen. De hoogte van het uiteindelijke partnerpensioen hangt af van de historie van de opbouw van het partnerpensioen en de gemaakte keuzes op de pensioeningangsdatum en uitdiensttreding voor uitruil tussen ouderdomspensioen en partnerpensioen. Partnerpensioen wordt toegekend vanaf de eerste dag van de maand van overlijden van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en wordt uitgekeerd tot het einde van de maand van overlijden van de partner.

Wezenpensioen

Als een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde overlijdt, bestaat er voor de kinderen recht op wezenpensioen. Gedurende het dienstverband wordt 14% van het jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioen opgebouwd als wezenpensioen. De hoogte van het wezenpensioen hangt af van de historie van de opbouw van het wezenpensioen. Gedurende het actieve dienstverband wordt voorts een wezenpensioen verzekerd van 14% van het tot de pensioendatum nog op te bouwen ouderdomspensioen. Het wezenpensioen wordt toegekend vanaf de eerste dag van de maand van overlijden van de deelnemer tot einde van de maand waarin de 18e (voor studerende kinderen uiterlijk tot de 27e) verjaardag van het kind valt. Het wezenpensioen eindigt voorts op de laatste dag van de maand, waarin het kind overlijdt.

Garantieregeling partnerpensioen

De pensioenregeling kent nog een overgangsregeling voor partnerpensioen voor de deelnemers die al deelnamen op 31 december 2001 én 1 januari 2002. Als die deelnemers overlijden voor de pensioenleeftijd (67 jaar), heeft hun partner recht op een aanvullend tijdelijk partnerpensioen. In dat geval krijgt de partner van de deelnemer een aanvullend tijdelijk partnerpensioen tot de eerste dag van de maand waarin de partner 65 jaar wordt, waarbij het partnerpensioen wordt aangevuld tot 100% van het ouderdomspensioen zoals vastgesteld op 1 januari 2002.

Premie

Jaarlijks wordt de premie vastgesteld in overleg met de adviserend actuaire en de sociale partners. De meerjarige afspraak over de hoogte van de premie liep eind 2020 af. Sociale partners hebben eerder voor 2021, 2022, 2024 en ook voor 2024 een nieuwe afspraak gemaakt over de premie en deze gesteld op 22,5% van de pensioengrondslag. Twee derde daarvan, dus 15%, wordt betaald door de werkgever.

Bijlage 3: Code pensioenfondsen

Rapportagenorm	Toelichting
Norm 35 T.a.v. leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het VO of het BO die jonger is dan 40 jaar. T.a.v. genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	Het fonds heeft grotendeels invulling aan deze norm gegeven door in bijna elk fondsorgaan te voldoen aan de diversiteitseisen. In 2024 hebben vijf mannen en drie vrouwen zitting in het bestuur, waarvan één lid onder de 40 jaar. In de Raad van Toezicht hebben drie leden zitting, waaronder twee vrouwen. In de raad van toezicht hebben geen personen onder de 40 jaar zitting. Het Verantwoordingsorgaan heeft geen vrouwelijk lid of vertegenwoordigers van onder de 40 jaar. Vanwege het karakter van het fonds zijn de kandidaten voor het Verantwoordingsorgaan in de regel afkomstig uit de sector die voor ruim 90% uit mannen bestaat. Overige geschiktheidskenmerken prevaleren dan boven diversiteit. Het fonds hanteert geen specifiek stappenplan aangaande de bevordering van diversiteit in het bestuur.
Norm 38 Benoeming en ontslag van de leden van de organen van het fonds zijn geregeld in de statuten van het fonds waarbij –behoudens in het geval van beroepspensioenfondsen– de procedure voor benoeming en ontslag als beschreven in bijlage 2 wordt gevolgd. Schorsing van de leden van het bestuur, het BO, het VO en het intern toezicht wordt geregeld in de statuten of reglementen van het fonds.	De procedures van benoeming en ontslag van bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht zijn conform de norm. De benoeming van VO-leden verloopt anders. Het bestuur hanteert een (naar zijn mening) striktere procedure voor benoeming van een lid van het Verantwoordingsorgaan dan de procedure die is opgenomen in de norm: een lid van het Verantwoordings-orgaan wordt benoemd door werknemers- resp. werkgeversorganisaties na goedkeuring door het bestuur op basis van geschiktheid. Het bestuur ziet toe op deze procedure. Dit is een bewuste afwijking van de norm.

Bijlage 4: Nevenfuncties

Bestuur

De heer C.H. Blokzijl (bestuurslid)	Koninklijke Vopak NV IBP Towers Watson Lifesight OFP – Afzonderlijk Vermogen Vopak Kring pensioenfondsdirecteuren Pensioenfederatie	Director pensions Lid Pension Committee Lid
Mevrouw M. Braamkolk - van de Runstraat (bestuurslid)	Peters & Van Sandijk BV	Directeur/salarisadministrateur
De heer R. van Oostrom (voorzitter)	CNV Bpf SAG Stichting Pensioenfonds SPW Geschillencommissie Openbaar vervoer, CAO pp. Openbaar Vervoer Geschillencommissie besloten Busvervoer, CAO pp. Besloten Busvervoer Karate-Do bond Nederland (tot 1-7-24)	Pensioenfondsbestuurder en jurist Bestuurslid Bestuurslid Lid Plaatsvervangend lid Bestuurslid
De heer M. Steketee (bestuurslid)	Nautilus International Stichting Opleidings- en Ontwikkelingsfonds Waterbouw Stichting RVU Waterbouw Stichting Vrijwillig Vervroegd Uittreden in het Natte Grindbaggerbedrijf (SUNAG)	Vakbondsbestuurder Bestuurslid Bestuurslid Bestuurslid
De heer M. Vos (bestuurslid)	Vereniging van Eigenaren St. Jacobstraat Vereniging van Eigenaren St. Jacobstraat woningen	Bestuurder Bestuurder
Mevrouw S. Mariano (bestuurslid)	FNV Pensioenfonds PMA Pensioenfonds VLEP	Pensioenfondsbestuurder Lid Klantenraad SAREF
Mevrouw I. Blom - Meeusen (bestuurslid)	Glastuinbouw Nederland Stigas	Themaspecialist Arbeid Bestuurder

De heer X. den Uyl (bestuurslid)	Aviodrome Vereniging Zon en Leven Pensioenfonds Recreatie	Steward/rondleider Voorzitter Bestuurder
----------------------------------	---	--

Raad van toezicht

Mevrouw C.M. Mulder-Volkers (voorzitter raad van toezicht)	Pensioenfonds Tandartsen en Tandartsspecialisten ParkinsonNL Pensioenfonds Zorg & Welzijn	Bestuurslid Lid raad van toezicht Lid Raad van toezicht (per 1-9-24)
Mevrouw A.E. Eikenboom (lid raad van toezicht)	Stichting Pensioenfonds IBM Nederland ABN AMRO pensioenfonds Pensioenfonds VLEP	Manager Juridische zaken/ bestuurssecretaris Extern adviseur Pension Fund Governance Lid Raad van Toezicht
De heer E.E. Hagen (lid raad van toezicht)	Pensioenfonds PostNL Pensioenfonds Openbare Bibliotheken Pensioenfonds KLM Cabinepersoneel Pensioenfonds Yara Nederland Pensioenfonds DSM Nederland Pensioenfonds Abbott Nederland Pensioenfonds Cargill Pensioenfonds Heineken Pensioenfonds Medisch Specialisten Pensioenfonds Pon/Geveke/Gazelle	Lid raad van toezicht Lid raad van toezicht Lid auditcommissie Bestuurslid en voorzitter beleggingsadviescommissie Extern beleggingsadviseur Lid visitatiecommissie Lid raad van toezicht Lid raad van toezicht Extern lid Investment Committee Onafhankelijke voorzitter beleggingscommissie